SZÁZHALOMBATTAI ARANY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

(2440 Százhalombatta, Szent István tér 1. sz.)

Tel.: +3623/355-013 **Mobil: +3630/242-6838**

E-mail: titkarsag@aranybatta.hu

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

OM azonosító: 032585

KLIK azonosító: PA 4901, PA4902

Százhalombatta, 2026. március

Tisztelt Olvasó!

Ön a Százhalombattai Arany János Általános Iskola és Gimnázium pedagógiai programját olvashatja az alábbiakban. Az 1998-ban szerkesztett dokumentumot immár tizenegyedik alkalommal dolgoztuk át.

Intézményünk a 2025-26-es tanévben ünnepelte 40 éves fennállását. Négy évtized egy intézmény életében általában nem jelent történelmi távlatot, ez a 40 év azonban felgyorsult változásokat hozott a közoktatásban, a nevelő-oktató munkánkkal szembeni elvárásokban. A változásokat felgyorsította és megkérdőjelezhetetlenné tette a 2020. márciusától 5 hullámban jelentkező Covid ’19. járvány. Az oktatás terén jelen levő változásokat még inkább a digitalizáció irányába terelte, felgyorsította minden oktatásban részt vevő partner számára.

A társadalmi, gazdasági, kulturális környezet terén történt változások jelentős mértékben alakították életünket; az 1988-at követő évtizedben érvényesített oktatáspolitikai intézkedések, az iskola XXI. századi kihívásai generálták nevelési koncepcióinkat, a nevelő-oktatómunkánk tartalmát.

Pedagógiai programunkban igyekszünk a kezdetektől formálódó iskolakultúránkat fejlesztve, a modernizációs műveltség terjesztését, a közoktatás legújabb kihívásainak (pl. kompetencia alapú oktatás, idegen nyelvi alapozás, integrált nevelés, informatika, modern pedagógiai módszerek, stb.) való megfelelést tervezni a törvény által előírt módosításokkal összhangban.

Százhalombatta, 2026. november 2.

Adorjánné Káldi Boglárka
főigazgató

Tartalom

1 Bevezetés 7
1.1 Az iskola küldetésnyilatkozata 7
2 Nevelési Program 9
2.1 Az iskolában folyó nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai 9
2.1.1. Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink (hagyományaink, történetünk, pedagógia alapelveink) 9
2.1.2. Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelése – oktatása érdekében 15
2.2 Az iskolában folyó nevelő – oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai 24
2.2.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai 26
2.2.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 27
2.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 28
2.3.1. A személyiségfejlesztés feladatai pedagógiai gyakorlatunk során 29
2.4 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek 37
2.4.1. Iskolánk egészségnevelési alapelvei: 37
2.4.2. Az egészségfejlesztés folyamatával kapcsolatos alapfogalmak 38
2.4.3. Az egészségnevelés és egészségfejlesztés tagozatainkban: 39
2.4.4. Tanórákon kívüli egészségnevelés 41
2.4.5. Monitorozás 41
2.4.6. Összegzés, további feladataink 42
2.4.7. Környezeti nevelési elvek 43
2.4.8. A környezeti nevelés színterei az iskolában 45
2.4.9. Alapelvek, jövőkép, célok 48
2.4.10. Tanulásszervezési és tartalmi keretek 48
2.5 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 49
2.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők 50
2.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók 51
2.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók 54
2.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás 57
2.6 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 59
2.7 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei, kapcsolattartási formái 63
2.8 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei 65
2.8.1 Tanulmányok alatti vizsgák 65

2.8.2 Az egyéb vizsgákra vonatkozó szabályok és eljárások: osztályozóvizsga, különbözeti vizsga, javítóvizsga, pótló vizsga ... 66
2.7.1. Érettségi vizsgák ... 72
2.8.3. Kis – érettségi vizsgák ... 72
2.9. A felvételi és átvétel helyi szabályai ... 73
2.9.1. Az iskolába jelentkező, beiratkozó tanulók felvételének elvei, a tanulói jogviszony ... 73
2.10. Az elsősegélynyújtás alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv ... 80
3. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK NEVELÉSI PROGRAMJA ... 80
3.1. Bevezetés ... 80
3.2. A Sajátos Nevelési Igényű Tanulók Tagozatának küldetésnyilatkozata ... 81
3.2.1. Múltunk, jelenünk, s jövőképünk ... 81
3.3. A tagozaton folyó nevelő- oktató munka ... 82
3.3.1. Jövőképünk ... 82
3.3.2. A tagozaton folyó nevelő- oktató munkapedagógiai alapelvei, értékei, céljai ... 82
3.4. A tagozat nevelési- oktatási célkitűzései ... 83
3.4.1. A tagozat általános célkitűzései: ... 83
3.4.2. Nevelési – oktatási és képzési célok az életkori szakaszokhoz rendelten ... 83
3.4.3. A tagozaton folyó oktató- nevelő munka feladatai, eszközei, eljárása ... 85
3.5. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok ... 88
3.6. Az SNI tagozat tanterve, tantárgyi óraterve ... 91
3.6.1. Az SNI tagozat tantervi óraszámai a 2020-21-es tanévtől 1. és 5. évfolyamtól felmenő rendszerben ... 91
4. Az iskola Helyi Tanterve ... 98
4.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői ... 98
4.2. A tanulásszervezési keretek képzési profilonként ... 99
4.3. Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó megnevezése, óraszámai ... 99
2.8 A választható tantárgyak, foglalkozások, tovább ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai ... 109
4.4. A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga ... 110
4.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei ... 111
4.6. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai ... 112
4.6.1. Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása ... 112
4.6.2. A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása ... 113
4.6.3. SNI tanulók nevelése oktatása ... 113

4.6.4. Kiemelt területek gondozása ... 114
4.6.5. Mindennapos testnevelés ... 114
4.6.6. Művészeti nevelés ... 115
4.6.7. Idegennyelv-oktatás ... 115
4.6.8. Emelt szintű képzési formák ... 116
4.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja ... 116
4.7.1. A tanulók fizikai állapotának felmérése ... 117
4.8. Érettségi vizsgatárgyak ... 118
4.9. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése ... 119
4.10. Az otthoni, napközis és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai ... 126
4.11. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez minősítéséhez kapcsolódó elvek ... 129
4.12. A tanuló esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések ... 134
4.13. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek ... 135
4.13.1. Tanulmányi kirándulások szervezése ... 135
4.13.2. Erdei iskola szervezése ... 135
2.8.2. Természetttudományos terepmunka ... 135
2.8.3. Egyéb, az intézmény munkájához tartozó programjaink. melyek jelen dokumentumban szerepelnek, és költségvetési kiegészítést igényelnek: ... 135
4.14. A közösségi szolgálat szervezése, feladatai ... 137
5. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK ... 139
6. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK ... 139
7. A Pedagógiai Program mellékletei ... 141
7.1. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő – oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke ... 141
7.2. A tanulók szöveges értékelésének rendszere 1. és 2. osztály félévig ... 141
7.3. 51/2012. (XII.21.) számú EMMI rendelet módosításában kiadásra kerülő kerettantervek intézményünk által alkalmazott tantárgyainak tartalmi leírása (tantervek) ... 141
7.3.1. Általános iskola alsó tagozat ... 141
7.3.2. Általános iskola felső tagozat ... 141
7.3.3. Nyolcévfolyamos gimnáziumi tagozat ... 141
7.3.4. Gimnázium nyelvi előkészítő ... 141
7.3.5. Nyelvi előkészítővel induló négyévfolyamos gimnáziumi tagozat ... 141
7.3.6. SNI tagozat ... 141
7.3.7. Regionális Autista Központ ... 141
7.4. Középszintű érettségi témakörök ... 141

7.5. Az egész napos iskolai nevelés-oktatás szabályai..... 142
7.6. Az elsősegélynyújtás alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv..... 142
7.7. A kis-érettségi szabályozása 142
7.8. Szakköreink és a művészeti csoportfoglalkozások kínálata tagozatonként 142
7.9. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje 142

1 Bevezetés

1.1 Az iskola küldetésnyilatkozata

A **Százhalombattai Arany János Általános Iskola és Gimnázium** Százhalombatta Város és az Érdi Tankerületi Központ közoktatásában, arculatának és képzési kínálatának megtartásával folyamatos fejlesztésével, meghatározó tehetséggondozó műhelyként funkcionál. Az elmúlt 38 évben megszerzett kitüntető címeink megerősítettek abban, hogy munkánkat hasonlóképpen folytassuk. Mindezek mellett - a város oktatásában egyedüliként - már önállóvá válásunk legelején is felvállaltuk az SNI tanulók különnevelését, a szociális integráció elemeinek szem előtt tartásával.

A továbbiakban is építenünk kell az értékeket képviselő, jól működő hagyományainkra, azokat, mint a működés szilárd alapjait meg kell őriznünk, a fejleszthető területeket javítanunk kell, igazodva partnereink reális igényeihez, ugyanakkor az idők során elavult, meghaladott területeken túl kell lépnünk.

Továbbra is célunk, hogy az intézmény partnerei szívesen lépjenek kapcsolatba velünk. Az intézmény dolgozói és a diákok szívesen járjanak be nap, mint nap, az intézménynek legyen jó hangulata. Az intézmény nevelőtestülete továbbra is legyen jól felkészült, energikus, innovatív közösség, amelynek tagjai képesek arra, hogy teljes összhangban végezzék munkájukat egymással, valamint az iskola nevelési - oktatási céljaival, hangsúlyozva a gyermekközpontúság mindenkori elsőbbségét. Emellett továbbra is legyenek igényesek a szakmai tudás állandó gyarapítására, az önképzésre és a továbbképzésekre is. A pedagógus legjobb tudása szerint, alkotói szabadságát felhasználva taníthasson és nevelhessen sőt, alkotó munkája kibontakozhasson, míg a diák képességeihez mérten akadály nélkül tanulhasson, tudása és személyisége fejlődhessen.

Fontos, hogy diákjainkban kialakuljanak a megfelelő erkölcsi-etikai normák, a megfelelő megbízhatóság, felelősségvállalás, munkafegyelem, önállóság, kreativitás, nyitottság, alkalmazkodási képesség. Legyenek kitartóak és küzdelemre képesek, értékfelismerők és értékeket teremtők. Fontos, hogy felismerjék saját és kortársaik képességeit, fogadják el a másságot, legyenek erre érzékenyek.

Célunk, hogy a szülők - megbízva a tantestület szaktudásában és hivatástudatában szívesen válasszák intézményünket azzal a tudattal, hogy megfelelő partnereik leszünk gyermekeik

felnevelésében és meleg szívvel ajánlják ismerőseiknek iskolánkat. Elvárásaikat, igényeiket folyamatosan figyelemmel kísérjük, véleményüket szem előtt tartva alakítjuk gyakorlatunkat.

Célunk továbbá, hogy közösségünk befogadó, kapcsolatteremtő maradjon a város többi intézményével, meglévő és leendő külföldi partnerintézményeinkkel szemben. Befogadó az új ismeretek, tevékenységek és egyéb változások tekintetében, értékeket felismerő, azonban magas fokú szakmai kritikával szelektálja azokat a tevékenységeket, amelyek nem szolgálják megfelelően az intézmény fejlődését.

Intézményünk célja a változó feltételek mellett is megállja a helyét, jól alkalmazkodjon, modern, korszerű, sikeres és hatékony, ismert és elismert iskola legyen és mindezt a jelenlegi profiljainak erősítése révén érje el. Olyan iskola, amelynek az általa felnevelt, megfelelő műveltséggel, nyelvismerettel, digitális kompetenciákkal rendelkező diákjai közép-, ill. felsőfokon alkalmasak a továbbtanulásra, a használható, fenntartható tudás, a szakképesítés és a diploma megszerzésére. Így az iskola végzett diákjai a társadalmi munkamegosztásba kikerülve sikeresek lesznek és saját, belső igényük lesz az élethosszig tartó tanulás, biztosítva ezzel állandó, fenntartható fejlődésüket.

Nevelőtestületi szinten valljuk, hogy a fizikai és lelki egyensúly eredője a kiegyensúlyozott, harmonikus személyiség. Mindent megteszünk azért, hogy megfelelően kommunikatív, jó problémamegoldó képességgel rendelkező, toleráns, együttműködő, de megfelelő érdekérvényesítő képességekkel rendelkező, kulturált viselkedésű tanulókat neveljünk intézményünkben.

Százhalombatta, 2026. november 2.

Adorjánné Káldi Boglárka
főigazgató

2 Nevelési Program

2.1 Az iskolában folyó nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

2.1.1. Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink (hagyományaink, történetünk, pedagógia alapelveink)

2.1.1.1 Iskolai hagyományok

Az iskola kialakult hagyományai, programjai segítik a lakótelepi környezetben felnövő gyermekek nevelésében felmerülő problémák eredményes megoldását, szabadidejük értelmes felhasználását. Iskolánk életében fontos dátumként tartjuk számon 1992. március 3-át, amikor intézményünk ünnepélyes keretek között felvette

Arany János nevét,

akire a tanulóifjúság, a pedagógusok és a szülők körében kiírt pályázat alapján esett a választás.

Arany János nevéhez méltóan évről-évre gyarapítjuk iskolai hagyományainkat, amelyek elősegítik, hogy intézményünk önálló, sajátos arculatot kapjon.

A tanítási időn kívül szervezett programok (a tehetséggondozástól a felzárkóztatásig) szorosan kapcsolódnak a tanórákon folyó oktató-nevelő munkához. Ezek különböző differenciált képességfejlesztő, valamint tantárgyakhoz kötődő szakkörök, fakultatív programok – matematika, biológia, honismeret, idegen nyelv, informatika természetismeret, képzőművészet, népi mesterségek, báb, színjátszás, médiaismeret, sakk-, illetve az énekkari és sportfoglalkozások, amelyek a tanulók széleskörű kulturális és művészeti nevelését is ellátják.

A tanórai munkán túlmutató fontos feladatunk a természet- és környezetvédelemmel, hazánk és a szűkebb lakóhely megismerésével foglalkozó célkitűzések, valamint az átfogó egészség megőrzési és egészségnevelési program folyamatos megvalósítása. A szabadidő tartalmas eltöltését szolgáló tevékenységek a nevelőtestület tagjainak vezetésével zajlanak.

2.1.1.2 Rendezvények

A rendezvények iskolánk egész életét meghatározzák, a személyiségformálás fontos eszközei. A nyilvánosság előtt zajlanak, ezért ezek az iskoláról alkotott pozitív vélemény letéteményesei. Ezek tevékenységek az iskola nevelő-oktató munkájának szerves részét alkotják.

Augusztus Gólyatábor

Szeptember	Tanévnyitó ünnepély
	Gólyanap
	„Felső tagozatba lépünk” 5. évfolyam
	Terepgyakorlat (gimnázium, természettudományi csoport)
Október	Megemlékezés az aradi vértanúkról
	Diákparlament
	Bolyai matematika régiós csapatverseny
	Október 23. megünneplése
November	Nyílt napok a gimnáziumi tagozaton
	Egészség napok
December	Játékos mikulásvetélkedő
	Szalagavató
Január	Kultúra napja
	Központi felvételi vizsga
Február	Farsangi karnevál
	„Nyitva van az Aranykapu”- beiskolázási programsorozat az alsó tagozaton
Március	Arany-napok rendezvénysorozata,
	Márc. 15. megünneplése
	Nyílt napok az alsó tagozaton a leendő 1. osztályosoknak és szüleiknek
	Hevesy György kémia verseny megyei döntő
Április	KGYTK regionális/országos döntő megszervezése
	A Föld Napja
Május	Ballagás (12. évf.)
	Dráma nap (6. évfolyam)
	NYEK angol dráma és táncbemutató
Június	Arany Gála címmel kulturális és művészeti bemutató
	Középiskolások Környezetvédelmi Konferenciája
	Tanulmányi kirándulások
	Ballagás, avatás (8. évf.)
	Tanévzáró ünnepély

Az iskola megválasztott stúdiósai hangosítós csapatot működtetnek. 1995-ben, az iskola fennállásának 10. évfordulója tiszteletére „10 év krónikája” címmel kiadványt jelentettünk meg intézményünk életéről, 2000-ben, az iskola fennállásának 15. évfordulója tiszteletére „Aranykapu” címmel antológiát szerkesztettünk.

2006-ban, a 20. évfordulóra Jubileumi évkönyvet adtunk ki a tanulók és pedagógusok munkáiból, 2011-ben, a 25. év jubileumára Arany Rendkívüli napló, a 30. év alkalmából pedig Arany 30 címmel készült el kiadványunk pedagógusaink szerkesztésével. A 35. jubileumi tanévben egy az iskola életéből képeket ábrázoló naptár kiadását valósítottuk meg.

Évente több táborban, államilag támogatott szabadtéri programban, üdülésben, és külföldi projekttalálkozón vesznek részt tanulóink, melyek között igen jelentősek az idegen nyelv tanulását célzó külföldi nyelvi táborok. Évek óta egyfajta lehetőségnek számítanak a gimnáziumi tagozat diákjainak nyelvtanulás segítő, a Tempus Közalapítványnál megpályázott európai uniós Erasmus+ pályázatok, az általános iskolás korosztálynak az országos lehetőségként megpályázott Erzsébet táborok és a Határtalanul Programok.

2014 – től megváltoztak az EU pályázati lehetőségek és Erasmus+ néven lehetőség nyílt a pedagógusok európai továbbképzésére, diákmobilitásokra és tanárasszisztens fogadására is, amit minden esetben ki fogunk használni. A pályázati kínálat és a részvételi lehetőség évről-évre változik. Az önkormányzati, a megyei, ill. az országos pályázatok elnyerésével csökkentjük a családok anyagi terheit. Sikertelen pályázatok esetén a felmerülő költségek teljes egészében a szülőkre hárulnak. További támogatást kapnak kiemelt táboraink az „ARANYKAPU” Gyermeknevelési és Oktatásfejlesztési Alapítványtól.

2.1.1.3 Történetünk

1985 szeptemberében kezdte meg működését iskolánk 3. Sz. Általános Iskola néven. Az 1985/86-os tanév szeptember 1-jén 1120 tanuló és 77 pedagógus vette birtokba a 2. Sz. Általános Iskola „B” épületét önálló intézményként, amely a tekintélyes gyermeklétszámhoz eleve kicsinek, szűknek bizonyult. Az alsó tagozat 3-4. évfolyamos osztályai helyhiány miatt a közeli Barátság Művelődési Központ épületének tantermi célokra kialakított helyiségeiben kaptak helyet a délelőtti tanítási órákra.

A város - akkor még növekvő lélekszáma - a három általános iskolát is „kinőtte”. Az 1991/92-es tanévben a 4. Sz. Általános Iskola megalapításával vált kiegyensúlyozottá a város alapfokú intézményhálózata. Ekkor 61 fő pedagógussal és 605 fős tanulólétszámmal - szerény feltételek mellett, szaktantermek és aula nélkül - iskolánk megkezdte saját, önálló életét. Kis

lépésekkel, de tervszerűen kezdődött el a szaktantermi rendszer fejlesztése, a munkaközösségekben pedig a szakmai anyagok pótlása, kiegészítése, s a korszerű pedagógiai törekvések kikristályosítására törekvő műhelymunka.

Személyi és tárgyi feltételeink pozitív alakulásával folyamatosan formálódott és végül megteremtődött iskolánk sajátos pedagógiai profilja.

Intézményünk önállósulásakor azonnal felvállalta a városi intézmények között a MÁSságot. Most is különbözünk a többi intézménytől, hiszen a legnagyobb, a legtöbb programot nyújtó és a legösszetettebb városi oktatási intézmény vagyunk. MÁSság alatt azt értem, hogy 1985 - től iskolánk látja el az enyhén értelmi fogyatékos tanulók képzését, városi szinten.

Az 1986/87-es tanévtől indult el a szintén városi beiskolázású emelt szintű ének-zene oktatásunk, aminek kapcsán azonnal meg is alakultak kórusaink.

Ugyanebben a tanévben indítottuk el az értékközvetítő és képességfejlesztő program (a továbbiakban ÉKP) előzményeként a nyelvi-irodalmi kommunikációs programot (NYIK), majd 1 év múlva a teljes ÉKP programot, mely először 5., később 3. osztályig egész napos rendszerű volt.

A 80-as évek végén, a 90-es évek elején országosan is jelentkező új pedagógiai irányzatok, az önállósulásra, autonómiára való törekvés elérte iskolánkat is. Az akkori iskolavezetés megtalálta a megfelelő hosszú távra is tervezhető célt: a gimnáziumi képzés beindítását.

Az 1992/93 - es tanévben indítottuk az első nyolc évfolyamos gimnáziumi osztályunkat – minisztériumi engedéllyel –, amelyet az ÉKP programnak köszönhetően a korai tehetségfelismerés és gondozás hívott életre. Az első évben kimondottan a negyedik évfolyamot végzett osztályaink tehetséges tanulóiból válogattunk ebbe az 5. osztályba. A későbbi években a város és a környező települések általános iskoláiba is eljuttattuk felvételi tájékoztatóinkat. A jelentkezési létszám 2-2,5-szeres volt az évfolyamonkénti 1-1 osztályba. 2000-ben érettségizett az első végzős osztályunk, az érettségi eredmények - azóta is - 80% körüliek.

A társadalom, a tudomány, és a technika folyamatos változása természetesen megköveteli az oktatás céljainak, prioritásainak változtatását is. Az időközben 2000-től - a város intézményeiben elsőként - bevezetett minőségfejlesztés is egyértelműen jelezte a fő partnerek (szülők) igényeinek változását, növekedését: szükségesnek érezték a kiemelt nyelvi és természettudományos képzés beindítását.

1995-től indult az emelt szintű nyelvi képzés a 9. évfolyamon, majd 2001-től a természettudományos emelt szintű képzés.

A későbbiekben az országos és az európai uniós változások a nyelvi képzés további erősítését követelték az oktatástól. Ennek hatására indítottunk 2007-ben angol nyelvi előkészítő (továbbiakban NYEK) osztályt a 9. évfolyamon. Majd 2014-től, a 9. évfolyamtól a matematika-informatika emelt óraszámú és a biológia emelt szintű képzést indítottuk el, amit jelenleg is igyekszünk tartani.

Közben további igények merültek fel a szülők részéről a tanulásban és értelmileg akadályozott tanulók oktatása terén.

1992-ben indult a városban a középsúlyos értelmi fogyatékosok képzése. Ezen tanulókat a 2006/2007-es tanévtől az enyhén értelmi fogyatékos tanulókkal együtt, integráltan oktatjuk a sajátos nevelési igényű tanulók tagozatán (későbbiekben SNI tagozat).

2006-ban adták át az intézmény új telephelyét a Regionális Autista Központot (továbbiakban RAK), mely 12 fő autista tanuló oktatását és nevelését teszi lehetővé. Mindezen változások alatt általános iskolánk alsó és felső tagozata stabilan - a szülők igényeinek megfelelően - alkotta intézményünk törzsét, küszködve a körzethatárok, az esélyegyenlőség, az integráció elveinek felsőbb szinten kialakított, kissé átgondolatlan következményeivel.

Fontos dátumként tartjuk számon 1992. március 3-át, amikor ünnepélyes keretek között felvette intézményünk Arany János nevét. Azóta többször is változott a nevünk, de az Arany János elnevezés állandó maradt.

2013.jan 1-től az állam lett a fenntartónk, közvetlenül pedig a KLIK Érdi Tankerülete. Innentől kezdve iskolánk hivatalos neve Százhalombattai Arany János Általános Iskola és Gimnázium. A működés irányítását 2017.január 1-től vette át az Érdi Tankerületi Központ a KK, azaz Klebelsberg Központ ellenőrzése alatt.

Jelenlegi tanulói létszámunk 868 fő. Az elmúlt 10 évben tanulói létszámunk stabilizálódott.

Az általános iskolai tagozat 2011 szeptemberétől (de már 2007 év szeptemberétől is) stabil létszámot mutat: ettől az évtől kezdve két első osztály indul és két nyolcadik osztály végez minden évben.

Az SNI tagozat tanulói létszámát tekintve folyamatos fluktuáció tapasztalható. 2006 októberétől működik intézményi telephelyünk a Regionális Autista Központ (továbbiakban

RAK). A RAK tanulói létszáma 2008 szeptembere óta stabilan maximális (12fő). A gimnáziumi tagozat létszáma szintén stabil, hiszen a NYEK 2007 szeptemberétől történő felmenő rendszerű kiépülése óta további bővítés nem lehetséges helyhiányunk miatt.

Tanulócsoportjaink száma: az általános iskolában 16 (8 alsós 8 felsős csoport), a gimnáziumban 13 (8 nyolcévfolyamos, 5 NYEK-el induló négyévfolyamos gimnáziumi csoport), az SNI tagozaton 4 összevont csoport és a RAK-ban is stabilan működik 2 összevont csoport. Jelenleg a tanulócsoportok összesített száma 35. Osztálylétszámaink átlaga 28. Legkisebb létszámban a felső tagozatos osztályok vannak (22-28 fő), legtöbben a gimnazisták (30-35fő).

A napközis és tanulószobai csoportok száma stabilnak mondható, jelenleg 12 csoportunk működik iskolai szinten.

2.1.1.4 Pedagógiai alapelvek

Nevelő-oktató munkánk során a személyiségfejlesztés érdekében az alábbi alapelveket tartjuk szem előtt:

- ✓ A tanulókat az iskolának fel kell készítenie az önálló ismeretszerzésre és önművelésre. Ennek feltétele a szilárd alapkészségek kialakítása.
- ✓ A tanulók képességeinek széleskörű fejlesztése az egyéni képességeket és az életkori sajátosságokat figyelembe vevő tanulásszervezéssel és humánus, toleráns bánásmóddal – mely magában foglalja a hátránykompenzálást, a tehetséggondozást, illetve a fogyatékos tanulókkal való törődést.
- ✓ Kiemelt alapelvnek tekintjük az együttnevelés érdekében az elfogadó-befogadó nevelői attitűdöt, a mássághoz való pedagógiai alkalmazkodást, valamint az SNI gyermekkel való egyéni bánásmódot, az oktató – nevelő – fejlesztő tevékenységben résztvevő szakemberek folyamatos együttműködését.

A tanulók olyan képességeinek és személyiségjegyeinek a fejlesztése, amelyek az iskolarendszerből való kilépéshez, illetve a tartalmas és gazdag életvezetéshez nélkülözhetetlenek. Kiemelten kezeljük a tanulók szövegértésének a fejlesztését, mely céljából 2020-tól ún. Kompetencia Projektet működtetünk a felső tagozatos tanulók részére.

- ✓ Széleskörű kulturális, művészeti, társadalom- és természettudományos értékközvetítés, s eközben a tanulók alkotásra nevelése és ösztönzése.
- ✓ A tárgyi és személyes világunkban való eligazodáshoz az anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs képesség és viselkedéskultúra kiemelt fejlesztése.

- ✓ Az általános társadalmi modernizáció és az életmód átalakulása megkívánja a lépéstartást az informatikai forradalommal.
- ✓ A megfelelő továbbtanulási irány, illetve pálya kiválasztása reális önismeret és életszemlélet kialakítását feltételezi.
- ✓ A harmonikus személyiségfejlődés a testi és lelki egészséget egyaránt magába foglalja.
- ✓ Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, a magyarságtudat erősítését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét.
- ✓ Pedagógiai munkánkat partnereink – a szülők, a fenntartó, a működtető önkormányzat a társadalmi környezet, és nem utolsó sorban a tanulóifjúság megelégedésére, elvárásaiknak és igényeiknek megfelelően tervezzük és végezzük.

2.1.2. Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelése – oktatása érdekében

A NAT 2007. évi módosításai, valamint a 110./2012. (VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról alapján, a NAT szellemiségét a Magyarország Alaptörvénye, a Nemzeti Köznevelésről szóló Törvény, valamint az emberi jogokról, a gyermek jogairól, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogokról, a nemek közötti egyenlőségről szóló nemzetközi és magyar jogforrások határozzák meg.

A NAT nemzeti, mert a közös nemzeti értékeket szolgálja. Fontos szerepet szán az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence megismerésének, a nemzeti hagyományoknak, valamint a nemzeti identitás fejlesztésének, beleértve az ország nemzetiségeihez, kisebbségeihez tartozók azonosságtudatának ápolását, kibontakoztatását.

Módot ad arra, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek a hazánk területén élő kisebbségek életéről és kultúrájáról. A NAT a fejlesztési feladatok meghatározásakor az európai, humanista értékrendre és azokra a tartalmakra összpontosít, amelyek Európához tartozásunkat erősítik.

2.1.2.1 Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljai

A kulcskompetenciák fejlesztése

Az oktatás által átadott iskolai műveltég tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi keretébe rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az Unió valamennyi polgárát egyrészt a

gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal teli modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához. Ezek a kulcskompetenciák az alábbiak:

- Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi
- Matematikai gondolkodási kompetencia
- Digitális kompetencia
- A tanulás kompetenciái
- Személyes és társas kapcsolati komp
- Munkavállalói, vállalkozói kompetencia
- Kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság

Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- ✓ megfelelő szókincs
- ✓ verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- ✓ funkcionális nyelvtan
- ✓ életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek

hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása

- ✓ különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- ✓ információk feldolgozása
- ✓ segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- ✓ érvelés képessége
- ✓ empatikus képesség
- ✓ esztétikai érzék
- ✓ kíváncsiság
- ✓ tantárgyra jellemző szaknyelv használata

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális

tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- ✓ megfelelő szókincs
- ✓ funkcionális nyelvtan
- ✓ nyelvi stílusok ismerete
- ✓ szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- ✓ az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- ✓ kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

Matematikai gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint az alkalmazására való törekvést.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- ✓ megfelelő segédeszközök használata
- ✓ az igazság tisztelete
- ✓ a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- ✓ mindennapokban használható tudás
- ✓ problémamegoldó készség
- ✓ lényeglátás
- ✓ kíváncsiság

- ✓ egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- ✓ kreativitásanalízis - szintézis
- ✓ matematikai fogalmak ismerete
- ✓ alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- ✓ összefüggések felismerése
- ✓ tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- ✓ meg tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- ✓ bizonyítások megértése
- ✓ matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- ✓ matematikai kommunikációs készség

A természettudományos kompetencia beépült a matematikai gondolkodási kompetenciába. Készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának.

E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz.

Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés terrénumában kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- ✓ összefüggések felismerése és kifejezése

- ✓ lényeglátás
- ✓ fogalomalkotás
- ✓ esztétikai érzék
- ✓ kreativitás
- ✓ rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában
- ✓ logikai képességek
- ✓ rajzolási készség
- ✓ tervezés és kivitelezés
- ✓ kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és a nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása
- ✓ kíváncsiság
- ✓ környezettudatosság
- ✓ környezet- és természetvédelem
- ✓ egészséges életvitel
- ✓ nemzeti tudat megalapozása
- ✓ európai azonosságtudat
- ✓ egyetemes kultúra
- ✓ az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során egyaránt
- ✓ bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe
- ✓ gyakorlatias módon tudja a tudását felhasználni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében
- ✓ legyen kritikus az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- ✓ eszközök megismerése, használata
- ✓ szövegszerkesztési ismeretek
- ✓ információkeresés és kezelés
- ✓ kritikai gondolkodás az innováció területén
- ✓ kreativitás
- ✓ munka világában való eligazodás
- ✓ élethosszig tartó tanulás

Tanulási kompetenciák

Minden műveltségi területen a hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- ✓ motiváció
- ✓ saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- ✓ önismeret
- ✓ önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- ✓ figyelem
- ✓ segédeszközök használata

Személyes és társas kapcsolati kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt

a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban továbbá, ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- ✓ egészséges életvitel
- ✓ mentális egészség
- ✓ magatartási szabályok alkalmazása
- ✓ kommunikációs képesség
- ✓ empátia
- ✓ problémamegoldó képesség
- ✓ európai tudat
- ✓ a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely magába foglalja a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást
- ✓ stressz és frusztráció kezelése
- ✓ változások iránti fogékonyság
- ✓ együttműködés
- ✓ magabiztosság
- ✓ érdeklődés
- ✓ személyes előítéletek leküzdése
- ✓ az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen
- ✓ kompromisszumra való törekvés

Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és

hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- ✓ az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- ✓ kihívások felismerése, értelmezése
- ✓ a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- ✓ a pénz világában való tájékozódás
- ✓ a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- ✓ tervezés, szervezés, irányítás
- ✓ vezetés
- ✓ delegálás
- ✓ az elemzés
- ✓ a kommunikálás
- ✓ a tapasztalatok értékelése
- ✓ kockázatfelmérés és vállalás
- ✓ egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

Kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiesség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgókép fontosságának elismerése.

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- ✓ Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban és a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre valamint a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magában foglalja az egészségmegőrzést is
- ✓ Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál
- ✓ Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása
- ✓ Tanulásirányítás – önálló tanulásra való nevelés
- ✓ Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembe vételével
- ✓ Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás
- ✓ Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája
- ✓ Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.

Az oktatásnak alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képzi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképesség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, és az érzelmek kezelése.

2.2 Az iskolában folyó nevelő – oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

A neveléselmélettel kapcsolatos szakirodalomban a nevelés eszközei, eljárásai mindig kapcsolatban vannak a nevelés módszerével.

A nevelési módszereket hozzá kell igazítani a nevelés céljaihoz, mégpedig úgy, hogy azok:

igazodjanak a tanulók:

- ✓ életkori sajátosságaihoz,
- ✓ értelmi fejlettségéhez,
- ✓ képességeihez
- ✓ az SNI tanulóknál a sérülés típusához, a súlyosság fokához

igazodjanak a nevelők:

- ✓ pedagógiai kultúrájához
- ✓ személyiségéhez,
- ✓ felkészültségéhez
- ✓ vezetői stílusához

igazodjanak a mindenkori szituációhoz.

Az integráltan nevelt SNI gyermekek számára biztosítsuk az egyéni szükségleteiknek megfelelő fejlesztési feltételeket, pedagógiai módszereket. Ennek érdekében pedagógusaink módszer specifikus képzéseken vesznek részt.

<u>Eljárások, módszerek</u> a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítva:

a) A meggyőzés, a tudatosítás módszerei: minta, példa, eszménykép, bírálat, önbírálat, előadás, vita, beszámoló stb.

b) A tevékenység megszervezésének módszerei: követelés, megbízás, ellenőrzés, értékelés, gyakorlás stb.

c) A magatartásra ható módszerek:
- ✓ ösztönző módszerek: biztatás, elismerés, dicséret stb.
- ✓ kényszerítő módszerek: követelés, felszólítás, büntetés stb.
- ✓ gátlást kiváltó módszerek: felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, intés stb.

d) Az integrált nevelőmunka eszköz-, és eljárásrendszere:
- ✓ A nevelési módszereket úgy kell megválasztani, hogy igazodjanak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a nevelők személyiségéhez.
- ✓ A nevelő-oktató munka folyamatában alkalmazott módszerek: motiválás, meggyőzés, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés, követelés, elismerés, büntetés.
- ✓ A magatartásra ható módszerek: helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret.
- ✓ Verbális módszerek: legjelentősebb a beszélgetés, amely lehet irányított, egyéni vagy csoportos
- ✓ Szociális képességfejlesztő technikák: minta- és modellnyújtás, megerősítés, buzdítás, jutalmazás, szerepjáték, dramatizált tevekénység.

<u>Eszközök, módszerek</u> a nevelés folyamatában

a) <u>Nyelvi (verbális) eszközök</u>
- ✓ a beszéd
- ✓ a beszélgetés
- ✓ az interjú
- ✓ érvelés

b) <u>Nem nyelvi (non verbális) eszközök:</u>
- ✓ arckifejezés
- ✓ szemmozgás, tekintet
- ✓ testhelyzet, testtartás
- ✓ gesztusok, mozdulatok
- ✓ testközelség, térközszabályozás

c) <u>Szociális technikák</u>

Ezeket a tanulók a felnőttektől tanulják el, kezdetben, a családban, majd az iskolai közösségben. Ezért nagyon fontos a minta szerepe.
- ✓ Technikák az ön- és emberismeret fejlesztéséhez, amelyek a tanulók belső, pszichés világát, társas kapcsolatait, egyedi tulajdonságait alakítják (fejlesztő beszélgetés, interjú)

- ✓ Szociális képességfejlesztő technikák, amelyek a tanulók problémamegoldó és konfliktuskezelő képességeit fejlesztik (minta- és modellnyújtás, megerősítés, szerepjáték).

2.2.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

2.2.1.1 A nevelőtestület minden tagjának feladata

- ✓ legmagasabb szinten, a lehetőségeket legjobban hasznosítva nevelni, oktatni iskolánk tanulóifjúságát,
- ✓ a NAT, a kerettantervek, és a pedagógiai program alapelveinek, értékeinek, cél- és feladatrendszerének maradéktalan betartása és teljesítése,
- ✓ szakmailag, pedagógiailag továbbképezni magát,
- ✓ a városi, iskolai érdekeket szem előtt tartva tevékenykedni.

2.2.1.2 Pedagógusok feladatai

- ✓ A pedagógusok általános működési feladatait / ügyeleti rend, ügyviteli feladatok, rendezvényszervezés, tanórán kívüli feladatok stb. / az iskola színvonalas működéséhez szükséges mértékben olyan módon határozzuk meg, hogy a tantárgyi szakmai munka elsődlegessége és eredményessége mellett biztosítsuk a tanulók személyiségének optimális fejlődését és az iskola általános működési biztonságát is garantáljuk.
- ✓ Minden pedagógusi munkamegosztás elvi alapja az arányosság. Az iskola vezetője felelős ezért, hogy a mindenkori oktatási létszámnak megfelelően olyan módon hozza létre a pedagógus munkaköröket és az adott munkakörökhöz olyan mértékben határozza meg az oktatási nevelési általános működtetési feladatokat, hogy azok egymással, az oktatási létszámmal egységes arányban legyenek és biztosítsák a meghatározott feladatok minőségi megoldásának lehetőségét.
- ✓ Minden pedagógus alapvető munkaköri kötelessége az iskolai munka zavartalanságát, eredményességét, a pedagógiai programokban rögzített célok elérését biztosító feladatok teljesítése. A fentiekre a nevelőtestület minden tagját a kiadott törvény, a rendeletek, az utasítások és az iskola valamennyi vezetője kötelezheti, illetve utasíthatja.

Tételesen:

- ✓ a tantervek végrehajtása
- ✓ a pedagógiai etika írott vagy íratlan törvényeinek betartása;
- ✓ a feladatok vállalása önkéntes, kivéve az iskola vezetői által meghatározott feladatok /pl.: helyettesítés, ügyelet/;

A pedagógus munkaköréhez, beosztásához kapcsolódó adminisztráció pontos végzése, elektronikus napló vezetése,

- ✓ a problémák mindenkori nyílt megbeszélése történjen meg a megfelelő hangnemben tanulóval - szülővel - kollégával - vezetővel egyaránt;
- ✓ az egészség, a testi épség megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, azok elsajátításáról meggyőződik;
- ✓ a szükséges intézkedéseket megteszi, ha észleli, hogy a gyermek balesetet szenved, vagy ennek a veszélye fennáll;

a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével kapcsolatos tevékenységeket megszervezi;
a megelőzéssel kapcsolatos ellenőrzési tevékenységeinek eleget tesz;

- ✓ a tanulók iskolán kívüli rendezvényein, a tanulmányi kirándulásokon a baleset megelőzése érdekében a szükséges óvintézkedéseket megteszi;

bombariadó esetén a védő- óvó előírásokat betartja és betartatja;

- ✓ gondoskodik az illetékes szervek értesítéséről, az intézmény gyors és szakszerű kiürítéséről;
- ✓ kulturált viselkedés, öltözködés / ünnepélyeken a közösség íratlan törvényének betartása/; ünnepélyeken a közösség döntése által meghatározott öltözködés.

2.2.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

- ✓ Az osztályfőnököt az főigazgató jelöli ki.
- ✓ Munkáját az általános iskola nevelési és oktatási terve, valamint az iskolai munkaterv alapján végzi.
- ✓ Munkáját előre megtervezi, és ezt írásban foglalkozási tervben rögzíti.
- ✓ Felelős vezetője az osztály közösségének. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése.
- ✓ Együttműködik az osztályban tanító szaktanárokkal, napközis nevelőkkel.
- ✓ Felelős osztálya rendjéért, tisztaságáért.
- ✓ Látogathatja az osztálya tanítási óráit, tanórán kívüli foglalkozásait. Észrevételeit megbeszéli az érintett nevelővel.
- ✓ Vezeti az osztálya osztályozó értekezleteit, és itt értékeli az osztálya helyzetét, neveltségi szintjét, magatartását, tanulmányi helyzetét.
- ✓ Törekszik a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztésére, gondot fordít a gyengébbek felzárkóztatására, a differenciált foglalkoztatásra, a tehetséggondozásra.

- ✓ A tanulók személyiségfejlesztése érdekében összehangolja az iskola és a család nevelőmunkáját, együttműködik a szülőkkel.
- ✓ A továbbtanulásra jelentkezést megelőzően segíti a pályaválasztási munkát.
- ✓ Családlátogatást a veszélyeztetett tanulóknál tanév elején ajánlott végeznie a gyermekvédelmi felelőssel együtt. Utána csak akkor, ha az főigazgató, a szaktanárok és ő maga szükségesnek tartja a tanulmányi munka, szülői- gondviselői munka elmulasztása, valamint magatartási problémák miatt.
- ✓ Fogadóórát a munkatervben meghatározott rendben tart.
- ✓ Havonta ellenőrzi az elektronikus napló jegyeit.

Az e-naplóban tájékoztatja a szülőket a tanuló magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről. Ellenőrzi, hogy a szülők ezeket az észrevételeit tudomásul vették-e.

- ✓ Elvégzi az ügyviteli, adminisztrációs teendőket, megírja az anyakönyveket, kitölti a bizonyítványokat. Az elektronikus napló bejegyzéseit ellenőrzi, nyomon követi, az igazolásokat összeszedi, az osztályzatok számát figyelemmel kíséri.
- ✓ Az e-napló bejegyzés rovatában figyelemmel kíséri a jutalmazásokat, illetve büntetéseket.
- ✓ A tanulói házirendet, a balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályokat az első tanítási napon a tanulókkal, az első szülői értekezleten a szülőkkel ismerteti.
- ✓ Bombariadó esetén az intézményben elfogadott intézkedési rend alapján tevékenykedik.
- ✓ A szülői közösség vezetőjével és felelősökkel irányítja osztálya szülői közösségét.
- ✓ Igazolt mulasztást engedélyezhet 6 napon belül.

2.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A NAT-ban és a kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátítása, valamint az ezekre épülő differenciálás

E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink:

- ✓ a különböző szintű adottságaikkal,
- ✓ az eltérő mértékű fejlődésükkel,
- ✓ az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- ✓ spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Pedagógiai programunk egy olyan közös gondolkodást kíván partnereink részéről, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlesztése áll a középpontban,

figyelembe véve, hogy a nevelés-oktatás színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet számos egyéb fóruma is. Pedagógiai gyakorlatunknak a személyiségfejlesztés a vállalt küldetése, melynek feltétele az egyén sokrétű, alapos és teljes megismerése és megértése. Eközben figyelemmel kell lennünk arra, hogy világképüket és énképüket nemcsak a család, nemcsak az iskola, hanem a tömegtájékoztatás is alakítja.

2.3.1. A személyiségfejlesztés feladatai pedagógiai gyakorlatunk során

Fő céljaink:

- ✓ Az erkölcsi nevelés
- ✓ Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- ✓ Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- ✓ Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése
- ✓ A családi életre nevelés
- ✓ A testi és lelki egészségre nevelés
- ✓ Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- ✓ Fenntarthatóság, környezettudatosság
- ✓ Pályaorientáció
- ✓ Gazdasági és pénzügyi nevelés
- ✓ Médiatudatosságra nevelés
- ✓ A tanulás tanítása

Pedagógiai gyakorlatunk során a tanuló egyén személyiségének fejlesztése érdekében figyelemmel fejlesztjük, az alábbi képességeket kiemel.

A szükségletek fejlesztése – melyek sorában kitüntetett szerepű a tanulás, mint munka, a szorgalom, az önállóság, az önművelés, az önkifejezés, a játék, a pihenés stb. szükséglete.

Az érzelmek nevelése – célunk nem kizárólag a sokoldalúan művelt, a műveltséget képességeiben realizálni tudó személy, hanem olyan személy is, aki érzelmeiben sokoldalú és gazdag. Ezért szánunk pedagógiai munkánkban oly nagy szerepet a művészeti tantárgyaknak.

Az érdeklődés fejlesztése – feltétele mindenféle pedagógiai tevékenységnek, így az érzelmek, az akarat nevelésének, de a képességek fejlesztésének is. Ha egy-egy tanuló nem ismeri fel saját lehetőségeit, ha érdeklődéshiánya képességeinek fejlődését gátolja, korlátozza, akkor a pedagógusnak megfelelő tapintattal kell beavatkoznia.

A képességek fejlesztése a képességfejlesztés – mint a személyiségfejlesztés egyik kritériuma – szoros összefüggést mutat a tehetségfejlesztéssel.

Ahhoz, hogy az ember létezni tudjon, hogy képes legyen alkalmazkodni a változó feltételekhez, hogy a társadalmat működtetni tudja, négyféle általános képességrendszerrel kell rendelkeznie: Képesnek kell lennie:

- ✓ a másokkal való kommunikációra
- ✓ a megismerésre, önmaga fejlesztésére
- ✓ környezetének átalakítására
- ✓ mások irányítására, az együttműködésre, az együttélésre

és ezeken belül számtalan képességet kell birtokolnia.

Énkép, önismeret

A Nemzeti Alaptantervben megnevezett értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be tanulóink önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, a készségek működését, felhasználhatóságát. Emiatt a tanítás-tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában.

A magatartás befolyásolása

Az iskola lehetősége a tanulók magatartásának alakításában, nevelésében szűkös, korlátozott, mivel az iskolán kívüli szocializációs tényezők: a család, a kortárs csoport, a helyi társadalom, a tömegkommunikáció együttvéve nagyobb hatótényező, mint az iskola.

Az illem, a jó modor tanítása, tanulása magában foglalja az illemszabályok megismerését, szóbeli megfogalmazását, alkalmazását a szerepjátékokban és a mindennapi élethelyzetekben iskolán belül és kívül, illetve az embercsoportok viselkedésének értékelését is.

A magatartás alakításának tervezésére szolgál az iskolában a házirend, amely szabályok, normák gyűjteménye. Nélkülözhetetlenül fontos az, hogy a szabályok normává, kötelességgé váljanak a tanulók nagy többségénél. A magatartás-irányítás mellett a magatartás-értékelésre is nagy hangsúlyt kell helyezni a magatartás alakításának folyamatában. Az értékközvetítő és képességfejlesztő programban a magatartásszabályok közvetítésére a kommunikáció, valamint az illem tanítása is hivatott, amelyeket a jövőben még hatékonyabban ki kell használni.

Az akarat nevelése

Az akaratnevelés célja, hogy a tanulók olyan képességeit fejlesszük, amelyekkel képesek lesznek céljaikat megválasztani, meghatározni, a döntéseiket előkészíteni és meghozni, valamint céljaikat megvalósítani.

A jellem nevelése

Nevelőtestületünk a jellemnevelés folyamatának tervezése során két irányban gondolkodik. Az egyik a pozitív értéktartalmú jellemnevelés, a másik a negatív értéktartalmú jellemfejlődést megakadályozni szándékozó pedagógiai prevenció. Ezek érdekében alapvetően ötféle hatásegyüttest tervezhetünk:

- ✓ érintkezési és magatartási szokások kialakítását szolgáló gyakorlásokat és ellenőrzéseket;
- ✓ a környezetből kiinduló negatív, illetve utánzásra serkentő pozitív értékű példaképek elemzését
- ✓ erkölcsi meggyőződéseket megalapozó és megerősítő elemzéseket
- ✓ önelemzéseket és önértékeléseket
- ✓ jogszerű normatívák megsértésének következményeit tudatosító elemzéseket

A pedagógiai közvetítő folyamatokban a pedagógus a legfontosabb tényező. Fontosabb programoknál, lényegesebb az iskolai szervezetnél.

Az adaptálás és az alkotás az emberi tevékenység két jellegzetes módja. Iskolánk pedagógusaira a választott alternatív programmal szoros összefüggésben és annak kidolgozottsága miatt az adaptálás a jellemzőbb, de több alkotói kezdeményezés is tetten érhető – különös tekintettel a természettudományokban (biológia, földrajz, kémia), amelyekben a tanterv- és tankönyvírás éppúgy megtalálható, mint egyéb taneszközfejlesztés. Pedagógiai munkánkban ezt a jövőben is szorgalmazzuk.

Az értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógiával összhangban valljuk, hogy az egyes pedagógusok tevékenységében és teljesítményében az értékkülönbség nem ott keresendő, hogy maga alkotta taneszközből dolgozik, vagy úgymond „csak adaptál”, hanem abban, hogy el tude juttatni minden gyereket lehetőségei csúcsára.

A pedagógus napi munkáját is alkotó munkának lehet tekinteni, de csak akkor, ha ez a munka tudományosan megalapozott, és ha tanulói teljesítmény társul hozzá.

A hatások lehetnek közvetlenek, amikor a neveltre irányulnak, és közvetettek, amikor a közösség életének, tevékenységének szervezésével kapcsolatos (kölcsönös példaadás, kölcsönös követelés stb.), tehát indirekt úton célirányossá és hatékonnyá tehetők.

Hon- és népismeret

Kiemelt feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a kiemelkedő magyar személyiségek életének megismerése,, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése, és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.

Erkölcsi nevelés

Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, valamint az elfogadás.

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

A program fontos célnak tekinti a reális énkép, emberkép, a nemzeti identitás kérdését.

A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog.

Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság is szükséges. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Cél, hogy tanulóink szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Cél az is, hogy a tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, és a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről.

Ezért 2027-ig is minden lehetőséget kihasználunk, hogy elnyert Erasmus+ típusú akkreditációnkat maximálisan kihasználjuk, minél több pedagógus és tanuló vegyen részt a projektekben.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Nevelésünknek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulóink tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát is.

Diákjaink egy fogyasztásközpontú világban élnek, ahol hatalmas vásárlóerőt képviselnek. Manipulálásuk elkerülése érdekében szükségessé vált, hogy az iskola felkészítse őket a tudatos, kritikus fogyasztói magatartásra, s a megfelelő jogismeretre. Elsődleges fogyasztóvédelmi cél oktatás során a tanulók fogyasztói kultúrájának kialakítása, fejlesztése, ésszerű, környezettudatos fogyasztásra nevelése. Az ehhez kapcsolódó ismeretanyagot, tudást a tantárgyakon keresztül, (NAT) a tanórákon szerzik meg a diákok életkoruknak megfelelően.

Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is.

Környezettudatosságra nevelés

A fenntartható fejlődés feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatívan gondolkodnak, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén, és felelősséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikért egyaránt.

Mindez akkor valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulóink természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére, ami iskolánk kiemelt tevékenysége is. Ha a tanulóink érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. Kapcsolódjanak be közvetlen

környezetük (lakóhelyük) értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése váljék meghatározóvá.

Az attitűdök befolyásolása

Programunk a kultúra teljességével szembesít, ezért sok olyan új tantárgyat és tevékenységet tanítunk a hagyományos tárgyak mellett, amelyekkel kapcsolatban fenntartások alakultak ki a szülők körében (bábozás, sakk, önismeret, néptánc stb.).

Mindezen túl megkíséreljük új attitűd kialakítását a környezettel, a fizikai munkával, a tanulásban átmenetileg lemaradókkal stb. kapcsolatosan. Mivel ezek nem tantárgyiasíthatók, ezért más-más tapasztalatszerzési alkalmakat, lehetőségeket kell biztosítanunk a kedvező attitűdök alakulásához.

A kreativitásra, az igazságosságra nevelés

Iskolánkban – programjainkból adódóan – sokféle, változatos tevékenységet tanítunk pedagógiai módszereink segítségével, amelyekkel alkalmat akarunk teremteni a bennük rejlő lehetőségek kibontakoztatására. A gyerekeket bátorítjuk a többféle megoldási mód keresésére, önálló produktumok létrehozására, az önkifejezés változatos formáinak kipróbálására.

Programunk komoly vállalkozása az egyenlő esélyek biztosítására való törekvés, hogy az átmenetileg hátrányos helyzetben lévő gyerekek fölzárkózhassanak, egyéni alkotások közben kipróbálhassák képesség- és tehetséglehetőségeiket.

A tanulás tanítása

A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában: az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.

A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a könyvtár a kiállító terem, a művészeti előadás színtere, de akár a „szabadtér” is.

A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az informatikai eszközök és az informatikai felületeken levő oktatási segédanyagok használata. Ez megfelelő lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában.

Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés során láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására.

Iskolánk nagy figyelmet fordít arra, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik kiemelten fontos eleme a pályaorientáció, mely a 8. és a 12. osztályainkat érinti.

Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek, valamint tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulókban, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

Kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten is.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fentieken túl kiemelt fontosságot tulajdonítunk az alábbi pedagógiai feladatoknak:

- ✓ Családlátogatáson vagy beszélgetésekkel megismerni a tanuló otthoni környezetét, problémáit, lehetőségeit.
- ✓ A szülők bevonása az iskolai élet megismerésébe, pedagógiai munkánkba.

- ✓ A rendszeres munkára nevelés érdekében a tanulók motiválásának változatos formáit alkalmazzuk
- ✓ Az akarati nevelés során önismeretük, önértékelésük fejlesztése történik, ezért az önbecsülés kialakítása, saját pozitív tulajdonságainak feltárása az elsődleges feladat. Ezután nyerhetjük csak meg a tanulókat a hiányok, negatív személyiségjegyeik felismerésére, a javításhoz való együttműködésre. Ugyanakkor fontos a rossz, negatív tulajdonságok és érzelmek feltárása, a javítás lehetőségeinek kimunkálása.
- ✓ Értelmi képességek fejlesztése során fontos a tanuláshoz szükséges alapkompetenciák kialakítása, erősítése, a lényeges ismeretek kiemelésére való képesség fejlesztése.
- ✓ Közösségi életre, társas kapcsolatokra való felkészítés okán meg kell ismertetni velük a társas együttélés szabályait, tudatosítani kell bennük az együttműködési készség kialakításának fontosságát.
- ✓ A tanulók erkölcsi nevelése terén segítünk észrevenni és értékelni a jót – megelőzni, felismerni a rosszat, a veszélyforrásokat, az eredményes elutasítás lehetőségeinek elsajátítását. A sajátos nevelési igényű tanulók különösen veszélyeztetettek ezen a téren.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek munkásságát. Alakuljon ki bennük a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért a tanulók, magyarságtudatukat megőrizve, ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

A családi életre nevelés

A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Ezért társadalmi elvárásként fogalmazódik meg a nevelési-oktatási intézmények fokozott részvétele a gyermekek nevelésében, az erkölcsi normák közvetítésében, valamint a harmonikus családi minták közvetítésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Fontos szerepet tulajdonítunk a személyiségfejlesztő nevelés - oktatásnak, melynek része az akadályozott, hátránnyal élő fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározása. A nevelési-oktatási intézmény alakítsa ki a gyerekekben, fiatalokban a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együtt érző és segítő magatartást.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés során a tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

2.4 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egészségnevelési elvek

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés rendszerszerű megvalósítását az új köznevelési törvény egésze, a megújuló NAT elősegíti és elvárja. Az ehhez szükséges jogszabályi hátteret a 2011. évi CXC. törvényben jogerőre is emelte. E törvény 27. § (11.) és a 97.§ (6.) bekezdése tartalmazza a mindennapi, azaz a heti 5 óra testnevelést minden évfolyam részére. Ennek megvalósulása felmenő rendszerben, 2012 szeptemberében az 1. 5. 9. évfolyamon már megkezdődött. Ezen törvényi változásokat a mindennapi élet változásai szükségessé tették iskolánkban is egy új komplex egészségnevelési és fejlesztési terv kidolgozását.

2.4.1. Iskolánk egészségnevelési alapelvei:

- ✓ az ismeretátadás és attitűd kialakítása a megelőzés céljait szolgálja
- ✓ helyes cselekedetekre, magatartásformákra indítson.
- ✓ öntevékenységre ösztönözzön
- ✓ illeszkedjék be az egységes városi, nemzeti egészségügyi koncepcióba
- ✓ tervszerű, szervezett és rendszeres tevékenység legyen
- ✓ terjedjen ki az iskola minden tanulójára és felnőtt dolgozóira, valamint a szülők bevonására is
- ✓ tudományosan megalapozott legyen (nemzetközi, hazai kutatási eredmények ismerete szükséges)
- ✓ a stratégiai tervezéshez legalább 4 évenkénti monitorozás szükséges

2.4.2. Az egészségfejlesztés folyamatával kapcsolatos alapfogalmak

A magyar nyelv páratlanul szépen fejezi ki a teljességet, a több, egymással kölcsönös összefüggésben lévő területek harmóniáját, egységét az EGÉSZség fogalmával. Mindegyik résznek (fizikai, mentális, szociális stb.) vannak speciális jellemzői, azonban az egyes területeket nemcsak önmagukban, hanem az egészhez való viszonyukban is vizsgálni kell.

A mentális egészség a WHO meghatározása szerint: „a jóllét olyan foka, amelyen az egyén megvalósítja képességeit, meg tud küzdeni az élet mindennapos nehézségeivel, eredménnyel és gyümölcsözően képes dolgozni, valamint hozzá tud járulni saját közösségéhez."

Az érzelmi egészség azzal kapcsolatos, hogy mikor érezzük jól magunkat, milyen mértékben vagyunk képesek kifejezni érzelmeinket, mennyire vagyunk empatikusak, hogyan tudunk uralkodni érzelmeinken, mennyire értjük meg saját érzéseinket és mások érzelmeit is.

A személyiséggel kapcsolatos, személyi, egyéni egészség arra vonatkozik, hogy milyen az önismeretünk, mit szeretnénk elérni, milyen az értékrendünk, mik a céljaink, hogyan kezeljük konfliktusainkat, és hogyan képzeljük el, illetve valósítjuk meg önmagunkat.

A társadalmi egészség körébe tartozik az, ahogyan magunkat, mint egyéneket látjuk, ahogyan a társadalom tagjaival együttműködünk, és ahogyan alakulnak az emberi kapcsolataink, viszonyaink.

A fizikai egészség körébe a testi képességek megléte, a sport, testedzés által megszerezhető erőnlét, egészség, fizikai, szellemi terhelhetőség tartozik.

A mentális egészséghez az egyén lelki kiegyensúlyozottsága, érettsége tartozik.

A spirituális egészség (szellemi egészség) az emberre jellemző, létfontosságú az általános egészség szempontjából, mert integrálja az egészség többi dimenzióját. Lényege abban fejeződik ki, hogy miként viszonyulunk a mindennapi történésekhez, képesek vagyunk-e abban a lehetőségben, hogy valamit jobban csinálunk, bele tudjuk-e helyezni saját életünket, egyéni érdekeinket a természet, a környezet EGÉSZÉbe, látjuk-e, hogy életmódunk hogyan hat környezetünkre, fenntartható-e életvitelünk.

E komplexitás iskolánkban elsősorban a pedagógusok által vezetett tanórákhoz kapcsolódik. Ezek elsősorban az önismereti órák, a biológia, a természetismeret, az emberismeret és a testnevelés tantárgyak. E mellé kapcsolódnak az ún. társtantárgyak, melyek újból és újból érintik a témát, utalnak a megfelelő anyagrészeknél az egészséges életmódra, a helyes egészségmagatartásra. Ilyen tantárgyak a kémia, földrajz, KVK, technika és a történelem.

Az egészségfejlesztés hatékonyságának növelése érdekében fontos egy egészségfejlesztő team megalakítása. Együtt kell dolgozni a szülőkkel, a jogosítványokkal felruházott szülői szervezetekkel (Aranykapu alapítvány) az iskolaorvossal, az iskolavédőnővel, az iskolapszichológussal, a pedagógiai szakszolgálattal, és a logopédussal. Az iskolai agresszió, az erőszakos cselekmények és a drogfogyasztás indokolja a rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársaival való együttműködést. A bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek- és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú foglalkozások, szülői értekezletek tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának.

2.4.3. Az egészségnevelés és egészségfejlesztés tagozatainkban:

Alsó tagozat:

Az 1-4. osztályokban a legfontosabb cél az egészség értékként való elfogadtatásának megkezdése, hogy a tanuló ismeretet szerezzen az egészségét befolyásoló tényezőkről.

- ✓ az öröklött adottságokról
- ✓ a környezeti hatásokról
- ✓ a helyes táplálkozás és napirend fontosságáról
- ✓ az aktív, rendszeres mozgás fontosságáról

Tudják, hogy az egészségre hatnak a lelki tényezők is pl. a jókedv, a kiegyensúlyozottság, az elégedettség.

Az intézményben minden évfolyam heti 5 testnevelés óra van. Ebből lehetséges 1 óra néptánc, 1 illetve 2 óra úszás. Ezen kívül a tanulók heti 2 óra iskolai sportköri foglalkozáson vehetnek részt a tanulók.

Felső tagozat és gimnázium:

A 11-18 éves korosztály egészségnevelése több területen zajlik. Ezek a természettudományi órák (biológia, kémia, földrajz, természettudomány és fenntarthatóság), az önismereti órák, a testnevelés és a szakkörök.

Amilyen széles az ide tartozó korosztály köre, olyan sokszínű képet mutat a családi háttere, más-más a tudásszintje. Ily módon az egészségnevelésnek is más-más módszereket kell alkalmaznia (pl. kiképzett kortárssegítők), egyre bővebb tudásra építve.

Mindenkinek el kell jutnia az egészség, mint érték elfogadásához. Ehhez a következő területeknek van kiemelkedő szerepük:

- ✓ Személyi higiénia, önmaga gondozásának elfogadása. (tisztálkodás, öltözködés, személyes környezet)
- ✓ Az egészséges testtartás, több mozgás, a lustaság legyőzése (mindennapos testnevelés, diáksport, egyesületi sport erősítése)
- ✓ Lelki egészségvédelem megerősítése, önismeret, önbizalom fejlesztése, krízishelyzetek felismerése, stresszkezelés kortársakkal, felnőttekkel.
- ✓ Balesetmegelőzés, veszélyhelyzetek felismerése. (extrém sportok, kerékpározás, gépkocsi használat, bulik, közösségi szórakozó helyek).
- ✓ Kiegyensúlyozott szexualitás, barátság, szerelem, szeretet szerepének jelentősége.
- ✓ Internethasználat (veszélyek, adatok kiadása)
- ✓ Az SNI tagozaton tanuló diákokkal szembeni tolerancia erősítése
- ✓ Nem dohányzás, mérsékelt alkoholfogyasztás és drogtagadás, a negatív kortársnyomás ellensúlyozása.
- ✓ Az egészséget befolyásoló táplálkozás, étkezés fontossága.
- ✓ Időben orvoshoz fordulás, gyógyulást segítő magatartás (gyógyszerhasználat); félelmek leküzdésének fontossága.
- ✓ Egyéni környezettisztelet (tanulási környezet), környezetvédelem (zaj, hulladék, közlekedés) tudatosítása.

Önismereti órákon az életüket érintő problémákat beszélik meg: az értékek ismerete, barátságok, tanulás technikái, rizikóvállalás és határai, szenvedélybetegségek elkerülése, iskolán belüli bántalmazások megelőzése, család szerepe. Ezekhez alkalmazható módszerek: vitafórum, kommunikációs technikák bemutatása, reklámelemzés, manipulációs technikák, a döntésfa - játék, az életútválasztásoknál, elriasztó hatások alkalmazása pl. dohányos tüdeje, gyógyult szenvedélybetegek beszámolói saját élményekről, droghasználat következményeiről, interjúkészítés.

A testnevelés órák az egészségnevelés és fejlesztés gyakorlati megvalósulásának színterei, kiegészülve az úszásórák, az iskolai sportkörök, sportnapok, diákolimpiai versenyek, és nyári sporttáborok által nyújtott lehetőségekkel. A városban működő sportintézményekkel (VSZK, Kosárlabda Egyesület) az egyesületekkel, a szervezetekkel együttműködési megállapodást kötünk a különböző sportágak megismeréséhez, gyakorlásához. Fontos, hogy a mozgás életük részévé váljon!

Sajátos nevelési igényű tanulók tagozata:

Az enyhe és középsúlyosan értelmi fogyatékos gyermekeknél talán még fontosabb az egészségnevelés, hisz gyakran hiányzik a támogató családi háttér. Legfontosabb – a családterápiát is beleértve – az egészséges napirend, a szokások (öltözködés, táplálkozás) kialakítása, a környezet megismerése, egészség-betegség, testkultúra (tisztálkodás), közösségi élet és magatartásformák alapvető normáinak kialakítása. Lineárisan és koncentrikusan bővülő ismeretekkel, készségekkel, szokások kialakításával a fogyatékos gyermekek is alkalmassá válnak – segítséggel – a testi és lelki egészségük megőrzésére.

2.4.4. Tanórákon kívüli egészségnevelés

Az eddig felsoroltak mellett számtalan lehetősége van az egészségnevelésnek a szakfolyóirat - olvasástól az erdei iskolák és egészségügyi táborok szervezésén át a kineziológia, a szakorvosi szűrővizsgálatok területén is.

Orvos szakértők előadásait hallgathatják a gyerekek a szexualitással kapcsolatos és drog prevenciós foglalkozásokon minden évben.

Az iskolapszichológus legfőbb feladata az iskola életében közreműködő személyeknek nyújtott tanácsadás. Első számú kliensei a tanulók, akik általában teljesítményproblémáik, pályaválasztási bizonytalanságaik, érzelmi válságaik, beilleszkedési nehézségeik, különböző kapcsolati problémáik miatt szokták felkeresni. Mellettük a pedagógusok és a szülők is kérhetik az iskolapszichológus segítségét. Az iskolapszichológus kompetenciájának körébe tartozik a konzultáció és a néhány alkalommal történő tanácsadás.

A gyermekvédelmi szakemberünk állandó jelenléte biztosítja a tanulóknak, családoknak, a segítő szervezetekkel történő kapcsolatfelvételt, és konkrét államigazgatási ügyekben tud segítséget nyújtani.

Fontosnak tartjuk az iskolánk tanulóinak, dolgozóinak egészségével való törődést, az egészségmegőrzést és fejlesztést, így tartunk rendszeres női tornát, természetjáró kirándulásokat. Minden évben szervezünk egészséghetet, más-más prioritásokkal.

2.4.5. Monitorozás

A hatékony és következetes egészségnevelés megvalósításához konkrét feladatok, tevékenységek sikeres végrehajtása szükséges. A tagozatokban folyó munkának és a célok megvalósításának feltétele a helyzetelemzés.

Kiépítettünk egy olyan monitor – rendszert, mely lehetőséget teremt az egészségfejlesztés folyamatos nyomon követésére, a szükséges korrekciók megtételére.

Iskolánk számítógépes, kérdőíves formában valamennyi tanulónkat (1-2. évf. kivételével) bevonva oldotta meg a helyzetelemzést, az ismeretszerzést. Ennek birtokában minden szaktanár, osztályfőnök és külsős szakember korosztályokra és nemekre lebontva megtudhatja hol, hogyan állunk, mit tehetünk, illetve mit kell tennünk.

A kérdőív 8 témakört tartalmaz:

1. A tanulók adatai, napirendje.
2. Iskolával való kapcsolat.
3. Közérzet, egészségi állapot önminősítése.
4. Tanuló önmagával és másokkal való kapcsolatai.
5. Egészséget befolyásoló magatartás (dohányzás, alkohol, drog).
6. Mozgás, szabadidő.
7. Étkezési szokások.
8. Környezeti nevelés, környezetvédelem.

2.4.6. Összegzés, további feladataink.

A leírtakból is látszik, hogy iskolánk döntő fontosságú kérdésnek tartja az egészségnevelést.

A megvalósításához, a prevencióhoz nagyfokú és rendszeres együttműködésre van szükség városi és országos egészségügyi szervezetekkel, intézményekkel (Városi Szakorvosi Rendelőintézet, ÁNTSZ….)

A legsürgetőbb feladataink a személyes pozitív hozzáállás, a tanulók felé a reális önértékelés elfogadtatása.

Magas azoknak a fiataloknak a száma, akik szinte minden idejüket az internetezéssel töltik, a virtuális életben élnek, így nem tudnak beilleszkedni a közösségbe és a virtuális térben keresnek barátokat. Ezeket a tanulóinkat segítenünk kell, hogy a valódi élethelyzetekben barátokra találjanak (táborozások, kirándulások, erdei iskolák), tudjanak helyes döntéseket hozni pl. szituációs játékok, szerepjátékok segítségével.

El kell érnünk, hogy a tanulóink képesek legyenek az egészségre ártalmas kockázati tényezők felismerésére, akaratfejlesztéssel és neveléssel (személyes példamutatás) egészségüket erősíteni.

Csökkenteni kell a gyerekek agresszivitását, antiszociális magatartását.

Hosszabb távon el kell érnünk, hogy növekedjen az iskolai kisközösségek összetartó ereje, kölcsönös támogatása. Ennek értekében barátságos pihenőhelyek, illetve több szabadidős, egészségfejlesztő sporthely kialakítása szükséges.

A tanulók értsék meg azt is, hogy „a Földet nem szüleinktől, nagyszüleinktől örököltük, hanem gyermekeinktől, unokáinktól kaptuk kölcsön”.

2.4.7. Környezeti nevelési elvek

A környezeti nevelés célkitűzése, hogy kialakítsa a társadalom környezettudatos magatartását, ezáltal biztosítsa a természet és társadalom fenntarthatóságát és működőképességét. Ehhez elengedhetetlen az emberek szemléletmódját megváltoztatni, és nem elég hangsúlyozni, hogy ezt már egészen korán el kell kezdeni, és egy életen át tartó tanulás eredményeként a környezetért, a jövő generációiért felelős személyiség formálódhat.

2.4.7.1 Helyzetelemzés

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

A környezeti nevelés az iskolai élet sok területére terjed ki. Fő feladatunk a szemléletformálás, így valamennyi tantárgyban és programjainkban törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet és benne önmagukat, az embert. Nemcsak a természettudományos szakórákon, hanem együttműködünk a többi munkaközösséggel, sőt iskolán kívül is végezzük a munkánkat.

Százhalombatta a fővárostól délre, a Duna jobb partján fekvő ipari város, melynek jövője nagyrészt az ide telepített két ipari komplexumtól függ: a Dunamenti Erőműtől és a MOL-tól. Környezetvédelmi szempontból a legégetőbb problémák: a zajos környezet, a levegőszennyezés, lakótelep (épített környezet), elhanyagolt területek (illegális szemétlerakók), a nagyfeszültségű vezetékek.

Iskolánk a város központi részén épült, így az épített környezet szerepe nagyon jelentős. A természeti értékek beékelődnek ebbe az épített tájba, és a kettő hatással van egymásra. Ezek

megfigyelése és vizsgálata, a helyi értékek és problémák együttes ismerete képezi a környezeti nevelésünk alapját.

2.4.7.2 Az iskolánk szakmai múltja

- ✓ ***Korábban a környezeti kémia tantárgy*** a 9-10. évfolyamon az emelt szintű természettudományos tagozaton kifutó rendszerben 2014-től a megújuló NAT-tal megszűnt.
- ✓ ***A természettudományi gyakorlatok tantárgy*** az 5-6. évfolyam gimnazistái részére heti 1 órában a 2020-as NAT-tal megszűnt
- ✓ ***„zöld folyosó"*** kialakítása az iskola épületében, ahol a természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos információk, kiállítások, „olvasósarok", szelektív gyűjtők láthatók
- ✓ iskolaudvar ***„zöldítése"*** faültetéssel, kertgondozással, betonkerítés díszítésével, kerítésfestéssel, udvari játékokfelújításával
- ✓ ***fűszer-projekt*** 2 éven át fűszerkert létrehozásával, gondozásával
- ✓ a Duna és a Pó párhuzamos ***vízvizsgálat***a 2014-ben
- ✓ ***levegőminőség-vizsgálat*** Levegőtisztaságmérés (OMSZ)
- ✓ Erasmus programok környezetvédelem témában
- ✓ ***Középiskolások Országos Környezetvédelmi Konferenciája*** 2007 óta: évente írjuk ki a pályázatokat és tartjuk meg a környezetvédelmi világnapon a konferenciája

  Országos Környezetvédelmi Pályázat kiírója 2007 óta
  Kutató Gyermekek Tudományos Konferenciája – KGYTK régiós koordinátor 2000. óta
- ✓ 2012-2014: ***„Are we green enough?"*** című Comenius programban való részvétel, ahol a megújuló energiaforrások használatával foglalkoztak, logót terveztek diákjaink
- ✓ Erasmus programok környezetvédelem témában 2020-27-ig
- ✓ hetente ***szelektív hulladékgyűjtés***t tartunk

2014: ***Madárbarát Iskola cím*** megszerzése

2014: ***Örökös Ökoiskola cím*** elnyerése

- ✓ 2014 Regisztrált Tehetségpont, 2017 Akkreditált Kiváló Tehetségpont (gyermekközpontúság mellett, annak részeként a környezeti nevelés)
- ✓ e-Bug mintaiskola
- ✓ Együtt a jövő mérnökeiért elismerő oklevél (2023., 2022.)a jövő mérnökgenerációjának kineveléséért és a természettudományok irányába történő orientálásért
- ✓ Szegedi Tudósakadémia (Nemzeti Tudásképző Akadémia) állandó résztvevői
- ✓ "Ki tud többet a kőolajfeldolgozásról" című, a MOL Nyrt által rendezett régiós verseny dobogósai évek óta és a kezdetektől
- ✓ nemzetközi SpaceBuzz projekt résztvevői

2.4.8. A környezeti nevelés színterei az iskolában

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

A természettudományos tantárgyak esetében rendszeresen érintjük a természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos problémákat, beépítve a tananyagba, különböző módszerek alkalmazásával

Városismerettel, hagyományápolással az önismereti órákon is foglalkozunk. Az idegen nyelvi szakórákon rendszeresen dolgoznak fel környezettel, fenntarthatósággal, takarékossággal kapcsolatos cikkeket, készítenek plakátokat, rövid filmeket. A művészeti foglalkozásokon igyekeznek természetes anyagokkal dolgozni. Drámaórákon többször készítenek figyelemfelkeltő előadásokat valamely környezeti problémáról

Nem hagyományos tanórai keretben

Szakkörök**:** természettudományos versenyekre készítjük fel a diákjainkat, illetve nagyobb hangsúlyt kapnak a kísérletek, elemzések. **K**utató **Gy**ermekek **T**udományos **K**onferenciája: évente több diák választ valamilyen természettudományos témát

Tanórán kívüli programok

Tanulmányi versenyek, pályázatok ahol részt vevők és szervezők is vagyunk. (Hevesy György Országos Kémia Verseny megyei fordulójának szervezését vállaljuk évek óta, Országos Középiskolai Környezetvédelmi Pályázat és Konferencia szervezői vagyunk szintén évek óta, OKTV, Bolyai Természettudományi Csapatverseny, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Tanulmányi Verseny, 2 évente a Ki tud többet a kőolaj-feldolgozásról? című vetélkedő, …).

Múzeum, állatkert, botanikus kert, tanya látogatása a tanulmányi kirándulások és erdei iskolák keretében

Üzemlátogatások (szeméttelep, hulladékégető, szennyvíztisztító telep) szervezése (MOL)

Terepgyakorlat a 9-10. évfolyam emelt óraszámú informatika és emeltszintű biológia tagozatának diákjai számára, ahol 1 napot mindig a helyi értékek megismerésével, feltérképezésével töltenek, 3-4 napot (anyagi helyzettől függően) más környezetben, ahol kísérleteznek, mérnek, terepi naplót készítenek, dokumentálnak, beszámolót készítenek

Jeles napok: ezekkel részben a tanórákon, részben a szakkörökön foglalkozunk, plakátokat készítünk, cikkeket írnak és olvasnak fel az iskolarádióban, fotókiállításokat szervezünk, vagy éppen a nagyobb diákok előadásokat és foglalkozásokat tartanak a kisebbeknek

Akciók: egy-egy helyi probléma megoldására vagy a jeles napok alkalmából csatlakozunk a helyi vagy országos szervezetekhez (pl: TeSzedd!-mozgalom), bevonjuk a családokat is

Szelektív hulladékgyűjtés: évente 2 alkalommal (tavasszal és ősszel) konténeres papírgyűjtést szervezünk, illetve az egész iskolára kiterjedő szelektív hulladékgyűjtést helyezzük előtérbe még a tanári szobákban és az irodákban is, ezen kívül csatlakoztunk a Pontvelem.hu használtelem gyűjtő akciójához is, és az országos Sulizsák programhoz.

Fenntarthatósági témahét programjaihoz kapcsolódunk, tanórákat szervezünk a témakörben minden tagozaton.

2.4.8.1 Erőforrások

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlenül szükséges, hogy az iskola minden tagja egymással és más szervezetekkel is jó kapcsolatot építsen ki, hiszen ez is az erőforrás részét képezi. Mindig törekedni kell a minél jobb és sokrétűbb együttműködésre és az erőforrások jobb kihasználására.

2.4.8.2 Nem anyagi erőforrások

Iskolán belüli együttműködés

Tanárok. Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával és munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Igyekeznünk kell minél jobb munkakapcsolatot kialakítani a munkaközösségek között tapasztalatok megosztásával, javaslatok, tanácsok adásával.

Diákok. Minden tanuló feladata, hogy fenntartható életmódot folytasson és figyelmeztesse társait a kulturált, tudatos környezetszemléletű magatartásra. Ebben kiemelkedő szerepet kell kapnia a diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek.

A szülők. Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők és gyermekeik megerősítsék egymásban azt a környezettudatos magatartást, amit az iskola közvetíteni kíván. Ez egyrészt azon keresztül valósuljon meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt egyes programok anyagi fedezetét– a lehetőségeket figyelembe véve – és támogatását a családok maguk is biztosítsák!

Technikai és adminisztrációs dolgozók. Munkájukkal aktív részeseivé kell válniuk a környezeti nevelési programnak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladat az anyagtakarékos munkavégzés (féloldalas papírok használatának mellőzése, kicsinyített illetve kétoldalas fénymásolás, papírhulladékok, kifogyott festékpatronok gyűjtése, újra töltése stb.). Példaértékű, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószereket használnak.

Iskolán kívüli együttműködés

Fenntartó. A fenntartóval való kölcsönös együttműködés a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az főigazgató feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését érje el.

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények. A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok. Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő.

Civil szervezetek. A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik a környezeti nevelési munkánkat. Tantestületünk több tagja rendszeresen vesz részt előadásaikon, továbbképzéseiken.

Hivatalos szervek. Egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslataikra, véleményeikre építeni kívánunk a jövőben is.

2.4.8.3 Anyagi erőforrások

Saját erőforrások.

Költségvetés. Az iskolai költségvetés összeállításakor figyelembe kell venni a környezeti neveléssel kapcsolatos anyagi igényeket.

Alapítvány. Az iskolai alapítványunk eddig is támogatta a tanulók erdei iskolákban, tanulmányi kirándulásokon és nyári táborokban való részvételét. Ezt a későbbiekben is folytatni szeretnénk.

Külső erőforrások

Pályázat. A pályázat megjelenések figyelése főigazgató-helyettesi feladat. Az főigazgató - helyettes tájékoztatja a kollégákat a pályázati lehetőségekről, és segít a pályázatok elkészítésében.

2.4.9. Alapelvek, jövőkép, célok

A tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni az általános iskolai szakaszban, és elmélyíteni a gimnáziumi szakaszban a környezeti nevelés alapelveit. Ezek közül kiemelten foglalkozunk:

a fenntartható fejlődéssel,
a kölcsönös függőséggel, az ok-okozati összefüggésekkel,
a helyi és globális szintek kapcsolataival, összefüggéseivel
az elővigyázatossággal, takarékossággal
biológiai sokféleséggel,
az ökológiai lábnyommal
az egészséges és környezetbarát életmód elsajátításával
a kritikus gondolkodással
a problémamegoldó képességek kialakításával

2.4.10. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Ezért fontos a tantárgyak közötti integráció, legalább néhány területen. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy megfelelő módon diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról. Lehetőségeink:

terepi munka: terepgyakorlatok, táborok, tanulmányi kirándulások,
kézműves foglalkozások: egy-egy ünnephez kötött, tábori időben stb.;
„akciók”: pályázatok, újságkészítés, kiállítás-rendezés, filmkészítés, kérdőíves felmérés, iskolarádió működtetése,
„látogatás”: múzeum, állatkert, botanikus kert, nemzeti park, valamint szeméttelep, hulladékégető, szennyvíztisztító stb.;
versenyek;
szakkörök;
iskolazöldítés;
DÖK-nap;
„jeles napok”;

projektek (pl. savas eső, vízvizsgálat, zuzmóprogram);

2.4.10.1 Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani. Előtérbe helyezzük az interaktív lehetőségeket is:

kooperatív (együttműködő) tanulási technikák;
játékok;
projektmódszer;
terepgyakorlati módszerek;
kreatív tevékenység;
közösségépítés;
művészi kifejezés

„A jövő nem fogja jóvátenni, amit te a jelenben elmulasztasz."

(Albert Schweitzer)

2.5 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Nkt 4§ alapján:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez iskolánknak (az iskolafenntartókkal, a családdal, a gondviselőkkel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint biztosítja a nevelő-oktató munka feltételeit:

a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységeinket – mind a tehetséggondozás, mind a tanulási nehézségek segítésének terén – megkülönböztetett figyelemmel szervezzük és végezzük;
kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség
kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1–6. évfolyamon, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain;
a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek,
tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása
szükség szerint iskolavédőnő vagy iskolapszichológus bevonása

2.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Napjainkban, amikor a családok egyre nehezebb helyzetbe kerülnek, a gyerekek egyre kiszolgáltatottabbak, az iskola feladata és jelentősége az ifjúságvédelem területén is megnő. Egyre több az olyan hátrányos helyzetű gyermek, akik a család hétköznapi gondjai miatt elhanyagoltabbá válnak.

Ezek a problémák az iskolában is éreztetik hatásukat, mert befolyásolják a gyerekek eredményeit, viselkedését, társaikhoz való viszonyukat.

A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekekre vonatkozó teendők:

osztályfőnök segítségével felmérés
nyilvántartásba vétel
a hátrányos helyzet tipizálása
további teendőkre javaslat
kapcsolatfelvétel és együttműködés a lakóhely szerinti gyermekjóléti szolgálattal

Ezen gyerekek szabadidős tevékenységének, tanulmányi eredményének figyelemmel kísérése, viselkedésmódosító eljárások alkalmazása, szükség szerint más szakember bevonása.
Osztálykirándulások, erdei iskolák, terepgyakorlatok költségeihez való hozzájárulás (alapítványból, egyéb forrásból)
szünidei elfoglaltság megszervezésének segítése
drog- és bűnmegelőzési és egyéb prevenciós célú programok szervezése

2.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

Pedagógiai gyakorlatunkban egyre többször tapasztaljuk, hogy vannak gyerekek, akik nem képesek alkalmazkodni az iskola az osztályközösség által „előírt" norma és szabályrendszerhez, emiatt társas viszonyaikban zavarok mutatkoznak. A zavarok hátterében számos ok állhat, melyek egyike az idegrendszer súlyos éretlensége. A magatartászavar más problémák másodlagos tüneteként is jelentkezhet pl: tanulási zavar, a szülőkkel való nem megfelelő kapcsolat.

Felzárkóztató munkánk színterei az iskolában

A beilleszkedési magatartási zavarok megjelenési formái nagyon eltérők lehetnek. Ezek közül az alábbiak fordulnak elő leggyakrabban:

Figyelemhiányos hiperaktivitási zavar (ADHD)
Kognitív funkciók zavarai
Agresszió

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

- ✓ szoros kapcsolat a szülővel, helyi óvodai intézményekkel, Pedagógiai Szakszolgálattal, Gyermekjóléti Szolgálattal.
- ✓ folyamatos kapcsolattartás a tanuló és a tanárok között
- ✓ körültekintő, alapos környezettanulmány
- ✓ magatartási problémák okainak alapos feltárása, a fejlesztési stratégia meghatározása egyénre szabottan, iskola-pszichológus segítségével
- ✓ a felismerhetőség végett a téma napirendre tűzése nevelési értekezleten
- ✓ az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- ✓ felzárkóztató foglakozások megszervezése
- ✓ egyéni foglalkozások, egyéni fejlesztések (lehetőség szerint kéttanáros modell)
- ✓ kortárs csoportokhoz alkalmazkodás segítése
- ✓ közösen létrehozott szabályok alkalmazása

- ✓ egyéni házi feladatok
- ✓ korrepetálás, felzárkóztatás külön órában
- ✓ számítógépes olvasási program az olvasási nehézségekkel küzdő gyermekeknek
- ✓ viselkedési és beilleszkedési problémákkal küszködő gyermekeknek egyéni foglalkozás (alsó és felső tagozatban)

A tanulás mindig az ember és a környezet egymásra hatásának eredménye. Ez az interakciós folyamat sokféle módon megzavarható, akadályozható.

A pedagógus feladata, hogy gyanú esetén szakemberhez irányítsa a tanulót.

Sajátos nevelési igényű tanulóink számára lehetőségeikhez, korlátaikhoz és speciális igényeikhez igazodva szervezzük a nevelő-oktató munkánkat (feltételezve a szakemberrel történő ellátottságát):

- ✓ a feladatok megvalósításához hosszabb idősávok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van;
- ✓ szükség esetén sajátos, a fogyatékosságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése;
- ✓ segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítjük a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.

Pedagógiai lehetőségek:

- ✓ a tanulók motiválása,
- ✓ a tanítási órák tervezésénél előtérbe kell helyezni azokat a módszereket, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, állandó aktivitását biztosítják,
- ✓ kiemelt feladat a differenciálás: a pedagógus nevelő munkája igazodjon a tanuló egyéni fejlettségéhez, képességeihez,
- ✓ a lemaradóknak felzárkóztatás szervezése,
- ✓ napköziotthon,
- ✓ a továbbtanulás segítése,
- ✓ egyéni fejlesztési terv szerint történő foglalkozás a gyógypedagógus bevonásával,
- ✓ a tanórákon egyénre szabott, játékos feladatok alkalmazása, melyben a gátlások feloldódnak,
- ✓ projektmódszer alkalmazása,
- ✓ bábjátékkal, drámajátékkal segíteni kell az egyéni problémák felszínre jutását, feloldását,
- ✓ diszlexia terápia az olvasási zavarral küzdő tanulóknak már 1. osztálytól

- ✓ fejlesztő tanulószoba a képességek fejlesztésére,
- ✓ az értékelésnél figyelembe kell venni a tanulók eltérő képességeit, az önmagához képest elért fejlődését.

Alapelvünk, hogy egyetlen gyermek fejlesztéséről sem szabad lemondani!

A felzárkóztató munkánkban nagy előnyünk, hogy tantestületünk 11 nevelője gyógypedagógus.

Az iskolán kívüli felzárkóztató munka színterei

A Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztő és logopédiai foglalkozásai
BKK által nyújtott tanfolyamok, nyári táborok
Ezen lehetőségek propagálásában, a tanulók és szüleik irányításában, a programok koordinálásában jelentős részt vállalunk.

Szociális szolgáltatásaink:

- ✓ Háromszori étkezés az 1-6. évfolyamon, igény esetén, 7-8. évfolyamon (lehet kedvezményes, illetve ingyenes)
- ✓ egyszeri étkezés (szükség esetén kedvezményes, illetve ingyenes)
- ✓ napközi biztosítása az 1-4. évfolyamban
- ✓ tanulószoba biztosítása az 5-8. évfolyamon
- ✓ reggeli ügyelet
- ✓ péntek délutáni ügyelet
- ✓ tanítási szüneti napokon ügyelet
- ✓ tanítási szüneti napokon ebéd biztosítása szociálisan rászorulók számára
- ✓ téli, tavaszi, nyári szüneti ügyelet
- ✓ segélyezési lehetőség
- ✓ egészségügyi szűrővizsgálat

A halmozottan hátrányos helyzetű, illetve a kedvezőtlen szociokulturális helyzetű tanulók beilleszkedési, magatartási nehézségeit enyhítő tevékenységek:

- ✓ a napközis ellátás
- ✓ a tanulószobai ellátás (fejlesztő tanulószoba)
- ✓ a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős prevenciós és koordináló munkája
- ✓ iskolapszichológus munkája
- ✓ fejlesztő pedagógus munkája
- ✓ a szülő és a családok nevelési gondjainak segítése

2.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Az alsó tagozaton a tanító, a gyógypedagógus és a napközis nevelő együttműködése biztosítja a fejlődést. Munkájukat a hatékonyság érdekében folyamatosan összehangolják. kapcsolatuk napi gyakoriságú. A tanórai differenciált foglalkozás mellett fejlesztő foglalkozáson vesznek részt a gyógypedagógus vezetésével. A fejlesztő foglalkozásokon egyedül vagy 2-3 fős kiscsoportban vannak jelen tanulóink. A csoportok beosztása a sérülés típusa valamint osztályfok szerint történik. Az integráltan oktatott tanulóink fejlesztéséhez kéttanáros modellt alkalmazzunk lehetőség szerint.

A habilitációs – rehabilitációs tevékenységre biztosított órakeret felhasználásának módja, elvei:

a sajátos nevelési igényű tanulók számára a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye szerint habilitációs – rehabilitációs órakeretet határoz meg a Nkt. 47§ (5) bekezdés alapján. Az órakeret átcsoportosítható a gyógypedagógus javaslata alapján az alábbi prioritások figyelembe vételével:
részképesség zavarok folyamatos – gyógypedagógiai, logopédiai, fejlesztő pedagógiai – szakszempontok szerinti tervezett korrekciója.
a sikeres tanuláshoz szükséges alapkészségek területén mutatkozó hiányok pótlása (észlelés, téri orientáció, figyelem – koncentráció, mozgáskoordináció, grafomotoros ügyetlenség, gyenge szóbeli fogalmazási készség, diszgrammatizmus, emlékezet gyengesége).
segíteni kell az újonnan bekerült tanulók beilleszkedését, tanuláshoz való pozitív viszonyuk kialakulását.
továbbtanulást segítő, előkészítő fejlesztés
sajátos nevelési igényű tanulók tehetséggondozása
Az alsó tagozaton a tanítók rendelkeznek speciális képzettséggel (fejlesztő pedagógia, Meixner – tanfolyam, stb.)

A felső tagozaton a szaktanítással egyre nagyobb szükség van a differenciált oktatásra és a felzárkóztatásra. Szükséges, hogy a szakvélemények tartalmát, a titoktartás kötelezettségét betartva – a hatékony tanítás érdekében – minden szaktanár megismerje

A tanulás folyamatának specialitásai (eltérések)

A tanulási korlátok csökkenthetők, ha a tanároknak világosak az órai célkitűzései, kis lépésekben haladnak, gyakori a visszacsatolás, a sikerek nyugtázása (pozitív megerősítés).

Eltérőek a tanítási módszerek. Olvasás tanításában 1. osztálytól jellemző módszer a differenciális, egyéni haladás. Fontos a tanulás folyamatának a változatait megismertetni, hogy minden tanuló megtalálja a neki megfelelőt.

Ilyenek: kijelölés, kiemelés, feljegyzés, összefoglalás, vázlat, kérdések leírása, tagolás, felmondás, kartotékozás stb.

Hasonlóképpen változatosak legyenek a tanárok tanítási módszerei.

Nagyon fontos a motiváció fejlesztése.

A követelményeket a 32/2012. (X. 8.) EMMI (rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásában határozza meg. Meghatározza a 4. és a 8. évfolyam végén szükséges tananyag ismeretének körét, ami a továbbhaladás feltétele.

Számonkérés: figyelembe kell venni a szakvéleményben meghatározott sérült területet.

Diszlexiás, diszgráfiás tanulónál a szóbeli felelést súlypontozzuk.

Értékelés: szöveges értékelés alkalmazása 1. évfolyamon, 2. évfolyam 1. félévében, érdemjegy: 2. évfolyam 2. félévében és a 3- 8 évfolyamokon.

Az ösztönző-biztató, fejlődési irányt mutató szöveges értékelés indoklása:

Az eltérő képességek eltérő fejlesztést és személyhez szóló értékelést kívánnak.
A minősítés folyamatában a hangsúly a jutalmazáson van.
Az értékelés minősítő szerepe helyett a fejlesztő tartalom kerül előtérbe, amely magában foglalja a korrekció módját is.

Előnye:

Az értékelés a gyerekért és a gyereknek szól.
Alakítja a helyes önértékelést, segíti az önismeretet.
A gyerek aktív részese saját fejlődésének.
Tükrözi az önmagához mért haladást, további erőfeszítésre serkent.
Személyre szóló, megmutatja a továbblépés lehetőségeit is.
A pozitív megerősítés jobban fejleszti a személyiséget.

A tanuló bizonyítványába értékelő lap kerül.

Felső tagozaton az egyes tárgyak értékelése alóli felmentés mellett fejlesztő foglalkozásokat biztosítunk gyógypedagógus vezetésével.

A magatartás és a szorgalom értékelésének kritériumai azonosak az iskola tanulóira nézve, de fontos a mérlegelés, a tanuló egyéni fejlődésének intenzitása, a fejlődésnek önmagához mért foka is!

A befogadó pedagógus munkáját segítő legfontosabb módszerek:

a tanterem és az ültetés rendjének a gyermekek sajátos igényeihez való igazítása
a figyelmet felkeltő és fenntartó módszerek gyakoribb alkalmazása
a kortárscsoporthoz való alkalmazkodás segítése, feszültségoldás!
a szabályok következetes alkalmazása és alkalmaztatása
kétirányú a tanár és a diák közötti kommunikáció
a reális énkép kialakítása, a sok negatív jelzés ellensúlyozása
folyamatos együttműködés a családdal
a gyermekkel foglalkozó szakemberek segítségének igénylése az egyéni fejlesztési terv megalkotásában és szakaszonkénti módosításában

A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

A Funkcionális taneszköz jegyzék - a NAT, az Irányelveknek és az Érettségi Követelményeknek az elemzésével azt teszi világossá, hogy mely funkciók elvégzéséhez nélkülözhetetlen valamely eszköz alkalmazása, felhasználása.

A speciális eszközhasználat esetei:

A gyógypedagógiai speciális jegyzék esetén (az eszközök kódszámában) a 11. szám áll az első helyen, a második helyen az egyes fogyatékossági típusok az irányelvekben foglalt sorrendben, a harmadik helyen található a műveltségi területre történő utalás, negyedik helyen a műveltségi részterület szerepel, az ötödik hely az életkori szakaszolásé.

A második helyi értéken szereplő kódszámok jelentése:

1. mozgáskorlátozott
2. látási fogyatékos (vak), aliglátó (gyengénlátó)
3. látási fogyatékos (gyengénlátó)
4. hallássérült (siket)
5. hallássérült (nagyothalló)
6. enyhe értelmi fogyatékos
7. középsúlyos értelmi fogyatékos
8. beszédfogyatékos/súlyos akadályozott beszédfejlődésű

9. pervazív zavarban szenvedő, autisztikus

Sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges eszközök:

11.6.1.4.1.1. Diszlexia prevenciós olvasás-írás tanítási módszer eszközkészlete

11.6.1.4.1.2. Téri tájékozódó képesség fejlesztésére alkalmas tanulói munkaeszköz

11.6.1.4.1.6. Az olvasástechnika tipikus hibáinak javítására, gyakorlására alkalmas vizuális eszköz, speciális elektronikus eszköz

11.6.1.4.2.7.Az olvasás-írás elsajátításához szükséges pszichés funkciók és gondolkodási műveletek fejlesztésére alkalmas vizuális eszköz, speciális elektronikus eszköz

11.6.3.1.1.8. A térszemlélet fejlesztésére alkalmas tanulói munkaeszköz

11.6.5.1.1.11. A vizuális, akusztikus figyelem és emlékezet fejlesztésére, az élővilág és a közvetlen környezet képei és hangjai megismerésére alkalmas eszköz

11.6.10.1.1.17. Az egyensúlyozó képesség fejlesztésére alkalmas, különböző járásfelületeket biztosító eszköz.

2.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Iskolánk általános célkitűzései között komoly értékként fogalmazódott meg tanulóink képességeinek széleskörű fejlesztése és a tehetségek korai felismerése, hiszen 2017 óta Akkreditált Kiváló Tehetségpont címmel ismerték el munkánkat országos szinten.

E célkitűzés megvalósításához szinte garancia a pedagógiai programjainkból adódó széleskörű kulturális és művészeti értékközvetítés, valamint az egyéni képességeket figyelembe vevő tanulásszervezés.

A sokféle tevékenység tanításának, valamint a differenciált tanulásszervezésnek egyenes következménye az átlagból kiemelkedő, tehetséges tanulók korai felismerése, akiknek fejlesztését nem lehet leegyszerűsíteni és leszűkíteni a képességek „edzésére”.

A tehetséggondozó munka összetevői:

- ✓ általános intellektuális képességek fejlesztése
- ✓ a speciális képességek fejlesztése
- ✓ a kreativitás fejlesztése
- ✓ a motivációs tényezők erősítése

Tehetségfejlesztő munkánk e személyiségtényezők fejlesztésével lehet csak eredményes.

2.5.4.1 A tehetséggondozás lehetőségei és színterei az iskolában:

- ✓ a tanítási óra (differenciált tanulásszervezés)
- ✓ egyéni házi feladat
- ✓ szabadon választott tevékenységek
- ✓ szakkörök
- ✓ kórusaink
- ✓ iskolai könyvtár
- ✓ házi versenyek (tanulmányi, kulturális, művészeti, sport)
- ✓ pályázatok
- ✓ iskolai ünnepélyek
- ✓ tudományos diákköri kutató munka

2.5.4.2 Szabadon választható tevékenységek

A szabadon választható tevékenységeket a kötelező délelőtti tantárgyak mellett a délutáni napközis időben szervezünk. Az igények és a lehetőségek számbavételénél arra is törekedtünk, hogy az esélyegyenlőség jegyében olyan tevékenységeket szervezzünk melyek tanulása segítségével negyedik osztály végén valamennyi tanuló egyenlő feltételekkel jelentkezhessen a nyolc évfolyamos gimnáziumba, pl.

idegen nyelv (angol)
informatika

2.5.4.3 Szakkörök, művészeti csoportok, rendkívüli tárgyak, fakultációk, tehetséggondozás, felzárkóztatás

E formák jellemzője, hogy a tanulók érdeklődési körének, a szülők kívánságainak és a lehetőségeknek megfelelően szerveződnek, s jól szolgálják a tehetséggondozást, illetve a személyiségfejlesztést. Egyrészt a már meglévő érdeklődési kört elégítik ki, másrészt segítenek felkelteni a tanulókban a többirányú érdeklődést.

Az SNI tanulók többsége is tehetséges valamilyen területen, ezért a tehetség felismerése és gondozása náluk is kiemelt feladat.

A gimnáziumi osztályokban a tehetséggondozás és az emelt szintű oktatás megszervezéséhez ismerni kell a tanulók továbbtanulási szándékát, továbbá a rendelkezésre álló személyi és tárgyi feltételeket. Tovább egyre inkább figyelembe kell venni a tanulók idegen nyelvek tanulása iránti igényét, az internet használatának gyakorlását, az ICDL-vizsgára való felkészítést, a digitális eszközök használatát a szakórákon, illetve a tanulók szándékát a kétszintű érettségire.

Művészeti csoportjaink indításánál elsősorban meghatározó programjainkra, versenyeken való nevezésre és az érettségi célokra építünk. Széleskörű és kiemelkedő tehetséggondozásunk eredményeként 2017-ben elnyertük az **Akkreditált Kiváló Tehetségpont** címet, mely megújítására 2023 tavaszán került sor.

2.6 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösség az emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője amellett, hogy figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait. Célja, hogy a közösség segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontását.

A közösségi nevelés területei:

a család
az iskola
az iskolán kívüli közösségek.

Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei:

a tanórák:

szaktárgyi órák,
osztályfőnöki órák

a tanórán kívüli foglalkozások

napközi/tanulószoba,
tanulmányi kirándulások,
terepgyakorlat,
diákönkormányzati munka,
szabadidős tevékenységek, szakkörök,
iskolai közösségi szolgálat.

2.6.1.1 A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok

Az osztályközösség egyrészt a tanulók fő iskolai tevékenységének, tanulmányi munkájának összefogó kerete, alapvető élet- és munkaközössége, másrészt pedig valójában a tanulók spontán, véletlenszerű gyülekezete, legfontosabb célunk ebből a nem nevelési szempontból összetömörült csoportból olyan valódi közösséget formálni, amely képes:

a közös cél érdekében
a közös értékrend elfogadására és
az iskola szervezett keretein (tanórák) belül ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni

Ennek a célnak a megvalósításához több esztendő kitartó és türelmes munkájára van szükség.

a tanulók kezdeményezéseinek segítése
a közvetlen tapasztalatszerzés segítése
a közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével)
a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önfőigazgató képességének (ki)fejlesztése
a folyamatosság biztosítása: a már elért eredmények továbbfejlesztése, a következő évfolyamon (iskolafokon) a már elért eredményekre való építés
olyan nevelőkollektíva működtetése, mely összehangolt követeléseivel és egységes nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja.
A gimnázium emelt szintű biológia képzésben tanuló diákok számára kötelező tanórai keretben a terepmunka. Ez a tanmenetbe építve, 5x1 napos, a természetben végzett gyakorlati tevékenység.

2.6.1.2 A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai

Az iskolában a legintenzívebb pedagógiai munka a tanórán folyik. Az iskola nevelését azonban több olyan tevékenység is kiegészíti, amelynek színtere már nem a tanóra. Leginkább úgy emlegetjük ezeket, hogy a tanórán kívüli nevelési formák, vagy alkalmak. A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységi formák: a közösen átélt kirándulások, túrák, napközis foglalkozások stb. érzelemmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei. Feladatai:

- ✓ nevelje a tanulókat önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésre;

- ✓ átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését;
- ✓ ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek;
- ✓ a sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, képzőművészeti, sport…) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez;
- ✓ a séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti felelősség érzését.

Gimnazisták számára a természetben megismerni az adott terület növény-, állatvilágát, ökológiai, geográfiai jellemzőit, vagy egy szervezet természet-és környezetvédelemben betöltött tevékenységeit, szerepét.

Iskolánk a tanulók érdeklődése és igényei szerint az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat szervezi meg:

- ✓ napközis és tanulószobai foglalkozás
- ✓ szabadon választható tevékenységek
- ✓ szakkörök, művészeti csoportok, énekkar
- ✓ tanulmányi, kulturális, sport versenyek, pályázatok
- ✓ iskolai ünnepélyek, rendezvények
- ✓ projekt napok, hetek, témanapok
- ✓ tanulmányi kirándulások
- ✓ terepgyakorlat
- ✓ táborok
- ✓ közművelődési formák felhasználása (színház, múzeum, kiállítás stb.)
- ✓ rendkívüli órák, előadások
- ✓ konferenciák, versenyek.

Napközis és tanulószobai foglalkozások

Napközit az 1-4. évfolyamon szervezünk a félnapos rendszerben. Mivel ezekben az osztályokban az érdeklődés a napközi iránt szinte 100 %-os, lehetőség van a teljesen osztott csoportok szervezésére. Így maximálisan eleget tud tenni napközink a szülők igénye szerinti iskolai felkészítésnek, illetve a gyermek napközbeni ellátásával kapcsolatos feladatoknak. Bár meg kell említeni, hogy a klasszikus napközis szabadidős foglalkozások megszervezése komoly erő-

feszítésekbe kerül, hiszen már nem csak a megszokott zeneiskolai és különböző fejlesztő foglakozásokra mennek el a tanulók ebben a délutáni időszakban, hanem a NAT bevezetése óta megszervezésre kerülő különféle szabadon választott tevékenységekre is. Tanulószobánk 5. évfolyamtól 8. évfolyamig működik igények alapján, több csoportban megszervezve. Fontos célkitűzésünk, hogy a különböző okok miatt hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulóknak mindenképpen biztosítsuk az iskolai felkészítését, illetve a délutáni elfoglaltságot és felügyeletet. Ennek elérése az osztályfőnököktől és az ifjúságvédelmi felelősöktől gyakran kezdeményezést és határozott intézkedést követel meg.

A jövőben is ezt a formát kívánjuk megtartani: évfolyamonkénti tanulószoba a képességeket fejlesztő a Kompetencia Projekt keretén belüli ún. képességfejlesztő (szaktanári vezetést igénylő) tanulószobai foglakozásokkal párhuzamosan.

2.6.1.3 Tanulmányi kirándulások

Az iskolai kirándulások szervezésénél arra kell törekednünk, hogy minden esetben nevelő jellegűek legyenek, segítsék az oktató-nevelő munkát. A tanulmányi kirándulások a tantervi anyaghoz kapcsolódnak, a feldolgozott ismeretek kiegészítését, megértését segítik, ugyanakkor mozgásban gazdag élményt is nyújtanak. A kirándulásokat úgy kell terveznünk, hogy azok évről-évre épüljenek egymásra, kapcsolódjanak egymáshoz. Kiváló lehetőséget nyújtanak a kirándulások a környezet védelmére való nevelésben is.

A kirándulások az ismeretszerzés mellett ugyancsak fegyelmet, rendet, tervszerűséget kívánnak. A kirándulást vezető pedagógus munkája nagy pedagógiai és emberi felelősség, amit csak jól megszervezett és előkészített programmal lehet vállalni.

2.6.1.4 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzat a tanulók önirányító, önszervező közössége, melynek keretében a tanulók a pedagógus irányítóval együtt, önállóan intézik saját ügyeiket.

Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, a határozatok meghozatalára.

A DÖK képviselői között a sajátos nevelési igényű tanulók képviselete is jelen van.

Feladata:

- ✓ olyan közös érdekeken alapuló célok kijelölése, amelyek az egyéni érdekekkel összhangban vannak,

- ✓ a kialakított, hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- ✓ a régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése
- ✓ olyan programok, rendezvények szervezése, amelyek élményeket adnak a közösség tagjainak, s melyek által fejlődik maga a közösségi összetartozás érzése is.
- ✓ a közösség iránti felelősségérzet kialakítása, fejlesztése,
- ✓ olyan közösség kialakítása, amely büszke saját sikereire és értékeli a más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

2.7 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei, kapcsolattartási formái

Iskolánk pedagógiai munkájának igazi partnerei a szülők, akiket az iskolai munka minden fázisába beavatunk azzal a nem titkolt szándékkal, hogy véleményükkel, javaslataikkal, támogatásukkal munkánk igazi segítői legyenek. (évente partneri kérdőívek formájában mérjük fel a véleményeket)

A szülőkkel való együttműködésről igen jók az eddigi tapasztalataink, bizalmukat élvezzük, segítségükre számíthatunk.

Fontosnak tartjuk, hogy a Szülői Munkaközösségben a sajátos nevelési igényű tanulók szülei is képviseltessék magukat.

Szülői csoportok működtetését fontosnak tartjuk, melynek feladata és célja lenne, hogy segítséget nyújtson, és tanácsot adjon a szülőknek gyermekük neveléséhez, a hátrányok csökkentéséhez. Segítsen megismerni gyermekük képességeit, módszertani tanácsokat adjon a szülőknek a gyermekükkel való otthoni foglalkozásokhoz. Tegye érdekeltté a szülőket a célszerű fejlesztésben. Alakuljon ki egy bizalomteljes együttműködés, kapjon a szülő elegendő támogatást, biztatást.

Évente 3 alkalommal tartunk szülői értekezletet, 2 alkalommal fogadó órákat, melyeken a részvételi arányt kielégítőnek tartjuk. Nyílt órákat az éves **rendezvénytervünkben** előre megjelölve az egyes évfolyamokon más-más hónapokban tartunk. Külön nyílt napot és „Nyitva van az Aranykapu” programokat szervezünk az 1. osztályos beíratás előtt a leendő elsősöknek és szüleiknek, valamint nyílt napokat a gimnázium 5. ill. 9. osztályok iránt érdeklődőknek.

Május végén a leendő 9. évfolyamosok szüleinek, június első hetében a leendő első osztályosok és a leendő gimnáziumi 5. osztályosok szüleinek beiskolázást segítő szülői értekezletet tartunk.

Az iskolai SZM választmány aktívan kiveszi részét a legkülönbözőbb osztályszintű és iskolai rendezvények előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában.

A szakmai munka tartalmi kérdéseiben rendszeres kapcsolat alakult ki az ÉKP Központjával a Pannon Egyetemen, Veszprémben és egyéb egyetemekkel, partnerintézményeinkkel. Jó kapcsolatot sikerült kialakítani városunk különböző intézményeivel, kiemelten a közművelődési intézményekkel (Barátság Kulturális Központ, Hamvas Béla Városi Könyvtár, Városi Szabadidő Központ, Matrica Múzeum), a Pedagógiai Szakszolgálattal és az óvodákkal, akik az 1. osztályos beiskolázásban szakmai partnereink. A múzeummal való szoros kapcsolatunk révén nyertük el Pest megyében 2012-ben az Év múzeumbarát iskolája kitüntető címet.

A sajátos nevelési igényű tanulók szakszerű ellátása, fejlesztése érdekében szoros együttműködésre törekszünk a szakmai és szakmaközi szervezetekkel (TKVSZRB, Autizmus Kutatócsoport).

Az óvodák esetében arra törekszünk, hogy kapcsolatunk minél több újszerű ötlettel és tartalommal gazdagodjon (szakmai programok, „Nyitva van az Aranykapu”, nyílt napok, óvodások fogadása tanítási órákra, bábelőadásokra, stb.)

Kielégítőnek tartjuk kapcsolatunkat egyházak helyi vezetőivel. Hittanóráik megtartásához igény szerint tantermet biztosítunk.

2012. szeptember 1-jétől a középiskolák számára kötelező feladata a közösségi szolgálat megszervezése, melyet a fogadó intézményekkel, szervezetekkel történő együttműködési megállapodások megkötése után valósítunk meg. A megállapodás keretében rögzítettük a tevékenységek típusait és feltételeit.

Törekszünk arra, hogy a 2017. január 1-jétől teljes körű fenntartónkká vált Érdi Tankerületi Központ vezetőjével és hivatalával is a 2013.évi átvételkor kialakult jó kapcsolatot tudjuk folyamatosan fenntartani. A városi Önkormányzattal továbbra is a jó kapcsolat megtartása a célunk.

Európai Uniós projektjeink (Erasmus+) révén több európai országgal is partneri együttműködési kapcsolatban állunk. Egyik projektünknek köszönhetően 2007-ben nyerte el iskolánk az európai E-Quality Díjat, majd 2009-ben az International School Award, azaz a Nemzetközi

Iskola kitüntető címet. 2012 szeptemberétől két gimnáziumi, 2 évre szóló projektünket teljesítettük. A továbbiakban is fontos célként tűzzük ki a megújuló európai uniós pályázatokon történő sikeres részvételt. 2020-ig Erasmus+ pályázati keretben pályázunk diákmobilitásokra, pedagógus továbbképzésekre és tanárasszisztensek fogadására. A pályázatok fő célja az idegen nyelvi kompetenciák erősítése, az európai kulturális értékek, hagyományok megismerése, a választott pályázati témákban való tudományos elmélyülés a diákok, és a pedagógusok esetében egyaránt. 2014 - ben sikeresen pályáztunk egy tanártovábbképzésre, amit teljesítettünk, 2015 - től pedig egy újabb diákcserés projekt lehetőségét nyertük el. 2017 - ben pályázunk egy újabb tanártovábbképzésre, mert kiemelt feladatnak tartjuk a szakmai innovációt, a jó gyakorlatok megismerését, adaptálását, bel- és külföldi intézményektől egyaránt.

2.8 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

2.8.1 Tanulmányok alatti vizsgák

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7§ (ai), (bi) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a tanulók által tanulmányok alatt tett vizsgák lebonyolítási rendjének a szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga

(osztályozóvizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga, kis érettségi vizsga)

követelményeit,
részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati),
és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján
határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni.

A 20/2012. (VIII.31.)EMMI rendelet 64. § (6) bekezdése szerint a vizsgázó pótló vizsgát tehet az főigazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az főigazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott

vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

2.8.1.1 A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- ✓ osztályozó vizsgákra,
- ✓ különbözeti vizsgákra,
- ✓ javítóvizsgákra
- ✓ kis - érettségi vizsgákra (az egyéni munkarend szerinti tanulók csak osztályozó vizsgára kötelezhetők)
- ✓ előrehozott érettségi vizsgákra

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira:

Akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény főigazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

2.8.2 Az egyéb vizsgákra vonatkozó szabályok és eljárások: osztályozóvizsga, különbözeti vizsga, javítóvizsga, pótló vizsga

A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályait a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet tartalmazza.

Javítóvizsga

Osztályozóvizsga (egyéni munkarend esetén, előrehozott érettségi vizsga esetén)

Különbözeti vizsga

Előrehozott vizsga esetén:

Osztályozó vizsgát a hiányzó év tananyagából kell tenni. Sikeres osztályozó- és előrehozott érettségi vizsga esetén az adott tantárgyból a tanulmányok megrövidítésére is engedélyt kaphat a tanuló. Sikeres előrehozott osztályozó vizsga esetén a következő tanévben nem jár be a diák az adott tanórára.

Az osztályozó vizsga alapelvei:

1. A kimeneti követelmény 12.A és 12.B osztályban minimum B2 szint függetlenül attól, hogy a lassabban vagy gyorsabban haladó csoportba jár a tanuló, és hogy milyen tankönyvből tanul.

2. A vizsgák az évfolyamnak megfelelő minimum nyelvi szinten való idegennyelvi készségeket és tudást mérik, ami nem feltétlenül azonos egy adott tankönyv szintjével és anyagával.

a.) Készségek: olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, beszédkészség.

b.) Tudás: szókincs, nyelvtan.

Tartalom

12. évfolyam B2

Írásbeli 90 perc

Elmúlt 10 év emelt érettségi vizsgasoraiból válogatás:

· min. 2 olvasott szövegértés

· min. 2 hallott szövegértés

· min. 2 nyelvhelyesség - ezen belül 1 szókincs és 1 nyelvtan fókuszú

· + 1 érettségi típusú szövegalkotás

Szóbeli 15 perc

· Beszélgetés / vita egy emelt érettségi témakörben a vizsgáztatóval.

11. évfolyam min. B1+ csoporthoz igazítva

Írásbeli 90 perc

A szaktanár által kijelölt tankönyv anyagára épülő

· Szókincs

· Nyelvtan

· Olvasott szövegértés

· Hallott szövegértés

· Szövegalkotás

Szóbeli 15 perc

A szaktanár által megadott tételek.

10. évfolyam min. B1- csoporthoz igazítva

Írásbeli 90 perc

A szaktanár által kijelölt tankönyv anyagára épülő

· Szókincs

· Nyelvtan

· Olvasott szövegértés

· Hallott szövegértés

· Szövegalkotás

Szóbeli 15 perc

A szaktanár által megadott tételek.

Megjegyzés: A 10. évfolyam része a kis-érettségi vizsga a második félévben. Mivel az előrehozott érettségi vizsgára való jelentkezés erre az időpontra már megtörténik, és a tanuló órai munkáját már nem osztályozzuk, az előrehozott érettségit tevő tanulókat a kis-érettségi vizsga alól felmentjük.

Értékelés

Készségenként súlyozott átlag:

· Olvasott szövegértés 20%

· Hallott szövegértés 20%

· Nyelvhelyesség (nyelvtan + szókincs) 20%

· Íráskészség 20%

· Beszédkészség 20%

Egyéni munkarend esetén:

Az egyéni munkarenddel rendelkezőt - az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével - az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni.

Az, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az főigazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról.

Ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola főigazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az főigazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

Vizsgaidőszakok

A javítóvizsgák a tanév rendje szerint augusztus 15 – 31-e közötti időszakban zajlanak.

Az osztályozó vizsga időszaka:

Az a tanuló tehet – előrehozott érettségi letétele céljából – osztályozó vizsgát, aki az adott tárgyból jelentkezett érettségi vizsgára.

Előrehozott érettségi vizsga esetén az érettségi kezdete előtt 30 nappal, de legkésőbb a mindenkori tanév rendje szerinti középfokú oktatási intézményre vonatkozó utolsó tanítási nap előtti napon.

Egyéni munkarend esetén mindenkori tanév rendje szerinti az első félév és a tanítási év utolsó napját megelőző tizenöt naptári napon belül.

Egyedi esetekben külön, főigazgatói engedéllyel. Ha a tanuló előrehozott érettségi vizsgára jelentkezik, osztályozóvizsgát köteles tenni.

Különbözeti vizsgát szervezünk a gimnáziumi tagozatra becsatlakozni kívánó tanulóknak. (matematika, magyar nyelv és irodalom, és idegen nyelv tárgyakból)

Vizsgára való jelentkezés

A javítóvizsgára az iskola által készített formanyomtatvánnyal írásban kell jelentkezni.

A különbözeti vizsga letételének engedélyezését a tanuló az főigazgatónak címzett kérvényben kérheti. A kérvény beadásának határideje: augusztus 15., illetve december 15.

Az előrehozott érettségire jelentkezés időpontja egyben az osztályozó vizsgára jelentkezés határideje.

Az főigazgató az engedélyezés után továbbítja a kérvényt a szakmai főigazgató-helyettes részére, aki gondoskodik a vizsga megszervezéséről.

A vizsgák előkészítése

A javító, különbözeti és osztályozó vizsgák beosztását a tagozati főigazgató-helyettes készíti el. Az főigazgató-helyettes az érintett tanulókat tájékoztatja a vizsga helyéről és időpontjáról (az iskola honlapja, levél). Ezzel egyidőben a vizsgabeosztást a tanári szobában is közzéteszi. A szaktanárok a vizsga időpontjára összeállítják a feladatlapokat, tételsorokat. A szaktanárok a vizsga előtti nap reggel 8 óráig eljuttatják a feladatlapot, tételsort az főigazgatónak, aki a páncélszekrénybe tárolja azokat a vizsga megkezdéséig. A vizsgabizottságokat, az írásbeli vizsgán felügyelőket (pedagógus) a főigazgató-helyettes jelöli ki.

A vizsgák lebonyolítása

Egy adott vizsgaidőszakban a tanuló több évfolyam anyagából is tehet osztályozó vizsgát, de minden évfolyam anyagából külön írásbeli és szóbeli vizsgát kell tennie, a követelményeknek megfelelően, ezeket külön kell dokumentálni.

A tanuló egy nap maximum három tantárgyból tehet vizsgát (három írásbeli és három szóbeli vizsgát tehet. Az írásbeli feladatot a jegyzőkönyvhöz kell csatolni. Szóbeli vizsgán a tanuló háromtagú vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról.

A vizsgabizottság elnöke felelős a jegyzőkönyvek szabályos vezetéséért, a vizsga szabályszerű lebonyolításáért.

A vizsgák eredményét a megfelelő záradék alkalmazásával az osztályfőnök írja be a „törzslap”-ba, a bizonyítványba, és az elektronikus naplóba.

A vizsgák eredményének bejegyzése után a vizsgajegyzőkönyveket az iskolatitkár az irattárba helyezi és gondoskodik annak irattári megőrzéséről.

A vizsgák követelményrendszere

A vizsgák követelményrendszerét az adott munkaközösség határozza meg az elfogadott Pedagógiai Program, illetve a Helyi Tanterv alapján. A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák anyaga lefedi az egész tanév tananyagát.

A követelményrendszer egységes, független a letenni kívánt vizsga fajtájától.

A követelmények írásbeli, szóbeli, esetleg gyakorlati részből állhatnak.

A javító, osztályozó és különbözeti vizsgáknak az alábbi formai, tartalmi követelményeknek kell megfelelniük.

A vizsgázás módja

A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák gyakorlati, írásbeli vagy írásbeli és szóbeli részből állnak. Matematika tantárgy esetén írásbeli, testnevelés és a testnevelés tantárgy keretében oktatott néptánc és moderntánc és a művészetek tantárgyak esetében az írásbeli helyett gyakorlati vizsgát tesznek a tanulók. Az írásbeli vizsga időtartama alsó-, és SNI tagozaton minimum 45 perc, felső-, és gimnáziumi tagozaton minimum 60 perc. A szóbeli vizsga tételhúzás alapján történik. A szaktanár legalább 10 tételt készít. A szóbeli felelet időtartama kb. 7-10 perces. A vizsgáztatás lebonyolításakor a 20/2012(VIII.31.) EMMI rendelet előírásait kell követni.

A vizsgák követelményrendszere

A vizsgák követelményrendszerét az adott munkaközösség határozza meg az elfogadott Pedagógiai Program, illetve a Helyi Tanterv alapján. A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák anyaga lefedi az egész tanév tananyagát.

A követelményrendszer egységes, független a letenni kívánt vizsga fajtájától.

A követelmények írásbeli, szóbeli, esetleg gyakorlati részből állhatnak.

A javító, osztályozó és különbözeti vizsgáknak az alábbi formai, tartalmi követelményeknek kell megfelelniük.

A vizsgázás módja

A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák írásbeli, vagy írásbeli és szóbeli részből állnak. Testnevelés tantárgy esetében az írásbeli helyett gyakorlati vizsgát tesznek a tanulók. Az írásbeli vizsga időtartama minimum 45-60 perc. A szóbeli vizsga tételhúzás alapján történik. A szaktanár legalább 10 tételt készít. A szóbeli felelet időtartama kb. 7-10 perces. A vizsgáztatás lebonyolításakor a 20/2012(VIII. 31.) EMMI rendelet előírásait kell követni.

Érdemjegyek megállapítása

Az érdemjegyek megállapításánál a szóbeli és írásbeli vizsgarészek arányát (%) a munkaközösségek határozzák meg. (írásbeli-, szóbeli vagy gyakorlati vizsga is kötelező)

Értékelés

0 – 30 %	elégtelen (1)
31 – 50 %	elégséges (2)
51 – 69 %	közepes (3)
70 – 84 %	jó (4)
85 – 100 %	jeles (5)

2.7.1. Érettségi vizsgák

Választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola vállalja.

A gimnáziumi tagozaton középszinten is oktatott tantárgyaink: idegen nyelvek (angol, német, francia, olasz), biológia, földrajz, kémia, fizika, testnevelés, digitális kultúra, ének-zene, vizuális kultúra, természettudomány, fenntarthatóság .

A gimnáziumi tagozaton emelt szinten is oktatott tantárgyaink: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelvek (angol, német, francia, olasz), biológia, földrajz, kémia, fizika, testnevelés, digitális kultúra

A 11–12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és kimeneti követelményeket a 31/2020. (VIII. 31.) EMMI rendelet) rendelet alapján változtatás nélkül alkalmazzuk.

A középszintű érettségi vizsga témaköreit a melléklet tartalmazza.

2.8.3. Kis – érettségi vizsgák

A szabályozás részei:

A kis-érettségi vizsgák és a szervezésükre vonatkozó alapszabályok
A kis-érettségi vizsgák vizsgabizottsága
Az írásbeli vizsgák eljárási szabályai
A szóbeli vizsgák eljárási szabályai
A vizsgák értékelése
A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók vizsgáira vonatkozó egyéb szabályok.

A kis-érettségi vizsgákat a tanulmányok alatti vizsgákra és szervezésükre vonatkozó alapszabályok alapján szervezzük.

A vizsgáztatásra kijelölt időszakot az év elején a mindenkori munkaterv tartalmazza, mely a tanulókat tájékoztatja a vizsga pontos idejéről.

A gimnázium 10. évfolyamos tanulóinak a az írásbeli vizsgát a tavaszi szünet előtti utolsó két napon, a szóbeli vizsgát a tavaszi szünetet követő első 2 tanítási napon szervezünk: magyar nyelv és irodalom és angol nyelv tantárgyakból

11. **évfolyamon** január hónapban közvetlen a téli szünet utáni tanítási napokon matematika, történelem tantárgyakból.

Pótló vizsga: pótló vizsgát az főigazgató hozzájárulásával akkor tehet a tanuló, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról a válaszadás befejezése előtt engedéllyel távozik. A pótló vizsga időpontjáról és menetéről az főigazgató írásban tájékoztatja a tanulót (törvényes képviselőjét).

A kis-érettségi vizsgák további szabályozását a melléklet tartalmazza.

2.9. A felvételi és átvétel helyi szabályai

2.9.1. Az iskolába jelentkező, beiratkozó tanulók felvételének elvei, a tanulói jogviszony

A tanulói jogviszony – Belépés a Százhalombattai Arany János Általános Iskola és Gimnáziumba.

Iskolánk 1. osztályába az a gyermek vehető fel, aki a városban és vonzáskörzetében bejelentett lakóhellyel – külföldi állampolgár esetében letelepedési engedéllyel- rendelkezik, továbbá a tárgyév augusztus 31-ig a 6. életévét betöltötte és iskolaérett.

A sajátos nevelési igényű tanulók többségi osztályba való bekerülése a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján történik.

Ha a szülő kéri a tárgyév augusztus 31. és december 31. között a 6. életévét betöltő gyermek felvételét, a Pest Megyei Kormányhivatal Járási Hivatalához fordulhat kérelmével.

A gimnáziumi képzésben: a középfokú iskolákba történő jelentkezés rendjét és a felvételi eljárás szabályait a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, a rendeletben meghatározott feladatok végrehajtásához kapcsolódó határidőket az aktuális tanév rendjét meghatározórendelet tartalmazza.

A helyi felvételi rendet intézményünk a minden tanévben az aktualizált dátumok alapján alakítja ki.

Az első évfolyamos tanulók beiskolázásának eljárásrendje

Előzetes feladatok:

A kormányhivatal meghatározza és közzéteszi az iskolák felvételi körzetét, továbbá az iskolai beiratkozás idejét (a beiratkozást megelőzően 30 nappal).

Az iskola a fenntartótól kapott tanköteles tanulók nyilvántartását és az óvodák adatait összehasonlítja, kigyűjti a saját körzetébe tartozó gyermekeket. (főigazgató - helyettes).

A beíratással kapcsolatos feladatok:

Beíratáskor a megfelelő tárgyi és személyi feltételek biztosítása (főigazgató)

Az 1. évfolyamra történő beíratáshoz szükséges dokumentumok:

-a gyermek és a szülő személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány
-az iskola honlapján közzétett, a beiratkozáshoz szükséges kitöltött adatlapok, dokumentumok az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás, ami lehet:

- óvodai szakvélemény
- nevelési tanácsadás keretében végzett iskolaérettségi szakértői vélemény
- sajátos nevelési igényű gyermek esetében a Szakértői Bizottság szakértői véleménye.

A beíratást követő feladatok:

Beiratkozási adatok összesítése, megküldése a fenntartóhoz (főigazgató)
A fenntartó meghatározza az indítható első osztályok számát, a maximálisan felvehető tanulólétszámot.
Döntés és határozathozatal a felvételről és elutasításról. (Felvételről első fokon az iskola főigazgatója dönt, elutasítás esetén a fenntartó hivatott a felülvizsgálati kérelmet elbírálni) 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet
Kötelező felvétel után szabadon maradó helyek betöltési sorrendje:

- SNI tanulók
- EMMI rendelet szerint különleges helyzetű tanuló
- a, az intézmény dolgozójának közvetlen hozzátartozója
- b, az intézmény jelenlegi tanulójának testvére
- /továbbiak a rendelet szerint/
- sorsolás (házirend)

Beiskolázást segítő programjaink:

„Nyitva van az Aranykapu”

„Aranyos percek”

Nyílt nap

A tanuló az iskolával – a beíratás napjától – tanulói jogviszonyban áll, jelenlétével a jogviszony létrehozását illetve folytonosságát jelzi. Belépés a nyolc évfolyamos gimnáziumi képzésbe

001 tagozat kód

4. osztályos tanulók részére a 2013/14-es tanévtől nyolc évfolyamos gimnáziumi keret-tanterv alapján kidolgozott helyi tanterv szerint működünk.

Az alsó szakaszban (5-8.évf.) emelt szinten kívánjuk tanítani az angol nyelvet.

A 9. évfolyamtól a 2017/18-es tanévtől emelt szintű biológia vagy emelt szintű digitális kultúra képzést választhatnak a tanulók. Tehetséges sportolók gimnáziumi képzését támogatjuk.

A felvételi eljárási rend ütemezése: az Nkt. 51§ alapján történik.

Felvételi beszámítás aránya:

50 % - központi (matematika, magyar)

25% - 3. év végi és 4. félévi tanulmányi eredmény (magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret)

A 3.osztály év végi és a 4. osztály félévi matematika jegye kétszeresen kerül beszámításra.

25% - szóbeli vizsga

A gimnáziumi oktatásba csatlakozó 8. osztályos tanulók továbbhaladási lehetőségei

a) A tanulók felvételi eljárása során az Nkt. 51§ (3) bekezdés alapján járunk el: „ többcélú intézményben általános iskolai tanulmányaikat befejező tanulók a pedagógiai programban meghatározottak alapján folytatják tanulmányaikat a megfelelő iskolatípus szerinti nevelés-oktatásban”.

b) A felvett tanulónak személyesen vagy szülő (gondozó) útján kell beiratkoznia.

c) Más iskolából történő átvételről jogszabályok és iskolánk házi rendje szabályozza.

A 0002 vagy 0003 tagozatkód a 2017/18-es tanévtől emelt szintű biológia vagy emelt szintű digitális kultúra képzést választhatnak a tanulók. Tehetséges sportolók gimnáziumi képzését támogatjuk.

A 0004 tagozatkód angol nyelvi előkészítő évfolyam, középhaladó és haladó csoporttal (9.NY osztály), folytatásként 9.a osztálytól idegen nyelvi emelt szintűképzés. Idegen nyelv: 1. angol, 2. német vagy olasz vagy francia.

Felvételi kritériumok 9. évfolyamra

A felvételi szabályai:

0002 tagozat kód: – emelt óraszámú digitális kultúra csoport

0003 tagozat kód: – emelt szintű biológia csoport

Elsősorban azoknak a tanulóknak a jelentkezését várjuk, akik kedvet és érdeklődést tanúsítanak az **digitális kultúra**, vagy a **természettudományok** iránt.

A gimnáziumi tagozatunk 9. évfolyamára becsatlakozó tanulóknak ½ osztálynak emelt szintű digitális kultúra, ½ osztálynak emelt szintű biológia képzést biztosítunk. Tanulóink első idegen nyelvként angolt tanulnak, második idegen nyelvként olasz, francia, német nyelvek közül választhatnak. Intézményünk felvállalja városunkban vagy a körzetben lakó tehetséges sportolók gimnáziumi képzését (mentesítést kaphatnak a készségtárgyak óralátogatásai alól).

A 0002 vagy 0003 tagozatokra csatlakozó tanulók esetében az iskola az angol nyelv tanulásának eredményes folytatásához legalább a KER skála szerinti A2-es szintű előzetes nyelvi tudást vár el.

Az elvárt nyelvi szint azt a célt szolgálja, hogy az újonnan érkező tanuló az adott osztályban folyó angol nyelvi oktatáshoz megfelelő előzetes tudással rendelkezzen, és az osztály többi tanulójával együtt, a helyi tantervben meghatározott követelményeknek megfelelően tudjon haladni.

Az angol nyelvi csoportok kialakítása a tanév elején elvégzett szintfelmérés eredménye alapján történik.

A felvételi eljárás szabályai:

- ✓ tanulmányi eredmény – 7. osztályos év végi és 8. osztályos félévi tanulmányi eredmény átlaga (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, fizika, kémia, földrajz, biológia, informatika tantárgyakból).

a) központilag kiadott egységes kompetenciaalapú írásbeli vizsga eredménye (magyar és matematika)

Felvételi beszámítás aránya:

50 % - központi (matematika magyar)

50 % - 7. év végi és 8. félévi tanulmányi eredmény

Az érdeklődők részére szülői tájékoztatást és nyílt órákat szervezünk az adott tanév rendezvényterve alapján november-október hónapban.

0004 tagozat kód: – angol nyelvű előkészítő osztály (középhaladó és haladó csoporttal)

Elsősorban azoknak a tanulóknak a jelentkezését várjuk, akik nagy kedvet és érdeklődést tanúsítanak az angol nyelv és más idegen nyelvek iránt. Heti 15 óra angol, 4,5 óra informatika, valamint heti 3 óra második idegen nyelvi oktatást (német, olasz, francia) biztosítunk.

A fennmaradó óraszámban matematikából és magyar nyelvtanból szinten tartást végzünk, testnevelést, magyar nyelvet, testnevelés tanóra keretében társastáncot tanítunk. 9. osztálytól felmenő rendszerben az angol nyelv mellett a 2. idegen nyelv óraszámai fokozatosan emelkednek.

Cél: A Nkt. valamint a 20/2012 .(VIII.31.)EMMI rendelet által a nyelvi előkészítő képzéssel induló gimnáziumi oktatással szemben állított követelmények teljesítése.

A felvételi eljárás szabályai:

a) tanulmányi eredmény – 7. osztályos év végi és 8. osztályos félévi tanulmányi eredmény átlaga (magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv, történelem, fizika, kémia, földrajz, biológia, informatika tantárgyakból).
b) központilag kiadott egységes kompetenciaalapú írásbeli vizsga eredménye (magyar és matematika)

Felvételi beszámítás aránya:

0004 tagozaton

50 % - központi (matematika magyar)

50 % - 7. év végi és 8. félévi tanulmányi eredmény

A szülőket, érdeklődőket a felvételi eljárási rendről, felvételivel kapcsolatos programokról tájékoztatjuk:

a városi beiskolázási fórumon
az iskola nyílt napján-minden tanév novemberében
szülői értekezleteken
az iskola honlapján

városi, körzeti médiákban

Az érdeklődők részére szülői tájékoztatást és nyílt órákat szervezünk az adott tanév rendezvényterve alapján november-október hónapban.

A gimnáziumba felvett tanulónak a szülő (gondozó) útján kell beiratkozni (kivétel: saját általános iskolánkból jelentkezők). Intézményünk felvállalja városunkban vagy a körzetben lakó tehetséges sportolók gimnáziumi képzését (mentesítést kaphatnak a készségtárgyak óralátogatásai alól).

A továbbhaladás feltételei

Az 1. évfolyamon félévkor és év végén, továbbá a 2. évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól, vagy megfelelően teljesített, ill. felzárkóztatásra szorul. Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul" minősítést kap, az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket és javaslatot kell tenni azok megszűntetéséhez szükséges intézkedésekre.

2. évfolyamtól valamint a felső és gimnáziumi tagozaton:
Ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. A javítóvizsgára jelentkezés határideje a mindenkori tanév rendjében. Ha a tanuló nem jelentkezik a javító vizsgára, a tanévet megismételni köteles.

Az iskola magasabb évfolyamra lépés feltételei

az előző évfolyam helyi tantervében rögzített kötelező tanórai teljesítmény követelményeinek legalább elégséges szintű teljesítése.
ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 tanítási órát, ill. egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át, és emiatt teljesítménye a tanítási év közben nem volt értékelhető, a nevelőtestület engedélyezheti, hogy osztályozóvizsgát tegyen – kivéve, ha az igazolatlan órák száma meghaladja az igazolt mulasztások számát.
Ha az 1-4. évfolyamra járó tanuló eredményes felkészülése azt szükségessé teszi, lehetővé kell tenni, hogy legalább heti 2 alkalommal egyéni foglalkozásokon vegyen részt.
A szülőt tájékoztatni kell azokról a lehetőségekről, amelyekkel az iskola segítséget tud nyújtani gyermeke eredményes felkészüléséhez, amelyek az ötödik évfolyamba lépéshez szükségesek.
Nem tagadható meg az 1-4. évfolyamra járó tanuló napközis foglalkozásra, tanulószobai foglalkozásra való felvétele, ha eredményes felkészülése azt szükségessé teszi.

A tanuló az iskola főigazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.
Az iskola főigazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését.

Minden évfolyamra érvényesek a következő feltételek

Ha egy tanévben a tanulónak igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 tanítási órát, ill. egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át, és emiatt teljesítménye a tanítási év közben nem volt értékelhető, a nevelőtestület engedélyezheti, hogy osztályozóvizsgát tegyen – kivéve, ha az igazolatlan órák száma meghaladja az igazolt mulasztások számát.
Az egyes évfolyamok, továbbá az érettségi vizsga tanulmányi követelményeinek teljesítéséről a tanuló bizonyítványt kap. A bizonyítvány közokirat.

A tanulói jogviszony megszűnik

Az átvétel napján, ha a tanuló másik iskolában folytatja a tanulmányait.
A tankötelezettség utolsó évi szorgalmi idejének utolsó napján, ha a tanuló tanulmányait nem kívánja tovább folytatni.
Középiskolai tanulmányok esetén, az utolsó évfolyam elvégzését követő első vizsgaidőszak utolsó napján.
A nem tanköteles korú tanuló iskolából való kizárása a fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján.
Annak a nem tanköteles tanulónak, aki ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette.

Tanulói jogviszony felfüggesztése

– ha tanköteles korú képviselője kéri a jogviszony felfüggesztését (pl. külföldi tanulmányok esetén) a 2011. évi CXC. tv. (Nkt.) 91. § (1-3) alapján az főigazgató szüneteltetheti a tanulói jogviszonyt.

Egyéni munkarend létesítése:

2011. évi CXC. tv. (Nkt.) 45§ (5), 50§ (1), 55§ (1-3), 20/2012. EMMI rendelet 75.§ alapján

A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempont-

jából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. A szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló a kérelmet a tanévet megelőző június 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be kérelem, ha a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Jogszabályban meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell.

2.10. Az elsősegélynyújtás alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegélynyújtás alapjai közé tartozik a gyermekekben való segélynyújtói szemlélet kialakítása, az egyszerűbb sérülések ellátásának megtanulása, és ami talán a legfontosabb, a balesetek megelőzése. Fontos, hogy rájöjjenek; egy kis odafigyeléssel és óvatossággal rengeteg baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető lenne. A gyerekek megismerkedhetnek a vészhelyzetek, vagy balesetek során elvégzendő legfontosabb teendőkkel, illetve ezek közül is azzal, amit ők el is tudnak végezni. Ide tartozik a segítséghívás (felnőtt értesítése, vagy esetleg mentőhívás), a beteggel való kapcsolatteremtés és a könnyebb sérülések ellátása. A gyerekek megtanulhatják, hogy egy egy hétköznapi tárgy (pl.: bicikli, mászóka, autó, gyógyszer) milyen veszélyforrásokat hordoz magával mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében.

Az intézmény Házirendjében, Szervezeti és Működési Szabályzatában, valamint a Munkavédelmi és Tűzvédelmi Szabályzataiban foglaltak szerint baleset megelőzési oktatás a tanév kezdetén, az osztályfőnöki órákon, s szükség szerint pl. kirándulások, üzemlátogatások alkalmával, illetve fokozott figyelemmel a testnevelés, az életvitel és gyakorlati ismeretek, a fizika, a kémia, az informatika tantárgyak tanításakor

3. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK NEVELÉSI PROGRAMJA

3.1. Bevezetés

A sajátos nevelési igényű tanulók tagozatának (SNI-Tagozat) pedagógiai programja része az iskolai pedagógiai programnak. Kidolgozottságában nem törekszünk teljességre, a különbözőségeket az eltérő tanulói szükségletek alapján fogalmazzuk meg.

Nkt. 4.§ (13.)(25.) alapján sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén

halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem - vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

3.2. A Sajátos Nevelési Igényű Tanulók Tagozatának küldetésnyilatkozata

Küldetésünknek tekintjük, hogy szeretetteljes, elfogadó, támogató környezet biztosítása mellett, tanulóink, **egyéni képességeik függvényében** sajátítsák el azokat az alapkészségeket, melyek révén olyan alkalmazható tudásra tesznek szert, ami megalapozza továbbtanulásukat, és - szükség esetén támogatással - eredményes társadalmi beilleszkedésüket.

3.2.1. Múltunk, jelenünk, s jövőképünk

Intézményünkben 1986 óta tanulnak enyhe értelmi fogyatékos - más fogalmi definiálással tanulásban akadályozott - 2002-től értelmileg akadályozott, valamint autizmussal élő (1998-tól) és halmozottan sérült gyermekek. 2006-tól az autizmussal élő tanulók (maximum12 fő) nevelése, oktatása az iskola tagintézményében, a Regionális Autista Központban (RAK) történik. 2025-ben a megnövekedett igények miatt 2 csoporttal bővült az intézmény, férőhelyeinek száma 26-ra emelkedett. Jelenleg mindkét helyszínen összevont tanulócsoportjaink vannak. Ezek létszáma általában 6-12 fő között mozog. Igyekszünk az összevonásból eredő hátrányokat előnyökké kovácsolni, kiemelten a szocializáció, a segítőkészség és az önállóság területén. Az összevont tanulócsoportokban lehetőség szerint bontjuk a magyar és a matematika órákat. Az iskola tagozataként - közösen a RAK-kal - a városban és részben a környező települések fogyatékkal élő, sajátos nevelési igényű, nem integrálható tanulóinak az oktatását – nevelését látjuk el, s szeretnénk ellátni az elkövetkezendő években is. A tagozatra és a RAK-ba a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (TKVSZRB) által történő iskolakijelöléssel kerülhetnek a tanulók. Felvételük az intézménybe férőhelyfüggő.

Túljelentkezés esetén a bekerülés főigazgatói/tankerületi döntés alapján az alábbi szempontok figyelembe vételével történik:

- ✓ tanulói szükségletek
- ✓ tankerületbe tartozás
- ✓ iskolai adaptálhatóság.

3.3. A tagozaton folyó nevelő- oktató munka

3.3.1. Jövőképünk

Törekszünk olyan motiváló, jó hangulatú, barátságos iskolai tagozatot teremteni, amelyben a felnőtt és a gyermek egyaránt jól érzi magát, ahol az emberi és a társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló sikerélményhez juthat, és teljes értékű emberként élheti meg önmagát a különösségét és a másságát is elfogadva, ahol lehetőséget kap minden kolléga az innovációra, a szakmai fejlődésre.

3.3.2. A tagozaton folyó nevelő- oktató munkapedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Szakmai munkánkban a ránk bízott tanulók nevelési szükségletén és a szülők igényein túl a további közvetlen és közvetett partneri igények fejeződnek ki. Érvényesítjük a gyógypedagógia szakmai, etikai szabályait, módszertanát, illetve a pedagógia tudomány kutatási eredményeit, nevelési–oktatási paradigmáin alapuló neveléstudományi és didaktikai rendszereit.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése során fontos alapelvünk:

- ✓ a pozitívumokra, erősségekre való építés
- ✓ az egyéni bánásmód, az egyéni eltérések figyelembe vétele
- ✓ a sikerélmény biztosítása
- ✓ a toleráns, empatikus magatartás
- ✓ esélyegyenlőség biztosítása minden tanuló számára.

Az oktató munkánkban dominanciát élvez:

- ✓ a többcsatornás – motoros, vizuális, auditív – ismeretnyújtás
- ✓ a kis lépések és a differenciálás elve
- ✓ az egyénre szabott feladatadás, értékelés
- ✓ a hosszabb időtartamú gyakorlási, rögzítési idő
- ✓ strukturált oktatás
- ✓ vizuális környezeti támpontok.

Célunk, hogy ki-ki életkorának és képességeinek függvényében és szorgalmának köszönhetően egy a számára optimális nevelési – oktatási folyamatban a legmagasabb fejlettségi szintre jusson el az alapkompetenciák megszerzésében, a megismerő funkciók területén, testi fejlettségben, jellembeli tulajdonságokban és szociális kapcsolataiban. Legyen számára a tanulás motivált, örömteli elfoglaltság, s nevelési rendszerünkből kilépve ezt őrizze meg.

3.4. A tagozat nevelési- oktatási célkitűzései

3.4.1. A tagozat általános célkitűzései:

1. Az általános műveltség megalapozása az életkor, a tanulási-és az értelmi fejlesztés az akadályozottság, a fejlettség figyelembevételével.

2. A tanulók szociális képességének, viselkedésének, magatartásának a formálása a konfliktusmentes társadalmi beilleszkedés érdekében.

3. Alapvető tanulási képességek fejlesztése az ismeretek megszerzése, a továbbtanulás érdekében.

4. Az állóképesség, az erőnlét fokozása, a kitartás, az akarat fejlesztése.

5. Az önmaga és társa másságának az elfogadása, felismerése, törekvés a fejlődésre, a kompenzáló technikák, gyakorlatok elsajátítása és annak kitartó végzése.

7. Az általános emberi értékek megismertetése, elfogadtatása, azonosulás az értelmi fejlettségnek megfelelően.

8. Az önálló tanulás képességének a fejlesztése, egyénre szabott tanulási technikák és módszerek kiépítése hosszabb időkeretek beiktatásával.

9. A testi és lelki egészség megóvása, a maradandó testi és lelki állapotváltozás megismertetése, elfogadása – a kompenzáló korrigáló technikák gyakorlott birtoklása.

10. Honismeret keretében hagyományaink, értékeink, kultúránk, szülőföldünk és népünk gyökereink megismerése.

11. Oldott, humánus légkör megteremtése.

12. A jól működő képességek tudatos fejlesztése, értékeik, adottságaik megismerése, önbecsülésük erősítése.

13. Törekvés az informatikai eszközök egyre önállóbb használatára.

3.4.2. Nevelési – oktatási és képzési célok az életkori szakaszokhoz rendelten

Alsó tagozat:

Az 1–4. évfolyamot felölelő szakaszban nagyobb hangsúlyt szükséges fordítani a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére Az alapozás évei különösen fontos időszakot jelentenek az enyhe értelmi fogyatékos tanulók további iskolai pályafutásában.

1. Az óvodából az iskolai éltbe való zökkenőmentes átszoktatás.

2. A szociális, kulturális háttérből eredő hátrányok kiegyenlítése, képességdeficitek kompenzációja.
3. Alapvető kultúrtechnikák elsajátítása.
4. Önálló tanulási képesség megalapozása.
5. Az iskolai élet, a társas kapcsolatok szokásrendjének az elsajátítása.
6. A feladat- és szabálytudat erősítése.
7. Az érdeklődés, az aktivitás, a tevékenység iránti igény felkeltése, fenntartása.
8. A saját fejlődési ütemének, önmaga korlátainak elfogadása, az önismeret megalapozása.
9. A közösségi tudat erősítése, az érzelmi élet gazdagítása.
10. A kommunikáció fejlesztése, alternatív kommunikáció elsajátíttatása.
11. A játék megszerettetése, a szabályjátékok, didaktikai játékok örömének a megélése, a kortárscsoport felfedezése.
12. Gazdag élményanyag biztosítása az élményszerzéshez, a képességfejlesztéshez, az ismeretek elmélyítéséhez.
13. A személyiség értelmi, érzelmi, akarati oldalának az erősítése.
14. Törekvés a pozitív tulajdonságok felfedezésére, tudatosításukra, a megerősítésre és fejlesztésre – önmaga és a csoporttársak felé is.

Felső tagozat:

1. Az önismeret erősítése, reális kép kialakítása önmagáról, lehetőségeiről, korlátairól.
2. Az önképviselet, a megnyilatkozás, a véleménynyilvánítás elsajátítása.
3. Ismeretszerzés a továbbtanulási lehetőségekről, a reális pályaválasztásról.
4. Az általános műveltség elemeinek a gazdagítása, ismeretek szélesítése, strukturálódása, megerősítése.
5. Az önálló életvitel, a társadalmi beilleszkedés módjainak, lehetőségeinek megismerése, gyakorlása.
6. Felkészítés a társadalmi szerepekre, a magánélet szerepeire, a konfliktusmentes kapcsolatépítésre, szocializációra.
7. Az önálló tanulás elsajátítása, a megismerés módszereinek, műveleteinek gyakorlott alkalmazása.
8. Egészségmegőrző, környezetvédő attitűd kialakítása.
9. A jól működő képességek fokozott fejlesztése, a sérült képességek korrigálása, kompenzálása.
10. A személyiség érzelmi, akarati oldalának stabilizálása.
11. A tartós munkavégzés, az erőfeszítés és kitartás kedvező feltételeinek megteremtése.
12. A nagy egyéni különbségek, a másság elfogadása.

13. A kulturális és a szociális hátrányok folyamatos leküzdése, visszavezetés a nem fogyatékos fiatalok korcsoportjaiba, a befogadás, az elfogadás erősítése a szülőkkel, családdal közösen.

3.4.3. A tagozaton folyó oktató- nevelő munka feladatai, eszközei, eljárása

Feladatunk általában a gyermeki személyiség sokoldalú fejlesztését biztosító nevelési, oktatási rendszer működtetése, habilitációs, rehabilitációs szemlélettel. A külön nevelt sajátos nevelési igényű tanulók eredményes társadalmi szocializációra való felkészítése, időtálló erkölcsi értékek, normák közvetítése, beépítése a gyermekek személyiségébe.

Kiemelt feladataink:

Alapműveltség megalapozása.
Habilitáció – hiányzó képességek helyett újak kialakítása differenciáltan, az egyéni szükségletekhez igazodva.
Rehabilitáció - hiányosan működő képességek korrekciója valamennyi területen és osztályfokon.

Alapképességek fejlesztése egyéni és kiscsoportos formában.

Terápiás eszközök, eljárások alkalmazása tartós tanulási akadályozottság és magatartászavart mutató tanulók esetén

Önálló életvezetési technikák elsajátíttatása, gyakoroltatása, a szocializációs folyamat egyénenkénti segítése, javítása, gyorsítása.

Az eredményes továbbtanulás feltételeinek megteremtése.
Társadalmilag elfogadott normák interiorizációja.
Reális önkép kialakítása, önelfogadással.
Empatikus, toleráns magatartás kialakítása mások irányába.
A sérülésből adódó szükségletekhez adaptált protetikus környezet megteremtése.
Alkalmazkodást segítő viselkedésformák kialakítása.

Az összevont osztályok és a tanulók nagyfokú képességbeli eltérése miatt, mind a tanórák, mind a tanórán kívüli, szabadidős tevékenységek megszervezése nagy gondosságot igényel a pedagógusok részéről. Az autizmussal élő, a tanulásban - és értelmileg akadályozott gyermekek a sérült megismerési funkcióik miatt eltérnek az ép társaiktól, amit a nevelés-oktatás minden szintjén figyelembe kell vennünk.

Nevelő-oktató munkánk során, mindenkor szem előtt tartjuk a tanulók életkorát, értelmi képességét, eltérő fejlődési ütemét, egészségi állapotát, érzelmi fejlettségét. A nevelés-oktatás

eszközei, eljárásai, valamint a nevelés módszerei egymást kölcsönösen meghatározó tényezők, amelyeknek igazodniuk kell a tanulók értelmi fejlettségéhez, életkori sajátosságaikhoz, képességeikhez, ezért differenciált tartalmakat, egyénre szabott módszereket, eszközöket alkalmazunk tanórákon, a rehabilitációs, habilitációs tevékenység során, és az egyéni felkészítő, felzárkóztató órákon is. Oktató munkánk során a sokoldalú szemléltetés és a cselekvésbe ágyazott ismeretszerzés dominál. Az olvasást, írást diszlexia prevenciós módszerrel tanítjuk. A változatos tanulásszervezési formák - a frontális, az egyéni, a csoport és a páros munka - a motiváló erejükön túl az együttműködés, a segítségadás színterei, miközben a tanulók személyiségfejlődésére is pozitívan hatnak. Élünk a kötetlenebb tanulási alkalmakkal: projekthetek, témanapok, erdei iskolák, múzeumi és könyvtári foglalkozások, tanulmányi séták, kirándulások. Mindezek költségeit szülői hozzájárulással és pályázati pénzek segítségével fedezzük. A magatartási és viselkedési zavarok kezelésére esetmegbeszélés után egyéni fejlesztő programokat, magatartást szabályozó technikákat dolgozunk ki, s alkalmazunk. Szoros kapcsolatban vagyunk iskolánk gyermekvédelmi feladatokat ellátó kollégájával valamint védőnőjével.

A nevelési, oktatási célok megvalósítását szolgáló tanórán kívüli tevékenységek

Tanulóink részt vesznek minden olyan iskolai rendezvényen, amelyek illeszkednek életkorukhoz, és adaptációs képességükhöz. Természetesen vannak saját programjaink is, amiken csak a mi tanítványaink vesznek részt, ahol maximálisan figyelembe tudjuk venni képességeiket, szükségleteiket.

1.Hagyományőrző tevékenységeink:

- ✓ játszóházak – ünnepekhez kapcsolódóan
- ✓ karácsonyi műsor
- ✓ Autizmus világnapi séta,

  RAK-ból ballagó tanuló esetén ballagás.

A tagozaton tartott minden programba, rendezvénybe bevonjuk az autizmussal élő tanulókat is. A karácsonyi műsorra, valamint Autizmus világnapi rendezvényünkre, a szülőkön kívül a partnerintézményeket is meghívjuk. Évi egy alkalommal nyílt órákon megnézhetik a szülők gyermekük órai tevékenységét. Év végén sport programmal összekötött családi napra invitáljuk meg a szülőket.

2. Napközi, tanulószoba

A tagozaton és a Regionális Autista Központban 16 óráig napközit biztosítunk, igény esetén napi 3-szori étkezéssel. Gyógypedagógus, illetve gyógypedagógiai asszisztens segítségével, irányításával készülnek fel a másnapi órákra. A tanulási időszak után változatos szabadidős programokkal tesszük tartalmasabbá a délutánt.

3. Felzárkóztató foglalkozás, tehetséggondozás

Óraszám, személyi erőforrás és tárgyi feltételek megléte esetén hátránykompenzáció keretében egyéni felzárkóztató órákat biztosítunk az iskolai kudarc elkerülése érdekében a gyengén teljesítő, leszakadó tanulóknak.

4. Házi versenyek

A tagozaton háziversenyeket hirdetünk meg, ahol tanulóink összemérhetik tudásukat, tehetségüket az alábbi területeken.

- ✓ rajzverseny
- ✓ olvasóverseny
- ✓ versmondó verseny
- ✓ sportversenyek
- ✓ szépíró verseny

5. Tanulmányi kirándulás, séta

A nevelő-oktató munka megsegítése, a tapasztalati úton való ismeretszerzés céljából gyógypedagógusaink tanulmányi kirándulásokat, szerveznek a szülők egyetértésével, támogatásával. Tanítási időben a környezet alaposabb megismerése érdekében diákjainkkal rendszeresen tesznek tanulmányi sétákat.

Gyógypedagógusok - osztályfőnökök feladatai

Iskolánk által a pedagógusokra – osztályfőnökökre megfogalmazott feladatok az alábbi kiegészítéssel minden gyógypedagógusra vonatkoznak.

Munkájában mindenkor a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül.
Pedagógiai és egészségügyi rehabilitációs célú terápiák alkalmazása.
A fejlesztési tervét - ami három hónapra szól - a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság javaslata, valamint saját diagnosztikus mérése alapján készíti el.
A gyógypedagógus feladata a tanulók sajátos nevelési igényéből fakadó hátrányok csökkentése.

Segítséget nyújt, tanácsot ad a szülőknek, integrált tanuló esetében a többségi iskola pedagógusának az SNI gyermek speciális életvezetéséhez, neveléséhez, oktatásához – igény alapján.
Önképzéssel is törekszik az új pszichológiai, pedagógiai módszerek megismerésére, azok alkalmazására a mindennapi munkája során.
Részt vesz – lehetőség szerint – a munkáját segítő, az azzal kapcsolatos továbbképzéseken.
Figyelemmel kíséri a tanulók kontroll vizsgálatának idejét, szükség esetén pedagógiai véleményt ír.
Részt vesz speciális taneszközök készítésében, s új eszközök bevezetésében.
Viselkedési problémákról szükség esetén feljegyzést készít.
SNI tanulók képviselete, érdekérvényesítésük segítése.
Mindenkor a szakmai etikai kódex alapelvei szerint jár el.

3.5. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az autizmusból, az értelmi sérülésből eredő eltérések szükségessé teszik a komplex személyiségfejlesztés folyamatában - az egyéni szükségletek mentén, a személyiség tiszteletben tartása mellett - a habilitációs, rehabilitációs célú pedagógiai eljárások alkalmazását. A személyiségfejlesztés tartalmát meghatározza a tanulók életkora, a sérülés típusa, mélysége. Tanulóink számára fontos, hogy reális önismerettel rendelkezzenek, ismerjék saját képességüket, tehetségüket, lehetőségeiket és korlátaikat is. Ezek ismeretében lehet sikeres a pályaválasztás és a társadalomba való beilleszkedésük.

Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

.Az anyanyelv elsajátításának folyamatában tanulóink esetében a beszédcentrikusságot kell előtérbe helyezni.

A beszédértés és beszédprodukció, az adekvát, helyzethez igazodó, szabatos kommunikáció kialakítása, a beszéd alaki és tartalmi részének a fejlesztése elsődleges feladat.

A nem beszélő tanulók esetében fontos az alternatív kommunikációs módok megtanítása, alkalmazása.

Az idegen nyelvi kommunikáció az egyénileg differenciált tananyagstruktúra, hosszabb időkeret, biztosításával történik.

A sajátos nevelési igényű tanulók nyelvoktatása során elsődleges feladatunk a pozitív attitűd kialakítása az idegen nyelvű kommunikáció iránt. A sikerélmény biztosításával a tanulási

kedv ébresztését, a változatos módszerek és eszközök használatával a tanulók idegen nyelven való megszólalását kell segítenünk. Nyelvtanításuk során a verbalitás dominál az írásbeliséggel szemben. Tudatosítanunk kell a diákokkal, hogy az idegen nyelv ismerete a későbbiekben segítheti munkavállalásukat is.

Matematikai, gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának a képessége. E kompetencia birtokában, - az életkor és az értelmi képességtől függően -, a megszerzett matematikai tudást praktikusan fel tudja használni a társadalmi lét különböző területein. Eszközhasználattal, gyakorlatorientált feladatok végzésével segítjük az alapműveletek elsajátítását, a szabványmértékek és a pénz használatát.

A természettudományos kompetencia beépült a matematikai gondolkodási kompetenciába. Ez készséget és képességet jelent arra, hogy magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben lezajló folyamatokról. A tanári irányítással végzett megfigyelések, kísérletek segítik a gyerekek számára a természetben lejátszódó folyamatok jobb megértését. A gyermek sérülésének súlyosságától függően a közvetlen környezet rendben tartásán keresztül vezet az út a környezetet óvó, védő tudatos magatartásforma kialakításáig.

A környezet megóvására irányuló közös tevékenységek, szelektív hulladékgyűjtés, elemgyűjtés, szemétgyűjtés, filmek, hozzájárulnak a környezettudatos szemlélet kialakításához, s felhívják tanulóink figyelmét is az egyén felelősségére.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia magában foglalja az információszerzés új módszereinek, eszközeinek megismerését, alkalmazását.

Felelősségteljesen tudja használni az infokommunikációs eszközöket információk megkeresésére, kapcsolattartásra, nem beszélő gyermekek esetében szükségleteinek kifejezésére. Tisztában van az internet használatának veszélyeivel is.

Tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, minden műveltségi területen.

Az önálló tanulás elsajátítását tanulásmódszertani ismeretek átadásával segítjük. Az önálló tanulási képesség megalapozása: időbeosztás, tanulási sorrend, az adott tantárgy tanulásának technikája, önellenőrzés és javítás – a tanórák mellett, a napköziben és a tanulószobában

történik. Szükség esetén egyénre szabott motivációs rendszert, és tanulási módszert alakítunk ki. Törekszünk a tanultak folyamatos szintentartására, az ismeretek biztos beépülése érdekében.

Biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a meglévő ismereteket új helyzetben is tudja alkalmazni a tanuló. Az eredményes tanuláshoz szükséges személyiségjegyek kialakítása – kitartás, szorgalom, céltudatosság - közös feladatunk a szülőkkel együttműködve.

Személyes és társas kapcsolati kompetencia

Ez a kompetencia képessé teszi a tanulót, hogy megtalálja helyét, feladatát a családi-, később a társadalmi munkamegosztásban.

Feladatunknak tartjuk az alábbi értékek közvetítését, elsajátíttatásuknak elősegítését, adott tanulók esetében támogatással:

Szabálykövető, erőszakmentes magatartás.
Az együttélési szabályok ismerete, azok alkalmazása.
A törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete.
Család, társak, más nemzetiségek, etnikumok elfogadása, tisztelete, egyenlőségük elismerése.
Tudatosítjuk - későbbi áldozattá válásuk elkerülése érdekében, - tanulóinkban a törvénytisztelő magatartás fontosságát, s a szabálysértő magatartás következményeit.
További feladatunk még az érdeklődés felkeltése a közösségi tevékenységek iránt.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia

Ez a kompetencia képessé teszi a kínálkozó lehetőségek megragadására az egyént a mindennapi életben, később a munkahelyén is.

Segítenünk kell tanulóinkat, hogy saját szintjükön, megfelelő önismeret mellett, a realitásokat figyelembe véve, céljaik elérésének érdekében egyéni terveket készítsenek, s hajtsanak végre, s a pénz világába elemi szintű tájékozottságra tegyenek szert.

Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciái

Magában foglalja az esztétikai megismerést, az elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezésének fontosságát.

Nyitottá kell tennünk diákjainkat az esztétikum befogadására és létrehozására**.** Saját szintjükön tudják érzelmeiket, élményeiket kifejezni szóban, írásban, mozgásban, rajzban, zenében. A művészi alkotásokat segítséggel értelmezzék.

Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségnevelés tagozatunk minden pedagógusának, pedagógiai munkát segítőnek kötelessége, ill. minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata. Az egészségügyi felvilágítás és az ezzel kapcsolatos szokások kialakítása mindennapos és folyamatos tevékenységet követel minden pedagógustól. A személyes higiénia számos eleme csak otthon gyakorolható, ezért fontos a szülői ház megnyerése a tanulók helyes higiéniai szokásainak kialakításához. Az iskola egészségfejlesztési programjában részt vesznek tanulóink is.

3.6. Az SNI tagozat tanterve, tantárgyi óraterve

Tagozatunk az 51/2012 (XII.21.) EMMI rendelet 11. sz. mellékletében leírt kerettanterv alapján elkészített helyi tantervet használja.

Összevont csoportjaink esetében mindig az adott csoport legmagasabb osztályfokának megfelelő óraszámokat vesszük alapul, az alacsonyabb osztályfokú tanulóink tantárgyait ehhez mérten építjük be.

A Regionális Autista Központ az Autista Kutatócsoport által készített tantervet használja az értelmileg és tanulásban akadályozott autizmussal élő tanulók esetében.

A „SZOKOM" tantárgyi óra tartalmát a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók autizmusra adaptált tantervének kommunikációra vonatkozó ismeretanyagával töltjük ki, figyelembe véve a tanulók életkorát és szükségleteit. A tantárgy értékelése nem érdemjeggyel, hanem a részt vett bejegyzéssel történik

A pedagógiai célú habilitációra való törekvés beépül valamennyi tantárgy tananyagába, s áthatja az egész napos nevelő-oktató tevékenységet.

3.6.1. Az SNI tagozat tantervi óraszámai a 2020-21-es tanévtől 1. és 5. évfolyamtól felmenő rendszerben

A tagozat a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormány rendelet alapján alakította ki a helyi tantervét, a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveit figyelembe véve. A habilitációs és rehabilitációs óraszámok meghatározása a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 6. melléklete szerint történik.

Helyi tanterv enyhe értelmi fogyatékos tanulók 1-4. évfolyam

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.

Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	7+1
Idegen nyelvek	-	-	-	-
Matematika	4	4	3+1	4
Etika/Hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Technika és tervezés	1+1	1+1	1	1+1
Testnevelés	5	5	5	5
Rendelkezésre álló órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**

Helyi tanterv enyhe értelmi fogyatékos tanulók 5-8. évfolyam

Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	4+1	4+1
Idegen nyelvek	-	-	2	2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Etika/Hit és erkölcstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	1
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természettudomány	2	3	5	5
Ének-zene	2	2	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1

Rendelkezésre álló órakeret	**28**	**28**	**30**	**30**
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**

Helyi tanterv középsúlyos értelmi fogyatékos (ÉRTAK) **tanulók 1-8.évfolyam**

A tanulásban akadályozott tanulókkal integráltan oktatott értelmileg akadályozott gyermekek óraterve.

A nevelés-oktatás-fejlesztés területei	**Tantárgy**	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	Kommunikáció	4	4	4	4	4+1	4+1	5	5
	Olvasás-írás	2	2+1	3	3+1	4	4	2+1	2+1
Matematika	Számolás-mérés	2+1	2	2+1	2+1	3+1	3+1	3+1	3+1
Történelem és állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	1	1	1	1
	Hon- és népismeret	-	-	-	-	-	-	1	-
	Etika	-	-	-	-	-	-	-	1
Természettudomány és földrajz	Környezetismeret	-	-	-	-	1	1	2	2
Művészetek	Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2
	Ábrázolás-alakítás	3	3	2	2	2	2	2	2
Technológia	Digitális kultúra	-	-	-	-	-	-	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	Mozgásnevelés	5	5	5	5	5	5	-	-
	Testnevelés	-	-	-	-	-	-	5	5
	Osztályfőnöki	-	-	-	-	1	1	1	1
Egyéb	Önkiszolgálás	2+1	2+1	-	-	-	-	-	
	Életvitel és gyakorlat	-	-	2+1	2+1	2+1	2+1	3	3
	Játékra nevelés	2	2	2	2	-	-	-	-
Szabadon tervezhető órakeret		**2**	**2**	**2**	**3**	**3**	**3**	**2**	**2**
Összesen		**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**28**	**30**	**30**

A Regionális Autista Központ tantervi óraszámai

A külön nevelt, tanulásban és értelmileg akadályozott, autizmussal élő tanulók esetében a tagozat által használt óraszámokat és helyi tantervet használjuk az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók iskolai nevelésének-oktatásának irányelveit figyelembe véve .

A különnevelt, ép értelmű, autizmussal élő tanulók esetében az iskola normáltanrendű tagozatának helyi tantervét használjuk az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók iskolai nevelésének-oktatásának irányelveit figyelembe véve.

Tanulóinknál fennálló szociális interakciók és kommunikáció zavara miatt 1-3. évfolyamon nem tanítunk angol nyelvet. Így a szabadon tervezhető órakeret elosztása: 1.-2. évfolyamon: 1 óra magyar nyelv és irodalom, 1 óra digitális kultúra, 3. évfolyamon: 2 óra magyar nyelv és iroda-lom 4. évfolyamon: 1 óra matematika, 1 óra magyar nyelv és irodalom.

A különnevelt, ép értelmű autizmussal élő tanulók kötelező tantárgyai és óraszámai az 1-4. évfolyamon.

Helyi tanterv különnevelt, épértelmű autizmussal élő tanulók 1-4. évfolyam

Helyi tanterv– 1-4. évfolyam délutáni napközis rendszerűangol emelt óraszámú képzés **felmenő rendszerben 2025-26.tanévtől** “a” osztályok :				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Anyanyelv és kommunikáció, irodalom	7+1	7+1	5+2	5+1+1
Idegen nyelv /angol/				2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Etika/Hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1

Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**23**
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
Összes óraszám	**24**	**24**	**24**	**25**

A tankönyvek és a taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyv:
tartalmilag legyen kompatibilis a NAT-tal
legyen esztétikus és időtálló
tartalmában, információban, a feldolgozottság mélységében igazodjon a fogyatékos tanuló szükségleteihez,
az egyes tantárgyak tankönyvei épüljenek egymásra, és lehetőleg munkafüzetet is tartalmazzanak,
biztosítsa a differenciált képességfejlesztést is,
a helyi tantervünkhöz leginkább illeszkedő tankönyvet rendeljük meg,
tankönyvválasztásnál mérlegelni kell az árat, hogy a törvény által biztosított támogatás lehetőleg fedezze a tankönyvek árát.

A tanulók teljesítményének értékelése

A tanulók heterogén összetétele, a sérülések különbözősége az iskolázás egész idejére kihat. Ami a hozzáadott érték a részünkről, azt a folyamatos diagnosztizáló és értékelő mérések igazolják, amelyek alapjául szolgálnak az egyéni fejlesztéseknek is. Fontos szempont, hogy az értékelés a tanuló számára legyen mindig érthető, konkrét, folyamatos, és motiváló erővel bírjon.

Értékeljük tanulóinkat:

a NAT-ban lefektetett követelmények szerint
önmagukhoz mért fejlődésük, az ismeretek elsajátítása, a képesség mennyiségi, minőségi gyarapodása alapján

Értékeljük még:

szociális képességeiknek, magatartásuknak, viselkedésüknek fejlődését,
az iskolai követelményeken túli tudásukat, más területeken megmutatkozó képességeiket.

Az autizmussal élő tanulóknál az értékelés során figyelembe vesszük az autizmus spektrumzavarból eredő minőségi eltéréseket a kognitív képességek területén. Tovább haladásuknál figyelembe vesszük az SNI irányelveket.

Az értékelés a pedagógiai szakaszokhoz rendelten.

Az első pedagógiai szakaszban csak az első három félévben értékelünk szövegesen, ami nem zárja ki az év közbeni érdemjegyekkel történő értékelést
A második tanév második félévétől kezdődően érdemjeggyel, osztályzattal értékelünk.
Az értelmileg akadályozott és az autizmussal élő értelmileg akadályozott tanulókat 4. évfolyamig szövegesen, azt követően a tantárgyakat érdemjeggyel értékeljük.
Az autizmussal élő tanulók esetében évi egy alkalommal szöveges pedagógiai véleményt készítünk, melynek célja a szülők, a szakemberek tájékoztatása a gyermek szociális-kommunikációs képességeinek fejlődéséről, tanulmányi előmeneteléről, mely alapján a további fejlesztés céljainak, feladatainak meghatározása történik.

Az értékelés rendszeressége és formái

A szöveges értékelés rendszerességét a havi, félévi és év végi tájékoztatásban állapítjuk meg.
Az év végi értékelést a bizonyítványba és a naplóba / elektronikus naplóba bejegyezve tudatjuk a szülőkkel.
A félévi értékelést az elektronikus napló mellett a tájékoztatóba is beírjuk.
A magatartás és szorgalom értékelésében az iskolai pedagógiai programban megfogalmazottakat alkalmazzuk.
Az érdemjegyeket az elektronikus-naplóba jegyezzük be. A tanuló előmeneteléről szóbeli értékelést adunk a fogadóórákon, és más, a szülővel előre egyeztetett időpontokban. Napi szinten az értékelés a tantárgyat tanító tanár, illetve a tanuló között szóban és írásban is történhet. Az értékelés egyéb formái is megengedettek.
Az érdemjegyek javításának módjainál megadjuk a tanulóinknak a lehetőséget, hogy más szituációban, más pedagógiai környezetben adhassanak számot tudásukról, fejlődésükről.
Az érdemjegy illetve a minősítés javítására vonatkozó lehetőségről, a javítás formájáról, idejéről és módjáról minden tanulót és igény szerint a szülőket is tájékoztatjuk.
Beszámolási és felmérési kötelezettség alóli felmentést indokolt esetben kap a tanuló. Az osztályfőnök, a szaktanár és a tagozatvezető együttesen dönt erről.
Minden felmérést %-osan kiértékelünk, ami az érdemjegy alapjául szolgál.

Az autizmussal élő tanulók értékelése során az érdemjegyek és a szociális jutalom mellett a tárgyi jutalom (pl.étel) is megengedhető.

A továbbhaladás feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába léphet, ha az adott évfolyamra előírt tanulmányi követelményeit teljesítette, illetve az autizmussal élő tanulók esetében a kialakult képességek elegendőek a magasabb évfolyamon való haladáshoz. A tovább haladásnak akkor sincs akadálya, ha a tanuló egy-egy tantárgyból engedélyt kapott a követelmények két év alatt való teljesítésére.

A tanuló fejlődését folyamatos pedagógiai diagnosztizálással követjük. A tovább haladáshoz az adott pedagógiai szakasz minimális követelményének teljesítését kell alapul venni.

Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység átfogja az iskolai élet egészét azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyermeki jogok érvényesülését, védő – óvó intézkedést tegyen a rászorulók érdekében. Tagozatunk ezen a területen is kapcsolódik az iskolához.

4. Az iskola Helyi Tanterve

4.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Az államilag fenntartott intézmények esetében a 2020 NAT előírásait kell figyelembe venni.

1. Az **általános iskola** általános tantervű osztályaiban a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló a 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról **s**zóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosítása alapján kiadott kerettantervet választotta. A kerettanterv alapján készített helyi tanterv a 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben, az első és ötödik valamint a gimnázium ötödik és NYEK és kilencedik évfolyamán indult. A kerettantervek tantárgyi struktúrája és a minimális óraszámok betartása lehetővé teszi emelt szintű képzések folytatását.
2. ***Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára***

- „a" osztályokban általános iskolai napközis rendszerű képzést biztosítunk a 2023-24. tanévtől.
- 2025-26. tanévtől az általános iskolai kerettanterv mellé emelt óraszámban (+1óra) angol nyelvet biztosítunk.
- "b" osztályokban általános iskolai képzés mellé emelt óraszámú (+1óra) digitális kultúra képzést biztosítunk

3. ***Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára***

✓ „a" osztályokban emelt óraszámú angol nyelvi képzés
✓ „c" osztályokban emelt óraszámú digitális kultúra képzés

4. ***Kerettanterv a gimnáziumok 5–12. évfolyama számára***

- 5-8. emelt szintű angol nyelv
- 9-12. emelt szintű biológia-egészségtan oktatás fél csoportban
- 9-12. emelt óraszámú digitális kultúra oktatás fél csoportban

5. ***Nyelvi előkészítő évfolyam kerettanterve (9/NY)***
6. ***Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára***

9-12. emelt szintű idegen nyelvi képzés

4.2. A tanulásszervezési keretek képzési profilonként

Általános iskola

- ✓ az 1-4. évfolyamon napközis, 5-8. évfolyamig tanulószobai ellátással, angol emelt óraszámú képzés

b/c) az 1-4. évfolyamon napközis, 5-8. évfolyamig tanulószobai ellátással, digitális kultúra emelt óraszámú képzés

Nyolc évfolyamos gimnázium

a) 5-8. évfolyam – alsó gimnázium: és emelt szintű angol nyelvi képzés, tanulószobai ellátással
b) 9-12. évfolyam – felső gimnázium: emelt szintű biológia és emelt óraszámú digitális kultúra képzés

Nyelvi előkészítő évfolyam és folytatásaként négy évfolyamos gimnázium

a) angol nyelvi és digitális kultúra esélynövelő képzés a kilencediket megelőző évfolyamon (9.NY osztály)
b) négy évfolyamos emelt szintű idegen nyelvi gimnáziumi képzés (9-12.)

4.3. Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó megnevezése, óraszámai

A helyi tantervkészítés elvei

A kötelező tantárgyak kerettantervei az óratervek minimális óraszámainak figyelembevételével készültek, tartalmuk és egyes részeik órakeretei azokhoz igazodnak. Emelt óraszámú tantárgyi kerettantervet, vagy szabadon választható tantárgyat csak úgy taníthat az iskola, ha a hozzá tartozó óraszámot a szabad órakeret terhére biztosítani tudja.

A szabadon tervezhető (10%) órakeret tartalmára nézve az iskolák maguk hozhatnak döntést. Az iskoláknak döntéseiket az egyes osztályokra kell meghozniuk, vagyis ha azonos évfolyamon több osztályt indítanak, az egyes osztályok esetében eltérő módon is felhasználhatják a szabad órakeretet. A felajánlott - egymással kombinálható - lehetőségek közül intézményünk az alábbiakat választotta:

A rendelkezésre álló szabad órakeret órái eloszthatók az adott évfolyamon tanítandó tantárgyak között, azaz az egyes minimális óraszámmal közölt tantárgyak heti óraszámának emelése.
Emelt óraszámú tantárgyi kerettanterv választása valamely tantárgy(ak) tanításához. (A szabad órakeret óraszámai a felsőbb évfolyamokon teszik lehetővé egynél több tantárgy esetén.)

Szabadon választható, az óratervben egyébként nem szereplő tantárgy/ak választása. (A szabadon választható tantárgyak kerettanterveiből való választás történhet akár egyes évfolyamok szerint is. Például ha az alsó tagozaton a szabad órakeret terhére az „idegen nyelvet (angol)" választjuk, nem kell azt mind a négy éven át folytatni, hanem elegendő akár csak egyetlen évfolyamon.)

(3) Ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban

a) idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom, esetén legalább heti öt, illetve a kerettanterv által meghatározott óraszám+2 óra.

b) minden egyéb tantárgy esetében legalább heti négy tanórai foglalkozást kell biztosítani.

(4) Ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban több tantárgy együttesét érintő komplex emelt szintű oktatás esetén legalább egy érintett tantárgyra vonatkozóan, legalább a 11–12. évfolyamon a (3) bekezdés szerinti követelményeket kell érvényesíteni.

A nyelvi előkészítő évfolyam kerettanterve csupán az idegen nyelv kerettantervét tartalmazza. E speciális képzés kerettantervi bevezetője a korábbi rendelettervezethez képest kiegészült a tanítandó egyéb tantárgyakra vonatkozó előírásokkal. Ezek a következők: *„A nyelvi előkészítő évfolyamon a rendelkezésre álló heti órakeret 60%-át a választott idegen nyelv oktatására kell fordítani. A heti öt testnevelés biztosítása a Köznevelési törvényben foglaltaknak megfelelően a nyelvi előkészítő esetén is kötelező, a fennmaradó órakeret 50%-át pedig fele-fele arányban informatikai ismeretek oktatására valamint képességfejlesztésre kell fordítani.*

A

Helyi tanterv– 1-4. évfolyam délutáni napközis rendszerű képzés felmenő rendszerben 2023-24.tanévtől “a” osztályok :				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5+1	5+1+1
Idegen nyelv /angol/	1	1	1	2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Etika/Hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	1~~+1~~	1~~+1~~	1~~+1~~	1~~+1~~
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Digitális kultúra	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**23**
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
Összes óraszám	**24**	**24**	**24**	**25**

Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosítása alapján elkészített 2020-21-es tanévtől az 1, 5. és 9. évfolyamtól felmenő rendszerben kiépítendő Helyi Tanterv

Helyi tanterv– 1-4. évfolyam digitális kultúra emelt óraszámú képzés “b” osztályok:				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5+0,5
Idegen nyelv /angol/	1	1	1	2
Matematika	4	4	4	4+0,5
Etika/Hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Digitális kultúra	1	1	1+1	1+1
Dráma és színház	1 báb	1 báb	1 báb	1 színjátszás
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**23**
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
Összes óraszám	**24**	**24**	**24**	**25**

Helyi tanterv– 1-4. évfolyam angol emelt óraszámú képzés felmenő rendszerben 2025-26.tanévtől “a” osztályok:				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7 +1	7	5	5+1
Idegen nyelv /angol/	1	1 +1	1+1	2 +1
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Etika/Hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Digitális kultúra			1	1
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**23**
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
Összes óraszám	**24**	**24**	**24**	**25**

Helyi tanterv– 5–8. évfolyam angol nyelv - emelt óraszámú képzés „a”osztályok				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+0,5	3+0,5
Idegen nyelv	3+1	3	3+1	3+1
Matematika	4	4	3+0,5	3+0,5
Történelem	2	2	2	2
Hon- és népismeret		+1		
Állampolgári ismeretek				1
Etika/Hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Biológia			2	1
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház	+1	+1		1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és egészségfejlesztés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	**27**	**26**	**28**	**28**
Szabadon tervezhető órakeret	**1**	**2**	**2**	**2**
Összes óraszám	**28**	**28**	**30**	**30**

Helyi tanterv– 5–8. évfolyam emelt óraszámú digitális kultúra képzés „c” osztályok				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+0,5	3+0,5
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	3+0,5	3+0,5
Történelem	2	2	2	2
Hon- és népismeret		1		
Állampolgári ismeretek				1
Etika/Hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Biológia			2	1
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház	1	1		1
Digitális kultúra	1+1	1	1+1	1+1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	**27**	**26**	**28**	**28**
Szabadon tervezhető órakeret	**1**	**2**	**2**	**2**
Összes óraszám	**28**	**28**	**30**	**30**

Nyolcosztályos gimnáziumi képzés

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3+1	4	3	4+1	4+1
I. idegen nyelvek	3+2	3+2	3+2	3+2	3+1	3+1	4	2
II. idegen nyelv					3	3	4	4
Matematika	4	4	3+1	3+1	3+1	3+1	3+2	3+2
Történelem	2	2	2	2	2	2	3	3
Hon- és népismeret		1						
Állampolgári ismeretek				1				1
Etika/Hit-és erkölcstan	1	1	1	1				
Természettudomány	2	2					2	
Biológia			2	1	2/+2 EM	2/+2 EM	2 EM	2 EM
Fizika			2	1	2	2		
Kémia			1	2	2	2		
Földrajz			1	2	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	
Dráma és színház	1	+1						1

Digitális kultúra	1	1	1	1	1/+2 EM	2/+2 EM	2 EM	2 EM
Technika és tervezés	1	1	1				1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (fakultációs órák)							**4**	**4**
Kötelező alapóraszám	**27**	**26**	**28**	**28**	**32**	**32**	**30**	**29**
Szabadon tervezhető órakeret	**1**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**4**	**5**
Összes óraszám	**28**	**28**	**30**	**30**	**34**	**34**	**34**	**34**
Emelt szintű képzésre	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**
Engedélyezett órakeret	**30**	**30**	**32**	**32**	**36**	**36**	**36**	**36**

A nyelvi előkészítő osztály helyi tanterve

Tantárgyak	9. NY
Magyar nyelv	2
I. idegen nyelv-angol	15+1
II. idegen nyelv-német vagy olasz vagy francia	3
Matematika	2
Digitális kultúra	3+1
Testnevelés és egészségfejlesztés	5
Kötelező alapóraszám	**30**
Szabadon tervezhető órakeret	2
Összes óraszám	**32**

Nyelvi előkészítő osztályt követő négy évfolyamos gimnázium helyi tanterve

Helyi tanterv 9-12.évfolyam-emeltszintű idegen nyelvi képzés

Óraterv a kerettantervekhez 9–12. évfolyam, emelt szintű idegen nyelvi képzés				
Tantárgyak	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4+1	4+1
I. idegen nyelv	3+2	3+1	4	2
II. idegen nyelv	3+2	3+2	4+2	4+2
Matematika	3	3+1	3+2	3+2
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Integrált természettudomány			2	
Biológia	2	2		

Fizika	2	2		
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	
Dráma és színház				1
Digitális kultúra	2	1		
Technika és tervezés			2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (fakultációs órák)			**4**	**4**
Kötelező alapóraszám	**32**	**32**	**30**	**29**
Szabadon tervezhető órakeret Emelt szintű képzésre	**2** **2**	**2** **2**	**4** **2**	**5** **2**
Összes óraszám	**34**	**34**	**34**	**34**

2.8 A választható tantárgyak, foglalkozások, tovább ezek esetében a pedagógus-választás szabályai

A tanulási részvétel szempontjából a tanítási óra lehet:

- ✓ kötelező (a kerettantervben meghatározott tantárgy és tantervi modul, valamint a helyi tantervben meghatározott szabadon tervezhető tanórai foglalkozás)
- ✓ nem kötelező (választható tanórai foglalkozás)

Az egyéb foglalkozások tananyagát és követelményeit a szakmai munkaközösség vezetője és az főigazgató által jóváhagyott foglalkozási tervek tartalmazzák.

A kötelező és nem kötelező órák időkereteinek, tartalmi és szervezési lehetőségeinek tervezésénél a kerettantervi rendelet útmutatásai az irányadóak a helyi tantervben.

Iskolánkban a tanulók idegen nyelvként első helyen az angol, másodikként (gimnázium) a német az olasz valamint a francia nyelv tanulását választhatják. Tanulóinknak mindegyik

nyelvből emelt óraszámú, ill. a gimnáziumban emelt szintű oktatás igénybevételére is lehetősége van, a második idegen nyelvből a 9.évfolyamtól.

A szülők és a gyerekek igényeire alapozva minden tanévben – szeptember15-ig – meghirdetjük a választható szakköröket, melyek közül egy tanuló többre is járhat, de 2-nél többet nem ajánlunk.

Tanulóink a délutáni diákköri sportfoglalkozásokat választásuk szerint kötelezően látogathatják. Választásukat szeptember 15-ig kell írásban közöli az iskolával.

A napközis és tanulószobás foglalkozásokra a tanulók szüleinek minden év május 2o-ig kell jelentkeznie.

Etika/Hit és erkölcstan választást a belépő általános iskolai évfolyamoknak minden év május 20-ig, és már a rendszerben bent levő tanulóknak a módosítást április 15-ig kell a szülőknek írásban jelezni.

Gimnáziumi tanulóink 10. évfolyam végén május 20-ig választanak emelt szintű képzést. Ez esetben sem javasoljuk 2-nél több tantárgy választását. Következő tanév szeptember 15-ig módosíthatják korábbi választásukat.

A választható tárgyak esetén (a közép- és emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások) a tanulók és a szülők aláírásukkal erősítik meg választásukat, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne. Tekintettel arra, hogy évfolyamonként nincs egyforma programmal haladó tanulócsoport, a pedagógusok választása nem releváns.

4.4. A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

Az egyéb foglalkozások tananyagát és követelményeit a szakmai munkaközösség vezetője és az főigazgató által jóváhagyott foglalkozási tervek tartalmazzák.

A választható tárgyak esetén (a közép- és emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások) a tanulók és a szülők aláírásukkal erősítik meg választásukat, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

4.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

Pedagógusaink a tankönyvválasztásnál a hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek köréből választanak.
A tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak.
A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a testnevelés, a vizuális kultúra. A sportfelszerelést a szülők szerzik be, a rajzeszközök beszerzése osztályszinten történik.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten tájékoztatjuk a szülőket. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A tankönyvrendelés helyi rendjét, az iskolai tankönyvellátás megszervezését a Szervezeti és Működési Szabályzat határozza meg, ami a honlapon a dokumentumtárban bárki számára elérhető. Ennek alapján, valamint az érvényes rendeletek és törvények alapján évenként elkészítésre kerül a tankönyvellátás rendje. Ezt a szülők számára elérhetővé tesszük a honlapon, és a hirdető táblán. Ebben tájékoztatást adunk arról, hogy a köznevelési törvény alapján mely évfolyamok juthatnak térítésmentesen a tankönyveikhez, és milyen feltételek mellett igényelhető normatív kedvezmény, illetve további kedvezmény.

A következő tanévben szükséges tankönyvekről az áprilisi tankönyvrendelés alkalmával előállított tanulói tankönyvlistáról kapnak tájékoztatást a szülők, ekkor nyilatkozhatnak arról is, hogy gyermekük számára az összes könyvet meg kívánják-e vásárolni.

A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
Részletes megjelölések a tantárgyi kidolgozás keretében olvashatók.

4.6. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

4.6.1. Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.
Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
Fokozatosan előtérbe helyezzük a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.
Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.
Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

4.6.2. A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák (kiemelten a szövegértési kompetencia), képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását az ének-zene és a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.
Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.
Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív, interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaorientációra.

4.6.3. SNI tanulók nevelése oktatása

Intézményünk 1986 óta oktat szegregált formában egyhe értelmi fogyatékos, valamint középsúlyos tanulókat. 2006-tól intézményünk telephelye a Regionális Autista Központ, ahol 12 fő autizmussal élő tanuló nevelése, oktatása zajlik. Mindezekről részletek jelen dokumentum 3. fejezetében olvashatók.
2012. szeptemberétől iskolánk új feladatot kapott: a városban élő általános iskolás korú integrálható SNI tanulók nevelését és oktatását szakmai alapdokumentumunk alapján.

4.6.4. Kiemelt területek gondozása

4.6.4.1. Etika/Hit- és erkölcstan oktatása

A szülők előzetes igényei alapján a város egyházaival közreműködve szervezzük meg az Etika/Hit- és erkölcstan oktatását kiváltó, kötelezően választható hit-és erkölcstan oktatását. Mindezek mellett az eddigiekben megszokott fakultatív hittan oktatás, mint tanórán kívüli tevékenységet is biztosítjuk tanulóinknak az igények szerinti egyházak közreműködésével.

2.8.1.1 Tanulószobai foglalkozás

Az 5-8. évfolyamokon a *hagyományos tanulószobai rendszert* működteti iskolánk az eddigi jól bevált gyakorlat alapján.

A Kompetencia Projekt módszertani csomagjának részeként - amennyiben a pedagógus létszám lehetővé teszi - fejlesztő tanulószobai foglalkozásokat működtetünk. Tanulószobai idő alatt évfolyamonként szaktanárok várják a fejlesztésre szoruló gyerekeket - lehetőség szerint – matematika, magyar, természettudomány tantárgyakból a szövegértés fejlesztése céljából.

4.6.5.Természettudományi nevelés

Iskolánk gimnáziumi tagozatának egyik kiemelt oktatási területe 2001 óta az emelt szintű természettudományi képzés. Ezt a 2013/14-es tanévtől felmenő rendszerben pedig a biológia tantárgyat oktatjuk emelt óraszámban. 9-10. évfolyamon minden évben 5 nap terepgyakorlatot tartunk diákjainknak a lakóhely környékén, részben pedig távolabbi élőhelyek megismerése céljából. Iskolánk Örökös Ökoiskola és akkreditált kiváló tehetségpont-többek között környezetvédelem területen. Ennek szellemében az éves munkatervünk számos környezeti neveléssel kapcsolatos programot tartalmaz. Ezek főképpen tanórán kívüli tevékenységek.

Az iskola arculata határozottan képviseli a fenntarthatóság, a környezettel harmonikus életvitel pedagógiai értékeit. Környezetkultúránk kiemelt fontosságú természettudományos nevelési tevékenységeinket támasztja alá. Fontosnak tartjuk tanulóink és dolgozóink egészségmegőrzését, ill. a prevenciós tevékenységeket. Ennek érdekében tartunk minden tanévben iskolai szintű Egészségnapok rendezvényt, közreműködünk és részt veszünk az országos előadásokon és méréseken.

4.6.5. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon

A mindennapos testnevelés programja része az iskola egészségnevelési programjának

A program pedagógiailag, módszertanilag szorosan kapcsolódik az intézmény nevelési programjához – ezen belül az intézmény által kidolgozott helyi tantervhez és szociális kompetencia oktatásához -, így a testnevelés és sport sajátos eszközeivel járul hozzá, hogy kialakuljon az egymás iránti tisztelet, önfegyelem, tolerancia, szolidaritás, csapatszellem, kudarctűrés, valamint fejlődjön a szabályok megértése és betartása.

A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.

A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.

További részletek a 4.8. fejezetben.

4.6.6. Művészeti nevelés

Fontos szempont tanulóink esztétikai nevelése, amely nemcsak a kötelező környezet és vizuális kultúra, rajz, művészettörténet órákon valósul meg. Egyéb művészeti tárgyak is kiemelt szerepet kapnak, mint pl. báb, dráma, angol nyelvű dráma. Iskolánk kiemelt feladata tanulóink szűkebb és tágabb környezetének dekoratív kialakítása, ápolása, szépítése is. Az osztályfőnökök az osztálytermek, a szaktanárok a szaktantermek dekorálásába vonják be a tanulókat. Munkatervünkben szereplő iskolai, tagozati szintű rendezvényeink dekorációit is tanulóink segítségével állítjuk össze. Rajszakkört működtetünk, rajzversenyeket hirdetünk, és külső rajzversenyekre nevezünk több tanulóval.

Az SNI tagozaton valamint az Autista Központban kiemelt szerepe van a tanulói környezet esztétikai képének, amely ezen tanulók részére kiemelten a nevelés egy fontos eszköze.

4.6.7. Idegennyelv-oktatás

Az idegen nyelvi oktatás iskolánk oktatásában a legkiemeltebb terület. Első osztályban kezdődik az angol nyelv oktatása, majd felső tagozaton emelt óraszámban folytatódik. Gimnáziumban 9. évfolyamtól emelt szintű angol nyelvi képzésünk mellett megjelennek a második idegen nyelvek. Diákjaink olasz, német és francia nyelvekből választhatnak. Számtalan tanórán kívüli időben tartott programunk szervezője az idegen nyelvi munkaközösség. Idegen nyelvi oktatásunk erősítése céljából minden lehetőséget kihasználunk külföldi iskolákkal történő kapcsolatok kialakítására. (Erasmus+)

4.6.8. Emelt szintű képzési formák

Az emelt szintű képzési forma hagyományosan a tehetséggondozás egyik formája. A Nemzeti Alaptantervről értelmében, ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban

a) idegen nyelv, esetén legalább heti öt,

b) minden egyéb tantárgy esetében legalább heti négy tanórai foglalkozást kell biztosítani. Ezek alapján, valamint intézményünk eddigi működése és prioritásai alapján továbbra is folytatunk emelt szintű oktatást idegen nyelvekből (angol, német, olasz, francia) a NYEK osztály folytatásaként induló 9. osztályban, valamint 9. osztálytól biológiából a nyolcévfolyamos gimnáziumban.

4.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

Általános tanítás-tanulásszervezési eljárások

Az adott foglalkozás jellegéből adódóan megjelenik az egyéni, a páros és a csapatmunka, és ezekben a differenciálás az egyéni képességeknek megfelelően. Fontos a mozgásbeli hátrányok kiegyenlítése, szükség szerint a felzárkóztatás és a tehetségek gondozása, ahol kiemelten kezeljük a labdajátékokat. Programunk fő célja a mindennapos testmozgás változatos lehetőségének biztosítása, mellette olyan programok szervezése, amelyek bővítik, kiegészítik, változatosabbá teszik a mindennapos testnevelést. A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során. Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

A megnövekedett számú testnevelés órák lebonyolítása komoly feladat elé állítja az iskolát. Rendelkezésre álló létesítmények: a városi kosárlabdacsarnok, a városi uszoda, az iskola tornaterme és táncterme. A téli hónapokban és esős napokon biztosan csak a fent felsoroltakra számíthatunk

Az 1-4. évfolyamon a mindennapos testnevelést 3 óra tornatermi testnevelés, 1óra úszás és 1óra néptánc órával oldjuk meg. A néptáncot integráljuk a testnevelés óra keretébe.

Az 5-12.évfolyamon 5 órában testnevelés és úszás órákat biztosítunk. A délelőtti időszakban, az órarendben heti 3 testnevelés vagy úszás óra szerepel. A +2óra testnevelést a 6-7-8-9.órában tartjuk.

Egész éves, illetve féléves felmentéseket testnevelés órákról, szakorvosi véleménnyel és szülői kérvénnyel kell benyújtani az iskola főigazgatójának, aki ezek után meghozza a határozatot a testnevelés tantárgy alóli felmentésről.

A mindennapos testnevelés délutáni két órájáról felmentést kaphatnak:

azok a tanulók, akik leigazolt sportolók, vagy
versenyszerűen táncfoglalkozásra járnak,

Minden tanév szeptember 15-ig és február 15-ig a ~~testnevelő tanárnak~~ osztályfőnöknek kell leadni az iskola által kiadott formanyomtatványon a hivatalos nyilatkozatot arról, hogy a tanuló:

a sportegyesület, táncegyesület leigazolt tagja és rendszeresen részt vesz az edzéseken és versenyeken (2024 szeptemberétől versenyengedély),

Az iskolai tanórán kívüli sportfoglalkozások szeptember 15-étől indulnak. A tanórák órák 30%-ának mulasztása tanév megismétlésével jár.

A délutáni sportórák célja: a tanulók iskolai leterheltségének ellensúlyozása, önfeledt játékpercek biztosítása. Alakítsuk ki bennük az igényt a rendszeresen végzett testmozgásra. Töltsék szabadidejüket megfelelő közösségben, éljék át a csapathoz tartozás örömét, a közös felelősség élményét. A délutáni sportórák feladatai: elsősorban játéklehetőség biztosítása, házibajnokságok szervezése, lebonyolítása, felkészítés iskolai és iskolán kívüli versenyekre, tehetséggondozás.

Iskolánk gyógytestnevelés órákat nem biztosít.

4.7.1. A tanulók fizikai állapotának felmérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

Minden tanévben januártól május hónapig kell elvégezni a felméréseket. Május hónapban a Magyar Diáksport Szövetség NETFIT felületére a testnevelőknek fel kell vinni az általuk tanított osztályok felméréseinek az eredményét. A felmérés elvégzése 1-4. évfolyamon nem kötelező.

Tanév végéig évfolyam szinten el kell végezni az eredmények kiértékelését. Le kell vonni a megfelelő következtetéseket, és ahol szükséges intézkedési tervet kell készíteni, melynek külön meg kell jelennie a pedagógus tanmenetében.

A NETFIT fittség mérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát.

A négy profil: Testösszetétel és tápláltsági profil

Aerob/állóképességi/ profil
Vázizomzat fittségi profil
Hajlékonysági profil

A fittségi próbák eredményei lehetőséget teremtenek:

a diákok egyéni fizikai fittségének a megállapítására, értékelésére és nyomon követésére
a diákok egyéni fizikai fittségével kapcsolatos tájékoztatásra a szülők felé
tanulói csoportok, illetve osztályok és évfolyamok fizikai fittségének minősítésére, nyomon követésére
a fizikai fittség állapotával kapcsolatos következtetések intézményi szintű levonására
megyei, országos szintű állapot megítélésére

Célunk az, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is!

4.8. Érettségi vizsgatárgyak

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt – négy kötelező és legalább egy általa választott (a továbbiakban: kötelezően választott) – vizsgatárgyból kell – legalább középszinten – vizsgát tennie. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

A középszintű érettségi vizsgatárgyai:

Kötelező vizsgatárgyak:

magyar nyelv és irodalom,
történelem,

matematika,
idegen nyelv (angol/ francia/ olasz/ német nyelv),
kötelezően választandó vizsgatárgyak a tantárgyi kínálatból.

Az alábbi választható tárgyakból lehet emelt szintű vizsgára jelentkezni, melyekből felkészítést is biztosítunk: a kötelező vizsgatárgyak, biológia, kémia, földrajz, fizika, testnevelés, informatika.

Az egyes tantárgyakra vonatkozó középszintű érettségi témaköröket a pedagógiai programunk mellékleteként adjuk közre.

4.9. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Iskolánk - függetlenül az iskolafenntartótól - gondoskodik arról, hogy tanulóink elsajátítsák az alapvető erkölcsi normákat, kompetenciákat. Iskolánk felelőssége annak meghatározása is, hogy ezek a normák, kompetenciák milyen műveltségi területek részeként és hogyan kerülnek elsajátításra.

A félévi és év végi teljesítmény minősítése az ötfokú osztályozási skála alapján történik, kivétel az Etika/Hit- és erkölcstan tantárgynál. Ebben az esetben –részt vett- bejegyzést alkalmazunk. A tanulók teljesítményét – értelemszerűen – a szaktanár tudja megítélni (ez a Nkt-ben biztosított joga is egyben). Azonban az év közben szerzett érdemjegyek nem azonos súlyúak ezért általános szabályt a félévi és az év végi osztályzatok megállapítására nem alakítunk ki. Irányadónak tekintjük a következő szempontokat: az év végi osztályzatot az egész éves teljesítmény alapján állapítjuk meg, de figyelembe vesszük a teljesítmény változásának tendenciáit (rontás esetén esetleg azok okait), valamint a tanuló képességeit, szorgalmát és órai munkáját.

A tanuló vagy a szülő - a törvényi előírásoknak megfelelően – írásban kérelmezheti az osztályzat felül bírálatát, ebben az esetben a tanuló független vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról.

Az értékeléseket az elektronikus tanulmányi rendszerbe rögzítjük. Szóbeli felelet esetén azonnal, írásbeli felelet, dolgozat írását követően 2 héten belül kell az érdemjegyet vagy a szöveges értékelést beírni.

4.9.1.1. Alsó tagozat

Szöveges értékelés az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében

Az 1. évfolyam tanulói, valamint a 2. osztályosok az első félévben, olyan szöveges értékelést kapnak, amely kifejezi, hogy a tanuló kiválóan, jól, vagy csak megfelelt szinten teljesítette a követelményeket, esetleg felzárkóztatásra szorul.

Ha tanuló „felzárkóztatásra szorul" minősítést kap, az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

A félévi és év végi szöveges értékelés nem zárja ki az év közbeni érdemjegyek alkalmazását, tehát az egy-öt számskála szerinti értékelést.

A pedagógusok saját maguk döntik el, hogy az egyes tanulók esetében milyen tartalommal fejezik ki a

kiválóan,
jól,
megfelelően történő teljesítményt,
illetve azt a tényt, hogy a tanuló felzárkóztatásra szorul.

A szöveges értékelés alapja – mint egyéb értékelés esetén is – a szintezett tantervi követelmény, amelyet a munkaközösségek valamennyi tantárgyra, tevékenységre kidolgoztak.

A szöveges értékelést tartalmilag befolyásoló tényezők

a tananyaggal kapcsolatban

- a mit és miért tanítunk
- milyen céllal
- milyen módszerekkel és tanulásszervezéssel
- mi a követelmény (minimum és optimum)
- milyen képességeket kívánunk fejleszteni

a tanulókkal kapcsolatban

- önmagához képest hogyan fejlődik
- milyen lehetőségei vannak a továbblépésre
- hogyan látjuk személyiségének alakulását

A szöveges értékelés alapelvei

az értékelés a gyerekért, s elsősorban a gyereknek szóljon
alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet
nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart

a gyerek lehessen aktív részese a saját fejlődésének

a szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a gyermek fejlődéséről

a minősítést fejlesztőközpontúság jellemezze

vegye figyelembe az életkori sajátosságokat

legyen összhangban a NAT, a pedagógiai program, a helyi tantervi rendszer és a kimunkált értékelési koncepció között

jellemezze a gyakorlatot a rendszeres és folyamatos értékelés

személyre szóló és ösztönző jellegű legyen tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni

konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját és módját, nyelvi megformáltságában legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára.

A szöveges értékelés módjai és gyakorisága

Szóbeli: - Tanítási órákon, tanítási órán kívül alkalomszerűen bármikor, de negyedévenként mindenképpen

Irányulhat: a magatartásra,

a szorgalomra és

a tanulmányi teljesítményre

Megfogalmazódhat: a tanító részéről

Írásbeli:

Tanulmányi írásbeli produktumokra írt rövid észrevétel megfogalmazásával

Témazáró felmérés %-os értékelésével és ezek minősítő jelzésével

A tanulási folyamatban szükség szerint aktuális észrevételek bejegyzésével az elektronikus naplóban. 1-2.osztályban félévkor és 1. osztályban tanév végén részletes szöveges értékelés a tanuló magatartásáról, szorgalmáról és tanulmányi eredményeiről az elektronikus naplóban és nyomtatott formában, és az új bizonyítvány pótlapon (pótlapokon).

A szöveges értékelés formái

Előzetes szempontok alapján, szabadon megfogalmazott

Előre meghatározott-évente ellenőrzött-szövegbázisból a megfelelő értékelés kiválasztásával.

A tanulói teljesítmény (tantárgyak) értékelésének, minősítésének formái az alsó tagozatos osztályokban :

1.Magatartás -Szorgalom

Magatartás 1-4.osztály	Szorgalom 1-4.osztály
példás	példás
jó	jó
változó	változó
rossz	hanyag

2.Tanulmányi eredmény

Ezen négy minősítő kategória alkalmazandó a felsorolt tevékenységeknél, tantárgyaknál, melynek érdemjegyre való átváltását a táblázat tartalmazza.

Az 1. és 2. évfolyamban félévkor: magyar nyelv, irodalom, matematika, angol nyelv, digitális kultúra, ének-zene, technika és tervezés, vizuális kultúra, testnevelés és sport tantárgyakból. A "b" osztályokban dráma és színház tantárgyból is.

Szöveges minősítés	Érdemjegyre való átváltás
nagyon jó	jeles (5)
jó	jó (4)
megfelelt	közepes (3)
felzárkóztatásra szorul	elégséges (2)

A "felzárkóztatásra szorul" minősítés csak 2. évfolyam félévig alkalmazható.

Az 1.osztályban tanév végén: magyar nyelv, irodalom, matematika, angol nyelv, digitális kultúra, ének-zene, technika és tervezés, vizuális kultúra, testnevelés és sport tantárgyakból.

A "b" osztályokban dráma és színház tantárgyból is.

Szöveges minősítés	Érdemjegyre való átváltás
nagyon jó	jeles (5)
jó	jó (4)
megfelelt	közepes (3)
gyengén megfelelt	elégséges (2)

nem felelt meg	elégtelen (1)

3.Tanulmányi eredmény-minősítés, érdemjegy

jeles (5)

jó (4)

közepes (3)

elégséges (2)

elégtelen (1)

Ezen minősítő kategóriák alkalmazandók

a.) a 2. évfolyamban tanév végén magyar nyelv, irodalom, technika és tervezés, angol nyelv, digitális kultúra, ének-zene, vizuális kultúra, matematika, testnevelés és sport.

A “b” osztályokban dráma és színház tantárgyból is.

b.) a 3.és a 4. évfolyamban magyar nyelv, irodalom, technika és tervezés, angol nyelv, digitális kultúra, ének-zene, matematika, vizuális kultúra, környezetismeret, dráma és színház, testnevelés és sport tantárgyakból. A “b” osztályokban dráma és színház tantárgyból is.

4.9.1.2. Felső és gimnáziumi tagozat

Az 5-12. osztályokban az érdemjegyek és osztályzatok meghatározása a hagyományos forma szerint az 1-5. számskálán történik. Az Etika/Hit és erkölcstan tantárgynál a „részt vett”bejegyzést alkalmazzuk.

Az évközi teljesítmény értékelésének és minősítésének formái:

Az értékelés és a minősítés szempontjait, illetve az egyes érdemjegyekhez tartozó teljesítési követelményeket részletesen az egyes tantárgyak helyi tantervei tartalmazzák, de általában az a tanuló:

jeles (5) aki:

- a tantervi követelményeknek a számonkéréskor kifogástalanul eleget tesz, a tananyagot ismeri, érti, önállóan tudja alkalmazni,
- a tantárgy szaknyelvét használja, szabatosan fogalmaz;

jó (4) aki:

- a tantervi követelményeknek a számonkéréskor megbízhatóan, kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget,
- az ismereteit kis tanári segítséggel tudja alkalmazni;

közepes (3) aki:

- a tananyagot csak pontatlanul vagy hiányosan képes felidézni,
- gyakran szorul a számonkérés során tanári segítségre;

elégséges (2) aki:

- a számonkéréskor folyamatos tanári segítségre szorul,
- a továbbhaladáshoz csak a szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik,
- önálló feladatvégzésre nem képes;

elégtelen (1) aki:

- számonkéréskor a tantervi minimumot folyamatos tanári segítséggel sem képes
- teljesíteni.

Az alábbi pontok tekintetében azonban iskolai szintű egységet alakítunk ki.

1. Tanév eleji, vagy új téma elején íratott diagnosztizáló mérés eredményét nem osztályozzuk, (tájékozódás).
2. Témazáró dolgozat eredményét piros jeggyel írjuk a naplóba.

3. Témazáró dolgozatra egy jegyet adhatunk. Kivétel: magyar, idegen nyelv, ahol a törvény által megengedett számú jeggyel értékelünk. A gimnáziumi tagozaton a témazáró dolgozatok érdemjegyei súlyozottan (kétszeres szorzóval) számítanak.
4. Félévkor és év végén jegyek lezárásánál a matematikai kerekítés szabályait használjuk. A 0,5 - 0,75 közötti átlagok esetén a szaktanár mérlegelheti a javítás lehetőségét.
5. Az év végi jegybe az egész éves teljesítményt számítjuk. A fejlődési tendencia beszámítható.
6. Az értékelési határok egységesek a munkaközösségeken belül, a tagozati eltérések figyelembevételével.
7. Témazáró dolgozat javítására nincs lehetőség. Kivétel: egyéni elbírálás
8. A kis- érettségi végső tantárgyi eredményei +/-1 jeggyel módosíthatják az adott félév záró osztályzatait.
9. A szaktanárok kötelessége a tanév elején ismertetni a tanulókkal az értékelés rendjét.

A félévi és év végi osztályzatok megállapításának rendje és formái

A tanulók teljesítményét félévkor és év végén a szorgalmi idő alatt folyamatosan szerzett érdemjegyek alapján értékeljük és minősítjük a jogszabályi előírások szerint.

A vizsgán nyújtott teljesítményük alapján a vizsgabizottság állapítja meg a tantárgyi osztályzatát azoknak a tanulóknak, akik

az egyéni munkarend szerint tanulók az iskola által összeállított ütemezés szerint félévkor és év végén kötelesek osztályozó vizsgát tenni,
az előrehozott érettségi vizsgára való jelentkezés miatt osztályozó vizsgát tesznek,
mulasztásaik miatt nem osztályozhatók, és ezért a jogszabályi előírások alapján osztályozó vizsgát kell tenniük,
iskolaváltás miatt különbözeti vizsgát tesznek,
javítóvizsgát tesznek.

A félévi értesítőben és a bizonyítványban szereplő tantárgyi osztályzatok összefoglaló képet adnak a tanuló adott tanévben nyújtott összteljesítményéről, tehát minősítik a tanuló munkáját.

A tanév végi osztályzat azt tanúsítja, hogy a tanuló:

az adott évfolyam tantervi követelményeit milyen mértékben teljesítette,
ismeretei elegendőek-e, hogy a következő évfolyamba lépjen, illetve, hogy záróvizsgára lehessen bocsátani.

4.10. Az otthoni, napközis és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Alsó tagozatban

A két párhuzamos osztályban az otthoni (napközi) felkészülés szempontjából négy tevékenységre helyezzük a hangsúlyt: a nyelvi- irodalmi kommunikáció, a matematika, a természetismeret, angol nyelv. Az 1-4. évfolyamban - a kötelező tanórák után napközis ellátást biztosítunk.

Házi feladat egyik napról a másikra, hét végére, és a szünetekre is adható a korlátozó elvek maximális figyelembevételével.

A házi feladatok mennyisége és minősége - lehetőség szerint - egyénre szabott, a gyermek képességéhez igazodó
a tanulók órarendjénél kívánalom az azonos terhelés
egy tanítási napon csak 1 témazárót, felmérést, vagy tudáspróbát írhatnak a tanulók
a házi feladatok tanórai előkészítettsége segítse az önálló megoldást
a felzárkóztató programok segítsék a házi feladatok további előkészítését, más megoldások keresését
a tanulók tanítási órán, napköziben, sajátítsák el az önálló tanulás helyes technikáit (tantárgyak sorrendje, időbeosztás, szövegfeldolgozás, verstanulás, önellenőrzés, stb.)

Az otthoni (napközis) felkészülés korlátozó elvei:

A házi feladat (szóbeli és írásbeli) az iskolában tanultak gyakorlását, elmélyítését szolgálja, és legyen fejlesztő hatású.
Legyen egyensúlyban egy tantárgyon belül a szóbeli és írásbeli feladat aránya.
Verstanulásra – a vers hosszától függően – minimum 1 hét álljon a tanuló rendelkezésére.
A tanulónak az egyik napról a másikra feladott házi feladat megoldására fordított ideje ne haladja meg az 1-1,5 órát, tehát mennyisége ideális legyen (kivételt képez a hosszabb hiányzás miatti lemaradás pótlása)
A hét végére, illetve tanítási szünetre feladott házi feladat mennyisége ne haladja meg az egyik napról a másikra feladott házi feladat mennyiségét.
Napközis tanulmányi foglalkozásról csak szóbeli házi feladat vihető haza – kivétel, ha a tanulónak a tanulási idő alatt más elfoglaltsága volt (szakkör, ISK, zeneiskola, logopédia stb.).

4.10.1.1. Felső és gimnáziumi tagozaton

- ✓ 5-6. évfolyam: 10 tantárgyból ezek közül 5 készségtárgy, melyekből nem, vagy csak ritkán kapnak házi feladatot.
- ✓ 7. évfolyam: belép négy természettudományos tantárgy
- ✓ 8. évfolyam: a továbbtanulásra való felkészülés
- ✓ 9-11. évfolyam: a gimnáziumba lépés nagy váltást jelent mind a tananyag, mind a tanulással eltöltött idő szempontjából
- ✓ 10. évfolyamban belép kis érettségire való felkészülés
- ✓ 11-12. évfolyam: a kétszintű/előrehozott érettségire való felkészülés

Az otthoni felkészülés és a pihenéssel eltöltött idő arányának befolyásoló tényezői:

- ✓ az órarend összeállításának szempontjai (megközelítőleg egyforma erősségű napok tervezése; a heti 2 órás tantárgyak arányos elosztása a lehetőségek szerint)
- ✓ az egyes tantárgyak tananyaga
- ✓ az egyes tantárgyak heti óraszáma
- ✓ témazáró írásbeli számonkérések elosztása 5-6. oszt. naponta (max. napi 2 órán)
- ✓ az otthoni felkészülési idő lerövidítése: a nem kötelező tanórai foglalkozások keretén belül (tehetséggondozás, felzárkóztatás, szakkörök, stb.)
- ✓ lehetőség szerint a hosszabb hétvégére kevesebb írásbeli és szóbeli házi feladatot, valamint tanítási szünetek idejére csak szóbeli feladatot adunk tanulóinknak
- ✓ differenciált házi feladat adása az egyéni képességhez mérten
- ✓ helyes napirend, tanulási technikák, módszerek kialakításában való segítségnyújtás osztályfőnöki /önismeret órákon; tanulószobán és napközis foglalkozásokon.

A gimnázium óratervében rögzített tantárgyi rendszer elemeinek tananyagtartalmát és követelményrendszerét az érintett szaktárgyi munkaközösségek dolgozták ki oly módon, hogy az

- ✓ biztosítsa a képességfejlesztés folyamatosságát,
- ✓ törésmentesen illeszkedjen az adott tantárgy művelődési tartalmának – a NAT és a kerettantervek által is meghatározott – egymásra épüléséhez, továbbá
- ✓ előkészítse a közép-, illetve emelt szintű érettségi követelmények érvényesítését.

Ez határozza meg a gimnáziumi osztályokban alkalmazott tankönyvek és oktatási segédletek biztosítását is.

Az általános pedagógiai megfontolások és munkaközösségi szintű normák maradéktalanul érvényesülnek a NYEK - osztályokban is, azzal a kiegészítéssel, hogy

a tanulói teljesítmény szóbeli és írásbeli ellenőrzése/értékelése a rendkívül magas heti óraszám miatt még differenciáltabb, árnyaltabb kell, hogy legyen,

mind az írásbeli, mind a szóbeli eljárások a közép-, illetve az emelt szintű érettségi vizsga módszertanát érvényesítsék, míg

a tanulók otthoni terhelésének az idegen nyelvi felkészülés folyamatosságát kell szolgálnia és biztosítania.

4.11. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez minősítéséhez kapcsolódó elvek

Szempontok a tanulás és a szorgalom értékeléséhez

(a követelményszintek figyelembevételével)

- ✓ Munkafegyelem
- ✓ Felszerelés
- ✓ A házi feladat megléte
- ✓ Aktivitás
- ✓ Önállóság
- ✓ Munkatempó
- ✓ Figyelem
- ✓ Érdeklődés
- ✓ Igényesség a munkavégzésben
- ✓ Megbízhatóság
- ✓ A feladattudat fejlettsége
- ✓ Kitartás a feladatvégzésben

Szempontok a magatartás értékeléséhez

- ✓ Együttműködés a társakkal és pedagógusokkal
- ✓ Szabálykövetés tanórán és tanórán kívül
- ✓ Az osztályban elfoglalt helye
- ✓ Kezdeményezőkészség
- ✓ Felelősségtudat
- ✓ Beszédstílus, hangnem

A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei:

Magatartás (illem)

Tudjon helyesen bemutatkozni, udvariasan kérni, másokat felszólítani valamire.
Kis csoportokban történő beszélgetéseknél figyelmesen hallgasson végig másokat, ok nélkül ne szakítsa félbe mások beszédét, ne kalandozzon el a témától.
Ismerje és helyesen alkalmazza:

- o az iskolai viselkedés,
- o az étkezés,

- a közlekedés,
- az otthoni viselkedés,
- a jó megjelenés,
- a vásárlás,
- a szabadidőben végezhető tevékenységek,
- az ajándékozás,
- az írásbeli értékelés,

✓ a telefonálás illemszabályait.

Társakkal és felnőttekkel a tanult kommunikációs normáknak megfelelően érintkezzen.

Ha normasértően viselkedett, legyen képes önállóan javítani hibáit.

Tudjon kommunikációs képességeiről szakszerűen elemzést nyújtani összefüggő szóbeli szöveggel.

Beszédtempóját, hangerejét, a távolságtartást, gesztusait, arcjátékát, tekintetét és testtartását tudja a kommunikációs helyzetnek megfelelően szabályozni.

Tudja a nem kívánt kommunikációs szándékot tapintatosan elhárítani.

Ismerje fel a kommunikációs zavar által esetlegesen keletkező humort.

Ismerje az eredményes kommunikáció feltételeit, s valóságos szituációkban aktívan vegyen részt a megteremtésükben

Tudjon határt szabni az internetes kommunikációs felületek és a mobiltelefon használatában.

A magatartás értékelésének jellemzői

PÉLDÁS:

- ✓ Az a tanuló, aki a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi;
- ✓ Az iskolai feladatokból önként részt vállal, azokat teljesíti;
- ✓ A házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat;
- ✓ Felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó, megértő, együttműködő és jóindulatú;
- ✓ Fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben;
- ✓ Munkavégzése megbízható, pontos lelkiismeretes;
- ✓ Megnyilvánulásaiban őszinte.

JÓ:

- ✓ Az a tanuló, akinek neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik a kijavításukra;
- ✓ Részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi;
- ✓ A házirendet igyekszik betartani,
- ✓ Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő, ezek kismértékűek,
- ✓ Fegyelmi fokozata: legfeljebb egy írásbeli osztályfőnöki vagy szaktanári figyelmeztetés.

VÁLTOZÓ:

- ✓ Az a tanuló, aki a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyása;
- ✓ Viselkedésével szemben kifogás merül fel;
- ✓ Többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen,
- ✓ Társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész;
- ✓ Önértékelése irreális, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó;
- ✓ Fegyelmezési fokozata: írásbeli osztályfőnöki megrovás;
- ✓ Legsúlyosabb fegyelmező intézkedés vele szemben: főigazgatói figyelmeztetés;
- ✓ Akinek igazolatlan órája van, magatartása nem lehet közepesnél jobb (gimnáziumi tanulókra vonatkozik)

ROSSZ:

- ✓ Az a tanuló, aki fegyelmezetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt a közösségének;
- ✓ a nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja;
- ✓ A felnőttekkel szemben tudatosan neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaival durván beszél, verekedik;

Legmagasabb fegyelmező intézkedés vele szemben: főigazgatói intés.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Szorgalom (önművelés)

Az iskolai munkával kapcsolatos feladatait legjobb tudása szerint végzi el.

Használja a szaklexikonokat, szakszótárakat.

Legyen szokása a könyvek, folyóiratok olvasása.

Legyen igénye a művelődésre.

A szorgalom értékelésének jellemzői

PÉLDÁS:

- ✓ Annak a tanulónak a szorgalma, aki a tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik;
- ✓ Munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre;
- ✓ Többletfeladatokat vállal, feladatait maximális önállósággal és megbízhatóan végzi el;
- ✓ Kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig készül, figyel, érdeklődő;
- ✓ Érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál, ismeretanyaga a tananyagon kívülre is kiterjed

JÓ:

- ✓ A tanuló szorgalma, ha figyel az órákon, a házi feladatot elvégzi, az órákra a képességeihez mérten lelkiismeretesen készül, az órán megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik,
- ✓ Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát;
- ✓ Általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat, az órai aktivitása, a munkához való viszonya a tőle elvárható szintű;
- ✓ Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

VÁLTOZÓ:

- ✓ Annak a tanulónak a szorgalma, akinek munkája ingadozó, hanyag és jó munkák váltogatják egymást;
- ✓ Önállóan, csak utasításra kezd a munkához, nem ellenőrzi önmagát;
- ✓ Munkája változékony, gyakran dolgozik képességszintje alatt;
- ✓ Szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire.

HANYAG:

- ✓ A tanuló szorgalma, ha fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, a munkáját nem végzi el;
- ✓ Képességeihez, a körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan;
- ✓ Gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz;
- ✓ Érdektelenség, teljes közömbösség jellemzi.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A jutalmazás elvei és formái

A példamutató magatartás, a kiemelkedő tanulmányi-, közösségi munka és bármely teljesítmény, amely az iskola hírnevét emeli, és a személyiséget gazdagítja, jutalmat érdemel.

Év közben:

- ✓ szaktanári dicséret szóban
- ✓ szaktanári dicséret írásban
- ✓ osztályfőnöki dicséret írásban
- ✓ főigazgató-helyettesi dicséret írásban
- ✓ főigazgatói dicséret a tanulóközösség előtt szóban
- ✓ főigazgatói dicséret írásban

Év végén:

- ✓ főigazgatói dicséret
- ✓ főigazgatói dicséret a tanulóközösség előtt
- ✓ általános tanulmányi munkát elismerő dicséret
- ✓ oklevél, emléklap
- ✓ jutalomkönyv
- ✓ Arany Oklevél – kiemelkedő teljesítményért
- ✓ „Arany Plakett” – több területen kiemelkedő teljesítményért

A büntetés elvei és formái

Fegyelmezési intézkedések:

- ✓ figyelmeztetés négyszemközt, majd közösség előtt
- ✓ írásbeli figyelmeztetés (szaktanári, osztályfőnöki)
- ✓ írásbeli intés (szaktanári, osztályfőnöki)
- ✓ főigazgató-helyettesi figyelmeztetés, intés

- ✓ főigazgatói figyelmeztetés, intés

Fegyelmi intézkedések:

- ✓ megrovás
- ✓ szigorú megrovás
- ✓ meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása
- ✓ a tanuló kártérítés megfizetésére való kötelezése
- ✓ áthelyezés másik osztályba, vagy iskolába
- ✓ eltiltás a tanév folytatásától (nem tanköteles tanulók esetén)
- ✓ kizárás az iskolából (nem tanköteles tanulók esetén)

4.12. A tanuló esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek csoportjába tartozó, tanulóknak biztosított, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint történik.

A gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részesülő tanulók egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs ellátásban is részesülnek.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi körzeten belüli arányának meghatározása a jogszabályi feltételek szerint történik

A tankötelezettség iskolába járással, illetve a szülő vagy a nagykorú kérelmére egyéni munkarend szerinti tanulóként teljesíthető.

A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjába jelentkező tanulót támogatjuk.

Az intézményben folytatott tanulói fegyelmi eljárás és a fegyelmi tárgyalás pedagógiai célokat szolgál. A fegyelmi eljárást, igény esetén egyeztető eljárás előzi meg.

A teljes körű egészségfejlesztést biztosítunk a helyi egészségfejlesztési program alapján. Prevenciós programok, előadások segítségével juttatjuk el a megfelelő információkat a sikeres megelőzés érdekében a diákoknak.

Iskolai pszichológus, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős foglalkozik a tanulók lelki egészségével.

Közreműködünk a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében. Ennek érdekében tevékenyen együttműködünk a gyermekjóléti szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Az iskola a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képesség kibontakoztató felkészítést szervez.

4.13. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

4.13.1. Tanulmányi kirándulások szervezése

Tanulmányi kirándulásokat az osztályfőnök kezdeményezésére 1 tanévben max. 3 napra lehet szervezni. A szervezéshez szükséges az osztály szülői közösségének jóváhagyása és támogatása, valamint a fenntartó engedélyezése. A tanulmányi kirándulás kizárólag a fent megjelölt 3 feltétel együttes teljesülésekor szervezhető meg.

4.13.2. Erdei iskola szervezése

Erdei iskola szervezését kezdeményezhet az osztályfőnök. Az erdei iskola 4-5 összefüggő tanítási napon szervezhető. A szervezéshez szükséges az osztály szülői közösségének jóváhagyása és támogatása, valamint a fenntartó engedélyezése. Az erdei iskola kizárólag a fent megjelölt 3 feltétel együttes teljesülésekor szervezhető meg.

2.8.2. Természetttudományos terepmunka

A 9-10. évfolyam biológiaemelt szintű csoportjaink terepmunkájára 9. és 10. évben kerül sor. A terepmunka 5x1 napos, melyből 1 nap kötelező jelleggel a helyi természeti adottságok, társulások vizsgálatával telik. Maximum 3-4 tanítási nap a helyitől eltérő természeti környezetben történő vizsgálódásokkal telik. A tereptani munkát a biológia, szaktanár kezdeményezi.

2.8.3. Egyéb, az intézmény munkájához tartozó programjaink. melyek jelen dokumentumban szerepelnek, és költségvetési kiegészítést igényelnek:

A költségigényes programokra minden költségvetés készítésekor az iskola engedélyt kér a fenntartótól és ez alapján tervezi az aktuális tanév munkatervét, mely szintén a fenntartó engedélyezését követően válik érvényessé.

Többletkötelezettség tartalma	A többletkötelezettség rövid indoklása
Vizsgáztatási díjak (központi felvételi, szóbeli felvételi)	Szakmailag indokolt a vizsgák megtartása

Többletkötelezettség tartalma	A többletkötelezettség rövid indoklása
Hevesy Országos Kémia Verseny vármegyei forduló megrendezése	Hagyományosan iskolánk rendezi
	Angol nyelvű drámafesztivál*
	Arany Gála*
	Környezetvédelmi Konferencia
	Kutató Gyerekek Tudományos Konferenciája Regionális/Országos forduló
Sport versenyek nevezési díja, versenyeztetés (Tanulói utazási költségek nélkül!!)	Diáksportszövetség tagsági díj fedezi a Diákolimpia nevezési díjakat
	Versenyre kísérés
	Útiköltség, esteleges egyéb (étk)
Tanulmányi versenyek (Tanulói utazási költségek nélkül!!)	Versenyre kísérés
	Útiköltség, esetleges egyéb (étk)
Tanulmányi kirándulások vezetése (ped. vezetés, ügyelet)	Hagyományos programunk 36 osztály
Kiváló tanulóink jutalmazása tanév végén (könyvek, 200 tanuló részére)	hagyomány

4.14. A közösségi szolgálat szervezése, feladatai

A nevelési - oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.)EMMI rendelet szerint a közösségi szolgálattal kapcsolatos rendelkezések iskolánkban a következők**:**

A gimnázium 9-11 évfolyamán meghatároztuk a tanulók közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatokat. A tanuló osztályfőnöke a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban, az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni tevékenységet, amely alapján az Nkt.-ban az érettségi bizonyítvány kiadásának feltételeként meghatározott ötven óra közösségi szolgálat elvégzése igazolható legkésőbb a rendes érettségi vizsga megkezdéséig.

(2) A köznevelési közösségi szolgálat keretei között folytatható tevékenységek területei:

a) egészségügyi,

b) szociális és jótékonysági,

c) oktatási,

d) kulturális és közösségi,

e) környezet- és természetvédelemi,

f) katasztrófavédelmi,

g) közös sport és szabadidős tevékenység óvodáskorú, sajátos nevelési igényű , idős emberekkel,

h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység.

(3) A (2) bekezdés a) pontban meghatározott tevékenységi területen minden esetben, a (2) bekezdés b) pontban meghatározott esetekben szükség szerint mentort biztosítanak a tanulót fogadó intézmények.

(4) A középiskola a 9–11. évfolyamos tanulói számára lehetőség szerint három tanévre, arányosan elosztva szervezzük meg, az ötven órás közösségi szolgálat teljesítését, amelytől indokolt esetben a szülő kérésére el lehet térni.

(5) A közösségi szolgálatot a koordináló pedagógus az ötven órán belül – szükség szerint a mentorral közösen – legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart.

(6) A közösségi szolgálat teljesítése során, egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre történő utazási idő nem számítható be a teljesítésbe.

(7) A közösségi szolgálat középiskolai dokumentálásának kötelező elemei

a) a tanuló által kitöltött Jelentkezési lap

b) az osztálynaplóban és a törzslapon a közösségi szolgálat keretén belül teljesítését óraszám dokumentálása,

c) igazolás az iskolai a közösségi szolgálat teljesítéséről – a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor - két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,

d) a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iskola iratkezelési szabályzata rögzíti.

5. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A Nkt.26. § (1) alapján „A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az főigazgató hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni."

A hatálybalépés ideje: „(5) Az iskola pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől (2024.09.01.) felmenő rendszerben vezetheti be."

A hatályosság időtartama: visszavonásig, ill. amíg a jogszabályoknak megfelel.

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatalának módja:

az intézmény honlapjára kitéve: arany.battanet.hu

6. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Százhalombattai Arany János Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai Programjának módosított változatát az intézmény Nevelőtestülete áttanulmányozta és megvitatta majd jóváhagyta 2026. március 31-én.

Az intézmény Szülői Munkaközössége a Pedagógiai Program módosítását 2026. március 31-én megtárgyalta és jóváhagyta.

Százhalombatta, 2026. március 31.

Horváthné dr. Hidegh Anikó

Főigazgató

Intézmény OM azonosítója: 032585	Főigazgató aláírása:
Legitimációs eljárás	
Nevelőtestület nevében:	Szülői Munkaközösség nevében:
Alkalmazotti közösség nevében:	
A dokumentum jellege: Nyilvános	
Érvényessége:	

7. A Pedagógiai Program mellékletei

7.1. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő – oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

7.2. A tanulók szöveges értékelésének rendszere 1. és 2. osztály félévig

7.3. 51/2012. (XII.21.) számú EMMI rendelet módosításában kiadásra kerülő kerettantervek intézményünk által alkalmazott tantárgyainak tartalmi leírása (tantervek)

7.3.1. Általános iskola alsó tagozat

7.3.2. Általános iskola felső tagozat

7.3.3. Nyolcévfolyamos gimnáziumi tagozat

7.3.4. Gimnázium nyelvi előkészítő

7.3.5. Nyelvi előkészítővel induló négyévfolyamos gimnáziumi tagozat

7.3.6. SNI tagozat

7.3.7. Regionális Autista Központ

7.4. Középszintű érettségi témakörök

Magyar irodalom középszintű érettségi témakörök

Történelem középszintű érettségi témakörök

Dráma középszintű érettségi témakörök

Matematika középszintű szóbeli érettségi témakörök

Fizika középszintű érettségi témakörök

Kémia középszintű érettségi témakörök

Biológia középszintű érettségi témakörök

Földrajz középszintű érettségi témakörök

Angol középszintű érettségi témakörök

Német középszintű érettségi témakörök

Olasz középszintű érettségi témakörök

Francia középszintű érettségi témakörök

Informatika középszintű érettségi témakörök

Rajz és vizuális kultúra középszintű érettségi témakörök

Testnevelés középszintű érettségi témakörök

Ének-zene középszintű érettségi témakörök

A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt számú oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

7.5. Az egész napos iskolai nevelés-oktatás szabályai

7.6. Az elsősegélynyújtás alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

7.7. A kis-érettségi szabályozása

7.8. Szakköreink és a művészeti csoportfoglalkozások kínálata tagozatonként

7.9. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje